

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 220

פְּרָשַׁת נְשִׁלָּה

שְׁנַת תשפ"ג ל"ב"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל

נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיורת באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דעתידא
לאתגליא
לעתיד לבא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשְׁתֵּי שְׁלַח

שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים" (במדבר יג, ב)

א.

(חיי-מוהר"ן תנו)

אֲפֹלוּ אִם הוּא ז"ל בְּעֲצָמוֹ מְצוּה וּמִסְכִּים לְבָלִי לְהִיזֵת אֶצְלוֹ עַל רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה, חֲלִילָה לְהִסְתַּכֵּל עַל-זֶה, וְצָרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד לְבָלִי לְשָׂאֵל אוֹתוֹ שׁוֹם שְׂאֵלָה עַל-זֶה - כִּי הוּא יָשִׁיב בְּוַדָּאִי לְבָלִי לְהִיזֵת. וְאִי-עַל-פִּי-כֵן בְּנִקְדַּת הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ, צָרִיכִין לְהִיזֵת דִּיקָא.

וְעַנִּין זֶה נוֹגַע לְמָה שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (מפּוֹת י:): "בְּדַרְךְ שְׂאֵדָם רוּצָה לִילֹךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ", וְכֵן ב'שְׁלוּחַ מְרַגְלִים' שֶׁחִרְחַ מִשָּׁה רַבְּנֵי עַל-יַד-הַשְּׁלוּחִים בְּעֲצָמוֹ לְשִׁלְחָם, אִי-עַל-פִּי שְׂבָאֱמֶת רַצוֹנֵנוּ לֹא הִיָּה כָּלֵל בְּזָה.

וְעַנִּין זֶה רְאִינוּ מִרַבְּנֵי ז"ל כִּמְהָ פְּעָמִים, בְּפֶרֶט בְּעַנִּין רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה, שֶׁהִיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהִיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ, וְהָשִׁיב לָהֶם: "שְׂלֵא יִהְיוּ עַל רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה!" - וְהִתְחִילוּ לְהִתְעַקֵּשׁ: "הֲלֹא שָׁמְעֵנוּ מִכֶּם גְּדֹל הָאֲזָהָרָה לְהִיזֵת אֶצְלָכֶם עַל רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה!"

וְעָשָׂה עֲצָמוֹ כְּמִקְפִּיד עֲלֵיהֶם, וְגָעַר בָּהֶם: "שְׂלֵא יִדְבְּרוּ יוֹתֵר!" - וְכֵן עָשׂוּ וְלֹא בָאוּ עַל רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה.

וְאִי-עַל-פִּי-כֵן אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְהִיזֵת רְגִילִים לְעַמֵּד לְפָנָיו, שָׁמְעֵנוּ וְהִבְנֵנוּ בְּרִמּוֹ וּבְפִרוּשׁ: "שְׂפִנְיָמִיּוֹת רַצוֹנֵנוּ אִינוּ נוֹחָה בְּזֶה כָּלֵל, רַק הוּא מְכַרְח לֹאמֵר לָהֶם כֹּה, מִחֲמַת שְׂשׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ עַל זֶה".

וְכֵן נוֹחַג לְדוֹרוֹת: שְׂכַשְׂשׂוֹאֲלִין לְהַרְבֵּ וְהַמְנַהִיג עַל דְּבַר שֵׁישׁ בּוֹ כְּעֵין מְסִירַת-נֶפֶשׁ, צָרִיךְ לְהָשִׁיב "לֹאוּ!" - אִי-עַל-פִּי שְׂבָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ רַצוֹנֵנוּ שִׁימְסֹר נֶפְשׁוֹ וַיִּשְׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת.

ב.

(לקוטי-הלכות, תפלת-ערבית ד, לג)

וּבְשִׁבְלֵי-זֶה נִתְרַצָּה מִשָּׁה רַבְּנֵי בְּשִׁלְיָהוּת הַמְּרַגְלִים, וְזֶה הִיָּה 'טְעוֹת שֵׁל יִשְׂרָאֵל' שֶׁרַצוּ לְשִׁלְחַ מְרַגְלִים לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

כִּי מִחֲמַת שְׂרָאוֹ: שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לָבוֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'קְבוּצַת-נְדָחִים' שֶׁהֵם הַנִּיצוּצוֹת-הַנְּפוּלִין, וְאִי-אֶפְשֶׁר לְהַעֲלוֹתָם כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'. וְאִם-כֵּן אֵיךְ אֶפְשֶׁר לָבוֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל?!

עַל-כֵּן נִתְחַכְּמוּ: לְשִׁלְחַ מְרַגְלִים שֶׁהִיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים - כְּדֵי שֶׁהֵם בְּקִדְשָׁתָם יִשְׁבְּרוּ הַמְּנִיעוֹת וַיָּבוֹאוּ לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְבְּלוּ שָׁם 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

וְאַחֲרֵי-כֵן יִחְזְרוּ מִשָּׁם מִיָּד, וּבִכְחַ הַזֶּה יִוָּכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְתַקֵּן כָּלֵים, לְהַעֲלוֹת שְׂאֵר הַנִּיצוּצוֹת, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר יֵשׁ לָהֶם כַּח לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', עַל-יְדֵי הַמְּרַגְלִים שֶׁכָּבַר הִיוּ בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל וְחֲזְרוּ? - וְעַל-יְדֵי-זֶה יִוָּכְלוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לָבוֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל בְּנִקְלָה.

לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - עַל־יַד־יְזֵה לֹא הָיָה כַח
לְמֹשֶׁה לְהַעֲלוֹת כָּל הַנִּיצוּצוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת וְכוּ'.

כִּי מֹשֶׁה לֹא הָיָה יָכֹל לָבוֹא עַל מְנַת לַחֲזוֹר
מִשָּׁם, לְפִי עֵצָם קִדְּשָׁתוּ הָעֲצוּמָה. שָׁאֵם
הָיָה בָּא לְשֵׁם לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְהָיָה נִכְלָל
וְנִתְבַטַּל שָׁם בְּמִקוֹם שֶׁהָיָה נִכְלָל וְנִתְבַטַּל,
וְהָיָה מִתַּקֵּן מֵה שֶׁהָיָה מִתַּקֵּן, לֹא הָיָה יָכֹל
עוֹד לַחֲזוֹר מִשָּׁם לְחוּץ־לְאֶרֶץ.

וְאִם הָיָה נִשְׁאָר שָׁם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ - הָיָה
בְּהִכָּרַח שִׁיעָלָה לְשֵׁם כָּל הַנִּיצוּצוֹת־
הַנְּפוּלִין שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁמֵּהֵם נַעֲשִׂים הַכִּלִּים
לְקַבֵּל אוֹר הַבְּטוּל בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְאִז עַדִּין
לֹא הָיָה הַזְּמַן לָזֶה.

עַל־כֵּן גָּזַר עָלָיו הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ (דְּבָרִים ג, כז;
לב, נב; לד, ד): **"שֵׁלֵא יִכְנַס לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, רַק יִרְאֶה אוֹתָהּ מֵרְחוֹק!"** - וְעַל־יַד־
הָרֵאִיָּה בַּעֲצוּמָה, יִמְשִׁיךְ 'קִדְּשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
לְחוּץ־לְאֶרֶץ, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה כַח לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל
דוֹר וָדוֹר, לְבָרֵךְ נִיצוּצוֹת וּלְקַבֵּץ נְדָחִים וּלְבוֹא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן מְסַבֵּב הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ: **"שֶׁבְּכָל דוֹר
וָדוֹר הוֹלְכִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, וְחוֹזְרִים!"**

כִּי עִכְשָׁו קָדָם בִּיאַת מְשִׁיחַ, אִי־אֶפְשָׁר
לְבָרֵךְ הַנִּיצוּצוֹת, כִּי־אֵם עַל־יַד־יְזֵה בְּחִינַה
זֹאת, שֶׁהוֹלְכִים לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְחוֹזְרִים, כְּדֵי
לְבָרֵךְ הַנִּיצוּצוֹת הַנְּשָׁאָרִים - שְׂאִי־אֶפְשָׁר
לְבָרְרָם כִּי־אֵם עַל־יַד־יְזֵה שֶׁהוֹלְכִין תַּחֲלָה
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְחוֹזְרִין מִשָּׁם, וְכַנ"ל.

וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּכָל דוֹר וָדוֹר, עַל־יַד־
הַצְּדִיקִים־הָאֲמִתִּיִּים וְאֲנָשִׁיָּהֶם, עַד
שֶׁיָּבוֹא מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ, וְיִגְמַר הַבְּרוּר בְּשִׁלְמוֹת.
וְאִז נָשׁוּב לְאֶרְצֵנוּ כְּלָנוּ, וְנָשׁוּב שָׁם לְעוֹלָם.

וּבִאֲמַת הוּא לְכַאוֹרָה עֵצָה נִפְלְאָה! - אָבֵל
אִז הִתְגַּבְּרָה הַסְּטֵרָא־אֲחֵרָא
בְּהִתְגַּבְּרוֹת גְּדוֹל מְאֹד, מֵאֲחֵר שִׁרְאָתָה שֶׁכָּל
יִשְׂרָאֵל רוֹצִים בָּלֵם לְכַנַּס לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, שֶׁבָּזָה הָיוּ מַעֲלִים כָּל הַנִּיצוּצוֹת וְהָיוּ
מְכַנְיָעִים הַקְּלָפוֹת וְהַסְּטֵרָא־אֲחֵרָא לְגַמְרֵי.

עַל־כֵּן הִתְגַּבְּרָה בְּהִתְגַּבְּרוֹת גְּדוֹל עַל
ה'מַרְגְּלִים', עַד שֶׁנִּסְתָּו אֲחֵרֵיהֶּ
לְהוֹצִיא דְבָה עַל הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה. וְעַל־יַד־
זֶה גָּרְמוּ מֵה שֶׁגָּרְמוּ - **"שֶׁגָּרְמוּ בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת
'חֲרַבְּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' וְכָל הַגְּלִיּוֹת"** (תַּעֲנִית כט.).

כִּי בִּאֲמַת יִשְׂרָאֵל טָעוּ בָּזָה! - כִּי אִם אֵין
לָהֶם בַּעֲצוּמָם כַּח לְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת לְבוֹא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם 'שְׂשִׁים־רְבוּא נְשָׁמוֹת
קְדוּשׁוֹת', אֵיךְ יִהְיֶה כַח לְשְׁנַיִם־עָשָׂר
מַרְגְּלִים לְשַׁבֵּר תַּקְּףָה הַסְּטֵרָא אֲחֵרָא?

אֲדַרְבָּא! הָיוּ צְרִיכִים לְמַסַּר נַפְשָׁם בָּלֵם
יֵלֶכְךָ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּלִי שׁוּם
'מַרְגְּלִים', רַק בְּמַסִּירַת־נַפְשׁ מִמֶּשׁ.

וְאִז עַל־יַד־יְזֵה מְסִירַת־נַפְשָׁם, בּוֹדָאֵי הָיוּ
מְשַׁבְּרִים כָּל הַמְּנִיעוֹת וְכַנ"ל, וְהָיוּ
בָּאִים לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.

וּמַחֲמַת פָּגַם שִׁלְהֵם גָּרְמוּ: שֶׁגַּם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ
עָלְיוֹה־שָׁלוֹם, לֹא הָיָה יָכֹל לְבוֹא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלְיוֹה־שָׁלוֹם, לְפִי עֵצָם
גָּדַלְתּוּ וּמַעֲלָתוֹ הַנּוֹרָאָה - אִם הָיָה בָּא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הָיָה מַעֲלָה כָּל הַנִּיצוּצוֹת וְכָל
הַנְּשָׁמוֹת, וְהָיָה מִתַּקֵּן כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּבְלִי זֶה
לֹא הָיָה יָכֹל לְכַנַּס.

אָבֵל מַחֲמַת 'חֲטָא הַמַּרְגְּלִים' הַנ"ל, שֶׁעַל־
יְדִיָּזָה נִגְזַר עַל כָּל הַדוֹר לְבְּלִי לְכַנַּס

כי אז באמת יגמר הברור של כל הניצוצות. ויקים בשלמות (דברים ל, ד): "אם יהיה נדחה וכו', והביאך ה' אלהיך אל הארץ" וכו', במהרה בימינו אמן.

ג.

(לקוטי-הלכות, שלחין ג, ג-ד-ה-טו-טז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נא, 'אמר רבי עקיבא') עקר 'שלמות הבריאה', הוא דיקא על-ידי ה'בחירה' וכו'.

והאדם נקרא בזה העולם 'שליח', כמו שכתוב (שמואל-ב כד, יג): "מה אשיב שליחי דבר", וכמו שכתוב (משלי כה, יג): "ציר נאמן לשלחיו". כי האדם נשלח מלמעלה בזה העולם הגשמי, כדי שיעלה כל העולמות לשרשן וכו'.

וכשהאדם ה'פעל-בחירה' בוחר בטוב, אזי מחזיר ה'שליחות' ל'מרה-קמא' [לבעלים הראשונים] וכו', וחוזר ונכלל הכל באחדותו יתברך וכו'.

ועקר 'פח הבחירה', הוא על-ידי שיש בחינת 'שליח', שהוא בחינת 'מלאך' שנקרא 'שליח', שהוא בחינת 'מט"ט', שמשם אחיזת "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט"ז), שהוא בחינת ה'בחירה' פידוע וכו'.

ועל-כן (נדרים עב: ועוד): "בכל התורה בלה, שלוחו של אדם כמותו" - כי זהו בחינת 'פלליות התורה והמצוות', כדי שיכלל ה'שליח' בה'משלח', שיהיה ה'שליח' וה'משלח' הכל אחד, שהוא בחינת פלליות ה'בריאה' ב'קדם-הבריאה' שיהיה 'כלו אחד' 'כלו טוב'.

וזוה בחינת (במדבר יג, ב): "שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען". פרוש: שבאו

ישראל לפני משה, ואמרו (דברים א, כב): "נשלחה אנשים לפנינו", כמו שפרש רש"י שם.

ועל-ידי שרצו לשלח שלוחים לתור את הארץ, על-ידי-זה פגמו ב'ארץ-ישראל'.

כי עקר הפגם היה על-ידי ה'שלוחים' שהם ה'מרגלים'. כי ה'שליח' הוא בחינת 'טבע', שהיא בחינת 'מלאך', וכו' ל'.

כי 'ארץ-ישראל' למעלה-מהטבע לגמרי, כי שם השגחתו יתברך תמיד, כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיך בה" וכו'.

וכשרצו לשלח 'מרגלים' - פגמו ב'השגחה', ורצו להתנהג ב'דרך-הטבע' לשלח 'מרגלים', לראות אם יוכלו לכבש על-פי 'דרך-הטבע', ולא האמינו שעל-ידי השגחתו יתברך שגמשכת ביותר בארץ-ישראל יוכלו לעלות אפלו לשמים.

ומחמת שפגמו ב'השגחה', על-כן היה עקר הפגם על-ידי ה'שלוחים' דיקא, שהם ה'מרגלים'.

כי ה'שליח', הוא בבחינת 'מט"ט', בחינת ה'טבע' כנ"ל; וצריכין להיות "ציר נאמן לשולחיו" (משלי כה, יג), להחזיר ה'שליחות' ל'מרה-קמא', שיהיה נכלל ה'שליח' בה'משלח', שזהו בחינת 'פלליות-הטבע' ב'השגחה', 'אחר-הבריאה' ב'קדם-הבריאה', שזהו עקר ה'תכלית', כנ"ל.

וה'מרגלים' פגמו בה'שליחות', ולא היו "צירים נאמנים לשולחם",

והוציאו "דבת הארץ רעה" (במדבר יד, לז), ואמרו שקר על ארץ-ישראל, ו'שקר' הוא

עקר 'פגם ההשגחה', כי "דבר שקרים לא יבון לנגד עיניו" (תהלים קא, ז), כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל (ח"א נא).

ועל-כן גרמו 'בכיה' ו'דמעות', כמו שפתיב (במדבר יד, א): "ויבכו העם בלילה ההוא". כי ה'שקר', שהוא 'פגם עיני ההשגחה', גורם 'דמעות', שהם 'קלקול-העינים', כמבאר שם בהתורה הנ"ל, ע"י שם.

ועל-כן גרמו 'חרבן בית-המקדש', כמו שאמרו רז"ל (תענית כט.): "אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות" וכו'. כי ה'בית-המקדש' הוא בחינת 'עינים', כמו שפתיב (מלכים א ט, ג): "והיו עיני ולבי שם", כי שם עקר ה'השגחה', שעל-ידי-זה נכלל 'אחר-הבריאה' ב'אחד', שזהו בחינת נקדת ה'אבן-שתיה, שפמנו השתת העולם" (יומא נד:), שדרך שם עולין ונכללין ב'אחד'.

ועל-כן בבית-המקדש היו מתכפרין כל העוונות - כי עקר 'פגם כל העוונות', הוא שנפרדין מאחדותו יתברך חסוּשלוּם, ואז צריך 'צדיק גדול ביותר', שיוכל להמשיך גם עליו 'אור-האמת', שהוא בחינת 'השגחה', ועל-ידי-זה יזכה גם הוא לשוב אליו יתברך, כי עקר ה'תשובה' על-ידי ה'אמת'.

ועל-כן מי שחטא - היה צריך לבוא לבית המקדש לפני הבהו, שהוא בחינת ה'צדיק-האמת', שהיה מכפר עליו על-ידי הקרבנות שבבית-המקדש.

כי מגדל 'אור-ההשגחה' שהיה ב'בית-המקדש' כנ"ל, היה ממשיך הבהו

'אור-ההשגחה' גם על ה'רחוק' שהוא ה'חוטא', עד שגם ה'חוטא' שהוא בבחינת 'אחר-הבריאה' ממש, נכלל גם הוא ב'אחד', וחזר ל'שרשו' ונתתקן חטאו על-ידי-זה.

כי עקר התקון - על-ידי ה'השגחה', שהוא בחינת 'אמת', שעל-ידי-זה חוזר ונכלל ה'בריאה' ב'אחד', וכנ"ל.

וזהו: "אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות" - "בכיה" דיקא, שהוא נמשך על-ידי ה'שקר', שהוא מקלקל 'ראות-העינים' כנ"ל.

ועל-כן צריכין לבנות על 'חרבן בית-המקדש' - כי אין הדין נמתק אלא ב'שרשו', כי 'שרש הבכיה' נתהוה תכף 'אחר-הבריאה', שאז נתהוה תכף 'אחיות' ה'שקר', שמשם נמשך ה'בכיה'.

שזהו בחינת (חגיגה יד:): "אל תאמרו מים מים", שהם בחינת 'דמעות', שהוא 'אזהרה על שקר', כמו שפמסם שם, שנאמר: "דבר שקרים לא יבון לנגד עיני" וכו'. ע"י שם בהתורה הנ"ל.

"איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו" (במדבר יג, ב)

ד.

(ח"א ט, ב"ד; ח"א קיב)

ענין 'נסחאות התפלה': כי יש י"ב שערים, "שיש י"ב שבטים כנגד י"ב מזלות" (שמות י"ב טו, ו; תקוני-זהר לו, נט.) - 'וכל שבט ושבט יש לו נסחא מיוחדת ושער מיוחד, לכנס דרך שם תפלתו' (שער-הכפונות, דרושי עלינו-לשבח א).

וְכָל 'שֵׁבֶט' מְעוֹרָר בְּתַפְלָתוֹ, כַּח מְזֹלוֹ
שְׁבִשְׁנַיִם-עָשָׂר מְזֹלוֹת. וְהַמְזָל מֵאִיר
לְמִטָּה, וּמִגְדֹל הַצְּמַח, וּשְׁאָר דְּבָרָיו הַצְּרִיכִים
אֵלָיו.

וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת תַּפְלָתוֹ לְשַׁעַר הַשֶּׁבֶט
שְׁלוֹ, כִּי אִם יִגִּיעַ לְשַׁעַר שֶׁבֶט אַחֵר
- לֹא יוּכַל לְעֲלוֹת.

וְצָרִיךְ לָזֶה זְכוּת גְּדוֹל: שְׂיִזְכֶּה אָדָם
לְהַעֲלוֹת תַּפְלָתוֹ דְּרָךְ שַׁעַר הַשִּׁיף
לְשֶׁבֶטוֹ.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם: לְקַשֵּׁר אֶת תַּפְלָתוֹ
לְצַדִּיק-הַדּוֹר! - וְהַצְּדִיק יוֹדֵעַ
לְכוּן הַשְּׁעָרִים, וְלְהַעֲלוֹת כָּל תַּפְלָה וְתַפְלָה
לְשַׁעַר הַשִּׁיף.

וְהִינּוּ (בְּרִכּוֹת ה:): "שֶׁנֶּצֶטְעַר אָבִא בְּנִימִין כָּל
יָמָיו עַל תַּפְלָתוֹ שֶׁתְּהֵא סְמוּכָה
לְמִטָּתוֹ".

כִּי "אִישׁ לְמִטָּה אָבוֹתָיו תִּשְׁלָחוּ" (בַּמִּדְבָּר
יג, ב) - שְׁצָרִיךְ לְשַׁלַּח הַתַּפְלָה "לְמִטָּה
אָבוֹתָיו" - הִינּוּ: לְשֶׁבֶט שְׁלוֹ.

וְהִינּוּ: "שֶׁתְּהֵא סְמוּכָה לְמִטָּתִי" - לְמִטָּה'
שְׁלוֹ. שֶׁהַתַּפְלָל שְׁלֹא תִתְרַחַק
תַּפְלָתוֹ מִ'מִּטָּה' שְׁלוֹ

"עלו זה בנגב ועליתם את ההר" (במדבר יג, יז)

"עלו זה בנגב" - הוא היה הפסלת של ארץ ישראל.
(רש"י: תנחומא שלח ו; במדבר רבה טז, יב)

ה.

(ח"א פא)

"עלו זה בנגב ועליתם את ההר" (במדבר יג,
יז), וּפִרְשׁ רַש"י: "פְּסֻלַת אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל".

הַכָּלֵל הוּא: כְּשֶׁהַצְּדִיק מְדַבֵּר בְּתוֹרָה אוֹ
בְּתַפְלָה - נִקְרָא 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל',
וְהַדְּבוּרִים שֶׁהוּא מְדַבֵּר עִם הַמּוֹרְעִים
בְּ'שִׂיחַת-חֲלִיף' - נִקְרָא 'פְּסֻלַת אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל'.

וְלָמָּה מְדַבֵּר 'שִׂיחַת-חֲלִיף'? - כְּדֵי לְקַשֵּׁר
אֶת הַמּוֹרְעִים אֶל הַדְּעִת, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'הַר'.

דְּאִיתָא בְּגִמְרָא (גְּטִין נו:): "אִין 'הַר' אֵלָא
'בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ', שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים ג,
כה): 'הַהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְּבָנוֹן'. וּבֵית-
הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחִינַת 'דְּעִת', דְּאִיתָא בְּגִמְרָא
(בְּרִכּוֹת לג): "כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ דְּעִת כְּאִלוֹ נִבְנָה
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו".

כִּי הַצְּדִיק שְׂרוּצָה לְקַשֵּׁר אֶת הַמּוֹרְעִים'
הַרְחוֹקִים מִן הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיּוֹת - צָרִיךְ
לְדַבֵּר עִמָּהֶם 'שִׂיחַת-חֲלִיף', וְלְהַלְבִּישׁ בָּהֶם
הַתּוֹרָה, רַק שֶׁהוּא מְדַבֵּר בְּ'צְרוּפִים', וְנִקְרָא
'פְּסֻלַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

כִּי אִף שֶׁהֵם 'פְּסֻלַת אֶרֶץ', אֲהִיעַל-פִּי כּוֹן
יֵשׁ בָּהֶם 'תּוֹרָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת
'יִשְׂרָאֵל'.

וְזֶהוּ פִּרוּשׁ הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר יג, יז): "עלו" -
הִינּוּ שֶׁאַתֶּם הַמּוֹרְעִים עוֹלִים.

"זֶה בְּנֶגֶב". "זֶה" - הוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת יב, יג): "כִּי זֶה כָּל
הָאָדָם", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (שַׁבָּת ל:): "שֶׁכָּל הָעוֹלָם
לֹא נִבְרָא אֶלָּא לְצַוֵּת לְזֶה". הִינּוּ: הַצְּדִיק'.

הוּא "בְּנֶגֶב" - הִינּוּ 'פְּסֻלַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל',
הִינּוּ 'שִׂיחַת-חֲלִיף'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְקַשֵּׁר אֶתְכֶם:
"וְעַלִּיתֶם אֶת הַהָר" - הִינּוּ:
הַדְּעִת'.

ועוד: כי לפעמים הצדיק נופל ממדרגתו, וכשפא אחד מן המונעים, ומדבר עמו דברים של הבלי העולם, והצדיק נהנה ממנו - אז הוא מחיה להצדיק, והצדיק בא למדרגתו. ואחר-כך יכול הצדיק, להעלותם לבחינת הדעת.

וזהו: "עלו זה" - הינו פשה צדיק צריך לעלות למדרגתו.

צריך אתה להיות "בנגב" - הינו: לדבר עמו שיחת-חלין כדי להחיותו.

ועל-ידי-זה: "ועליכם את החר" - שיוכל אז הצדיק לקשר אתכם לבחינת דעת הנקרא ה'ר'.

"היש בה עץ" (במדבר יג, כ)

אם יש בהם אדם בשר שיגן עליהם בזכותו.
(רש"י: עין בבא בתרא טו.)

"עץ" - דאיהו צדיק.
(זהר פנחס רלו.)

ו.

(ח"א רכד)

אפלו הרחוקים מן הצדיק, הם מקבלין חיות והארה מן הצדיק, על-ידי שמכסה עליהם.

כמו האילן - שיש לו ענפים וקלפה ועליו, וכלם שואבין חיות מן האילן. ויש עשבים שרחוקים מן האילן, ונדמה שאין מקבלין חיות מהאילן, ובאמת גם הם מקבלין חיות ממנו, כי האילן מגן עליהם ומצילן מן השמש.

כן יש אצל הצדיק, בחינת עליו וענפים וכו', כמו שמבאר במקום-אחר (לקוטי-מזהרין ח"א סו, א), ואפלו הרחוקים מקבלין

חיות ממנו, על-ידי שמכסה עליהם, כמו האילן, כנ"ל.

"ויספרו לו ויאמרו וגו', וגם זבת חלב ודבש הוא" (במדבר יג, כז)

"זבת חלב ודבש הוא" - כל דבר שקור שאין אומרים בו קצת אמת בתחלתו, אין מתקנים בסופו.
(רש"י: סוטה לה.)

ז.

(ח"ב ב, ד)

עקר קיום ושלמות הדבור, הוא על-ידי אמת' - כי "קושטא קאי" וכו' (שבת קד.) "ואפלו שקר אין לו קיום רק על-ידי אמת", כמו שפרש רש"י על פסוק (במדבר יג, כז): "וגם זבת חלב ודבש" וכו'.

"עמלק יושב בארץ הנגב" (במדבר יג, כט)

ח.

(לקוטי-הלכות, שיתפים-בקרנע ה, כא; ובראשי-פרקים בסוף ההלכה - על-פי לקוטי-מזהרין ח"ב ז, פי מרחמם ונהגם')

ה'מרגלים' שפגמו בארץ-ישראל, ופגמו בהדעת, וגרמו חרבן בית-המקדש, שהוא בחינת קדשת הדעת' - כל פגמם נמשך על-ידי שהמשיכו עליהם ה'פחד של עמלק, כמו שכתוב שם (במדבר יג, כט): "עמלק יושב בארץ הנגב", ולא האמינו בכחו של משה שיכול להכניעו.

כי 'עמלק' מתגבר תמיד נגד הדעת, שהוא בחינת קדשת ארץ-ישראל והבית-המקדש.

וְכַן אַחֲרֵיכֵן בְּשִׁנְגָזָר עָלִיהֶם לְמוֹת בַּמִּדְבָּר - רָצוּ לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִלָּחֵם וּלְעַלּוֹת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא בְרִשּׁוֹת. אָבִל אַז לֹא הוֹעִיל עוֹד, וְנִתְהַפֵּךְ הַדָּבָר, שְׁמִשָּׁה בְּעֶצְמוֹ הִתְרָה בָּהֶם שְׁלֹא יַעֲלוּ שְׁלֹא בְרִשּׁוֹת, כִּי "וְהָעַמְלָקִי וְהַפְּנִיעִי יוֹשֵׁב בְּהַר" וכו' (שם יד, כח), וְאַחֲרֵיכֵן כְּתִיב (שם יד, מה): "וַיִּרֶד הָעַמְלָקִי וְכוּ', וַיָּפֹס וְכוּ'."

וּבַפּוֹרִים צְרִיכִין לְתַקֵּן כְּלִיזָה [לְהַכְנִיעַ קְלַפַּת 'הַמִּדְבָּר עַמְלָק']. וְעַל-כֵּן אֵיחָא בְּתַקּוּנֵי-זִהָר (זו): "שְׁפוֹרִים הוּא בְּחִינַת יוֹם-כְּפוֹרִים" - כִּי בְיוֹם-הַכְּפוֹרִים פּוֹעֲלִין בְּקִשְׁתַּת 'סִלַּח נָא' עַל 'חֲטָא הַמְרַגְלִים' שְׁפָגְמוּ בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְגָרְמוּ הַחֲרָבָן וְכוּ', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שָׁם (בְּהַתּוֹרָה ח"ב ז) (עֵינ עוֹד בְּפָנִים).

"וַיִּצְיָאוּ דַבַּת הָאָרֶץ"; "מוֹצְאֵי דַבַּת הָאָרֶץ רָעָה" (בַּמִּדְבָּר יג, לב; יד, לז)

ט.

(ח"א נ, ו-ז ח-ט-י-בסוף)

בְּזִכּוֹת הַתּוֹרָה שְׁמִמְשִׁיכִין, זוֹכִין לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

וְכַן עַל-יְדֵי שְׁנִמְצָאִים אֵצֶל הַצַּדִּיק, בְּשַׁעֲהַ שְׁמִמְשִׁיךְ תּוֹרָה וְדוֹרֵשׁ בְּרַבִּים - אַזִּי יֵשׁ לוֹ גַּם-כֵּן חֵלֶק בְּהַתּוֹרָה שְׁמִמְשִׁיךְ הַצַּדִּיק. וְעַל-יְדֵי-זֵה זוֹכֵה גַּם-כֵּן לְבוֹא לְקַדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וּלְהַכְנִיעַ הָרָשָׁעִים וְכָל הַמוֹנְעִים. (עַל-פִּי קַצּוֹר-לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו).

אָבִל "אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הִיא אַחַת מִשְׁלֹשָׁה דְבָרִים שֶׁבָּאִים עַל-יְדֵי יְסוּדֵי" (בְּרִכּוֹת ה.), וְעַקֵּר הַיְסוּדִים, הֵם הַמוֹנְעִים הָרָשָׁעִים "מוֹצְאֵי דַבַּת הָאָרֶץ" (בַּמִּדְבָּר יד, לז).

וְקַצּוֹר-לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו: וְאִי-אֶפְשֶׁר לְבוֹא לְקַדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, כִּי-אֵם עַל-יְדֵי יְסוּדֵי.

וְצָרִיד: לְהַכְנִיעַ מִתְחִלָּה אֵלּוּ הָרָשָׁעִים, וְלַעֲנֹשׁ אוֹתָם בְּחַרְבָּא וּקְטָלָא, וְעַל-יְדֵי-זֵה יוֹכֵלִין אַחֲרֵיכֵן לִילֵךְ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

וְכַח הַזֶּה לַעֲנֹשׁ הָרָשָׁעִים, אִי-אֶפְשֶׁר, אֶלָּא כְּשֶׁמְקַבְּלִין הַפַּח הַזֶּה מֵאָדוּם.

וְכַחוֹת הַרוּחָנִיּוֹת הַנִּבְרָאִים מֵאוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה שְׁחִדֵּשׁ, הֵן הֵן מְלֹאכִים מְמַשׁ, וּמְקַבְּלִין הַפַּח מֵאָדוּם כְּדֵי לַעֲנֹשׁ הָרָשָׁעִים בְּחַרְבָּא וּקְטָלָא - לְפִי הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה, לְפִי הַקְּדָשָׁה שְׁנִתּוּסַף לְמַעַלָּה.

וְלְפִי רַב הָאָרֶת הַתּוֹרָה, כֵּן נִתְרַבּוּ כַחוֹת הַמְלֹאכִים, וְלְפִי כַחוֹת הַמְלֹאכִים, כֵּן יוֹכֵל לַעֲנֹשׁ אֶת הָרָשָׁעִים מוֹצְאֵי דְבָהּ.

וְלַפְעָמִים: הַקְּדָשָׁה כְּלִכְדָּה מְעֻטָּת, עַד שֶׁהַמְלֹאכִים אֵין כַּח בְּיָדָם לַעֲנֹשׁ אֶת הָרָשָׁעִים בְּחַרְבָּא וּקְטָלָא, אֶלָּא לְהַכְנִיעַ הָרָשָׁעִים בְּלִבָּד, וְלְהַבִּיא "מִרְדָּ בְּלִבָּבָם" (עַל-פִּי וַיִּקְרָא כו, לו).

וְלַפְעָמִים: גַּם לְהַכְנִיעַ אוֹתָם בְּלִבָּד אֵין כַּח לְמְלֹאכִים הָאֵלוּ, אֶלָּא לְעוֹרֵר כַּח הָאֲמוֹת עַל הָרָשָׁעִים הַ"מוֹצְאֵי דַבַּת הָאָרֶץ" - כְּמוֹ עַכְשָׁו בְּגִלּוֹת שְׁאֵין לָנוּ כַּח לַעֲנֹשׁ בְּעֶצְמוֹנוּ אֶת הָרָשָׁעִים אֶלָּא בְּדִינֵיהֶם.

וְלַפְעָמִים: גַּם זֶה הַפַּח אֵין לָהֶם, וְלֹא לַעֲנֹשׁ כְּנ"ל, וְלֹא לַעֲנֹשׁ בְּדִינֵיהֶם כְּנ"ל, וְלֹא לְהַבִּיא "מִרְדָּ בְּלִבָּבָם", וְאֵין לָהֶם כַּח אֶלָּא לְהַשְׁתִּיק אוֹתָם בְּלִבָּד, שְׁלֹא לְדַבֵּר סָרָה בְּפָנֵינוּ, כְּדֵי שְׁלֹא יִפְגְּסוּ דְבָרֵיהֶם בְּאֲזַנֵּי הַמוֹנְעִים.

"ארץ אכלת יושביה" (במדבר יג, לב)

יא.

(ח"א מז)

'ארץ-ישראל' - עקר קבלתה מבחינת 'יעקב' (בחינת אמת, עין בפנים

באריכות), כמו שכתוב (בראשית לז, א): **"וישב יעקב בארץ"**, בשביל-זה נקראת **"ארץ החיים"** (זהר ויקרא מה:).

וזוה פרוש (במדבר יג, לב): "ארץ אכלת יושביה" - שהיא מקבלת שפעה מבחינת 'יעקב', כמו שכתוב: "וישב יעקב בארץ".

ואנהנו בני-ישראל מקבלין השפע דרך 'ארץ-ישראל'. ו'שפע ארץ-ישראל', היא הארת פני יעקב.

והנה כל העולם כלו גזון מ'שפע של ארץ-ישראל, כידוע (זהר תרומה קנז:). ו'ארץ-ישראל' בעצמו מקבל השפע מן 'אמת', שהוא 'מדת יעקב', בנאמר (מיכה ז, כ): **"תתן אמת ליעקב", והוא 'מדת תפארת', כללות הגנין.**

וזוה מרמז בתורה (במדבר יג, לב): "ארץ אכלת יושביה". דקשה: הן אמת שהמרגלים הוציאו שקר מפיהם, אך איך נכתב שקר שלהם בתורה שהיא אמת? - ובהכרח שבדברים הללו נרמז בהם דבר אמת!

ויש לרמז הנ"ל: "ארץ אכלת" - כלומר: שאכילתה והשפעתה הוא מבחינות: "יושביה" - שהוא בחינות: "וישב יעקב" - שהוא 'מדת אמת' בנ"ל.

ולפעמים: גם זה הכח אין להם - הכל לפי מעוט הקדשה.

וזוה פרוש (זהר תרומה קעז:): "באלין אשתכח גבר תקיף" - הינו: כשפא לבחינת 'ארץ-ישראל', אזי נקרא "גבר תקיף".

כי קדם שפא לבחינת 'ארץ-ישראל' - אזי "אל יתהלל הגר במפתח" (מלכים א כ, יא). אבל אחר-כך כשנוצח - אז נקרא "איש מלחמה" (שמות טו, ג).

[עין להלן בעניני מעלת ושבח ארץ-ישראל - מ'חיי-מוהר"ן טו - מה ששייך לכאן].

י.

(ח"א נד, ה"ו)

המוציא דבה, נופל לבהמיות. ועל-כן נתגבר עליו 'כח-המדמה', 'כח-הבהמיות'.

כי "מוציא דבה הוא כסיל" (משלי י, יח) - וכשה'דעת' נסתלק ממנו - נופל מ'אהבת השם-יתברך', ל'אהבת הבהמיות'.

וזוהו (בראשית מא, א): "ויהי מקץ שנתים ימים". "שנתים ימים" - הוא בחינת "מוציא דבה" (במדבר יג, לב; יד, לז), הנאמר בהם (במדבר יד, לד): **"יום לשנה יום לשנה" - שעל-ידם נתקלקל ונפגם בחינת 'אהבה-דקדשה', בחינת: "וקמץ הפהו" (ויקרא ה, יב).**

[קמץ-קמיצה' הוא בחינת 'אהבה', על-ידי ה'כח' שהוא בחינת 'חסד'. (תקוני-זהר ה. יט: קכו).]

וזוה: "מקץ" - בחינת פגם ה'קמץ'. ופרעה חלם - הינו ה'כח-המדמה' וכו'.

וְזָהוּ (דברים ח, ט): "אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפַּנֵּת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם". כלומר: "אֶרֶץ" - שהיא בחינות 'אמת', ואז הוא בבחינות 'הארת-פנים', ואינו בוחר ב'תפנוקים'.

וְעַל-כֵּן "לֹא בְּמִסְפַּנֵּת" מחמת דלות ועניות, "תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם" ולא שאר מעדנים - רק מחמת שהוא בבחינות 'אמת', והוא מפשט מ'תאות-אכילה', ואינו בוחר רק ב'לחם' לאכל.

וְעַל-כֵּן נקראת 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל': "אֶרֶץ החיים" [כנ"ל] - כי השפעתה ממדת 'יעקב', שנאמר עליו (תענית ה:): "יעקב אבינו לא מת".

יב.

(ח"א קכט)

כְּשִׁמְקָרֵב לְהִצְדִּיק, אף שאינו מקבל ממונו כלל - הוא גם-כן טוב מאד. והאמונה לבדה שמאמין בהצדיק, מועיל לעבודת-השם-יתברך.

כי טבע האכילה: שה'מזון' נתהפך ל'נזון'. כגון: כשה'חי' אוכלת 'צומח' כגון 'עשבים' - נתהפך ה'עשבים' ל'חי' כשנכנסין בתוך מעיה. וכן מ'חי' ל'מדבר', כשה'מדבר' אוכל ה'חי' - נתהפך ה'חי' ל'מדבר'.

וּלְכָל-מָקוֹם שֶׁנִּכְנַס לְשֵׁם הַמְּזוֹן שֶׁנִּתְחַלַּק לְהַאיִבְרִים - נתהפך למהות האיבר ממש שנכנס ל'שם'. כגון החלק מהמזון הנכנס ל'ה'מח', נתהפך ל'מח', והנכנס ל'לב', נתהפך ל'לב', וכן לשאר האיברים.

וְזָהוּ (במדבר יג, לב): "אֶרֶץ אֲכֹלֶת יוֹשְׁבֶיהָ". "אֶרֶץ" - הוא בחינת 'אמונה', כמו שכתוב (תהלים לג, ג): "שֹׁכֵן אֶרֶץ יִרְעָה אֲמוֹנָה".

וְזָהוּ: "אֲכֹלֶת יוֹשְׁבֶיהָ" - כי כשנכנס ל'אֶרֶץ' שהיא בחינת 'אמונה' - נאכל אצלה, שנתהפך למהותה.

הִינּוּ: כְּשִׁדְּבֹק לְהִצְדִּיק' ומאמין בו, שהוא בחינת 'אֶרֶץ' - נאכל ל'הצדיק', ונתהפך ל'מהות הצדיק' ממש.

וְכֵן 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' בְּעֶצְמָהּ, יש לה גם-כן הפה הזה.

וְעַל-כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (כתבות קיא): "כֹּל הַיּוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שְׂרוּי בְּלֹא עוֹז, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה לג, כד): 'הָעַם הַיּוֹשֵׁב בָּהּ נִשְׂא עוֹן' - כִּי הִיא "אֶרֶץ אֲכֹלֶת יוֹשְׁבֶיהָ" - שֶׁהַיּוֹשֵׁב שָׁם, נֹאכַל אֶצְלָהּ וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּתָהּ הַקְּדוּשָׁה".

וְעַל-כֵּן (כתבות שם): "אִפְלוּ הַמְהַלֵּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן עוֹלָם-הַבָּא".

וְזָהוּ (תהלים לג, ג): "שֹׁכֵן אֶרֶץ יִרְעָה אֲמוֹנָה" - הִינּוּ: שֶׁאַתָּה תִּהְיֶה רוּעָה וּמְזִין אֶת ה'אמונה'. הִינּוּ: שֶׁתִּהְיֶה נֹאכַל לְה'אמונה', כנ"ל - בחינת ה'מזון' שנתהפך ל'נזון'.

אך אף-על-פי-כן, העקר תלוי ב'רצון': אם רצונו חזק מאד להתקרב להשם-יתברך ולעבד אותו, רק שקשה לו לשבר תאוות גופו - אז על-ידי 'התקרבות ואמונת הצדיקים', הוא בחינת 'אכילה', ונאכל ל'הצדיק', הִינּוּ: שנתהפך למהותו, כנ"ל.

אך אם אין רצונו כלל לעבד את השם - לא יועיל לו שום 'התקרבות לצדיקים', והוא בחינת 'מזון' שאינו נתהפך ל'נזון'.

כִּגוֹן: אם אוכל אכילה שאין הטבע סובלת אותו - אזי אינו מתעפל, ואינו מתהפך ל'נזון', רק הגוף מקיא אותו.

כֵּן הוא בחינה זו ממש: **כי אינו נאכל כלל להצדיק, אף שמקרב אצלו - כי הצדיק אינו יכול לסבלו, ומקיא אותו.**

והוא בחינת הפתוח בארץ ישראל (ויקרא יח, כח): **"כאשר קאה את הגוי" - דהינו: שאינה יכולה לסבלו להיות נאכל אצלה, שיתהפך למהותה, רק היא מקיאה אותו, השם יצילנו.**

[לכוטי-מוהר"ן ח"א קנב: כשבא נשמה קדושה לעולם עם הענפים השכימים לה - אזי הקלפה מסבבת אותה. רק נשאר 'פתח' נגד 'אמונה', שפנגד האמונה' הפתח פתוח. ומחמת פגם הענפים' חסד-ושלום, משליכין אותם משם, דהינו: שמשליכין אותם מן האמונה'.

ואזי אין יכולין לכנס, דהינו להתקרב אל 'שרשם', שהוא הנשמה הנ"ל - כי לפעמים משליכין ומפילין אחד מן האמונה, פעין מה שמצינו שאמרו רז"ל (אחר אחרי עב) על ארץ ישראל, על המתים שאינם ראויים לקבר בארץ ישראל: **"ותבואו ותטמאו את ארצי ונחלתי" וכו' (ויקרא ב, ז).**

והנה 'סתימת הפתח' הנ"ל, דהינו: האמונה, על-ידי פגם הענפים' כנ"ל - הוא רק לפי שעה. ואחר-כך נפתח הפתח כבתחלה. היינו: שבעת שצריכין להשליך לחוץ את מי שאין ראוי להתקרב, אזי הקלפה המסבבת הנ"ל, שיש בה פתח פנגד אמונה כנ"ל, היא מתגברת ומתקרבת ומתפשטת גם על הפתח הנ"ל, ואזי אין יכול לכנס. ותכף אחר-כך חוזר הפתח ונפתח כבתחלה.

וכשיש חסד-ושלום רבוי פגמים הרבה, שעל-ידיה יש פח להסבוב הנ"ל להתפשט על הפתח לבלי להניח לכנס כנ"ל - אזי מתיראין וחוששין שלא יסתם הפתח לגמרי חסד-ושלום, על-ידי התגברות הקלפה המסבבת. ואזי מעמידין שם בפתח הנ"ל 'ירא-שמים', שהוא בעצמו עומד לשמור שלא יכנסו שם. ואף-על-פי-כן הוא תועלת נגד הקלפה המסבבת הנ"ל - שאי-אפשר לה להתקרב ולהתפשט על הפתח, מחמת ה'ירא-שמים' שעומד שם.

ועל-ידי 'מסירת-נפש', דהינו שמוסר נפשו בשביל לנסע ולהתקרב להצדיק, על-ידיה אפשר לדבק עצמו אליו. אך אי-אפשר שיאיר אליו 'חכמה', דהינו ה'מח' בעצמו. והשם-יתברך ימחר הגאלה בכלל ובפרט.

עין בזהר תרומה (קמ: קמא), הובא ב'פרדס', 'שער-התמורות', פרק ב: **"בארעא קדישא מתתקנא כללא" וכו', עין-שם היטב מה שכתוב שם: "פריסא קלישא, שנפרס על הפתח". ועל-פי הסוד הנ"ל - הוא בחינת ה'ירא-שמים', שהוא בחינת: "פריסא קלישא". וכמבאר שם בזהר: **"למעל אי אפשר",** וגם הקלפה אי-אפשר לה להתפשט על הפתח מחמת ה'פריסא קלישא', עין-שם. והוא ממש מה שכתוב לעיל בענין ה'ירא-שמים, ודוק היטב ותבין נפלאות.**

וגם עין בספר **"טובי-הארץ",** ששם מדבר גם-כן מענין ארץ-ישראל, והבן הדבר היטב לדמות מלתא למלתא, כי הכל אחד עם הנ"ל.

יג.

(ח"א קלה)

כשמקבל ומכבד ה'ימים-טובים, ומקבל אור הגדול של יום-טוב, שהוא בחינת 'צדיק' - נתבטל ה'גדלות' שלו, כי טבע ה'קטנות', שיתבטל לגבי 'גדלות'.

וזהו גם-כן ענין המבאר במקום אחר (ח"א קכט) על פסוק (במדבר יג, לב): **"ארץ אכלת יושביה" - כי ה'קטנות' בטל לגבי 'גדלות', ונאכל ונתהפך ל'מהות הצדיק'.**

יד.

(ח"א קפז)

"ולך ה' החסד, כי אתה תשלם לאיש כמעשהו" (תהלים סב, יג). היינו: שהוא חסד גדול מאת השם-יתברך, **"שהוא משלם לאדם מדה פנגד מדה" (סנהדרין צ.) - שעל-ידיה הוא מבין לפשפש במעשיו, ולידע החטא שפגם בו, ולשוב בתשובה.**

אך דע: שעקר מה שמשלם השם-יתברך 'מדה במדה', הוא ב'ארץ-ישראל', כמה שכתוב (איוב כ, כז): **"יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו".**

"אֶרֶץ" - הֵינּוּ בְּחִינּוֹת 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

"הִיא מִתְקוּמָה לֹ" - וְשֵׁם 'נִתְגַּלָּה עֲוֹנוֹ' - כִּי שֵׁם מְדַקְדָּקִין "לְשֵׁלִים לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ", מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה'.

וְזֶה שְׂכָתוֹב עַל 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' (בַּמִּדְבָּר יג, לב): **"אֶרֶץ אֲכַל־ת יוֹשְׁבֶיהָ" - רֵאשִׁי-תַבּוֹת: "אֲתָה ת'שֵׁלִים לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ".**

וְעַל-כֵּן הַיּוֹשְׁבִים שָׁם בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ לָהֶם עַל-הָרֶב יַסּוּרִין - מִחַמַּת שְׂמֵמָה־רִין שֵׁם לְשֵׁלִים לְאִישׁ כְּמַעֲשָׂהוּ.

"וַיִּבְנוּ הָעַם בְּלִילָה הַהוּא" (בַּמִּדְבָּר יד, א)

טו.

(ח"ב ז, יא)

מֹשֶׁה רִבְּנוּ בְקֹשׁ (בַּמִּדְבָּר יד, יט): "סֶלַח נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה" - עַל חַטָּא הַמְּרַגְלִים שֶׁגָּרְמוּ חֲרָבַן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (תַּעֲנִית כט. סוּטָה ל.ה.): "אַתֶּם בְּכִיתֶם בְּכִיָּה שֶׁל חֲנָם, אֲנִי אֶקְבַּע לָכֶם בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת".

כִּי "אוֹתוֹ הִלִּיכָה" (בַּמִּדְבָּר יד, א - "וַיִּבְנוּ הָעַם בְּלִילָה הַהוּא") לִיל תִּשְׁעָה-בָּאָב הָיָה שְׁבוּ נְחֻרַב הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ - וּמֹשֶׁה רִבְּנוּ בְקֹשׁ עַל-זֶה: "סֶלַח נָא", כִּי בָּזָה הַחַטָּא וְהַפָּגַם תְּלוּיִים כָּל הָעוֹזְנוֹת, כִּי עַל-יַד-זֶה נְחֻרַב הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. [עֵינֵינוּ לְחַלּוֹן בַּפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר יד, יט): "סֶלַח נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה".]

"וְלָמָּה ה' מֵבִיא אֶתְנּוּ אֶל הָאֶרֶץ הַזֹּאת" (בַּמִּדְבָּר יד, ג)

טז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַמְּזוּן ד, יט - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"ב מ, מ' מִי שִׁיּוּדַע מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל')

עַל-כֵּן כָּל אֵלוֹ הַמְּשַׁקְעִים בְּתַאֲוֹת-מְמוֹן נִקְרָאִים 'מְרַגְלִים' - כִּי נוֹסְעִים תְּמִיד לְמַרְחָקִים, וּמְרַגְלִים וּמְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאֶרֶץ בְּשִׁבִיל 'מְמוֹן', וְאֵינָם מְאֱמִינִים בְּהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, שְׂיִוִּכַל לְהַזְמִין לָהֶם פְּרֻנְסָתָם בְּמִקּוֹמָם בְּלִי טְרַחָא.

כְּמוֹ הַמְּרַגְלִים' - שֶׁלֹּא הָאֱמִינּוּ בְּהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, שִׁיתֵן לָהֶם 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', שֶׁהִיא 'מְקוֹר הַבְּרָכוֹת', בְּלֹא 'דְּרֻדָּה-הַטָּבַע' כָּלֵל. וְאָמְרוּ: שְׂרוּצִים דְּוָקָא לְרַגְלֵי אֶת הָאֶרֶץ, לְכַבֵּשׁ 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' 'מְקוֹר הַבְּרָכָה', עַל-פִּי 'דְּרֻדָּה-הַטָּבַע', כְּמוֹ שֶׁאֵר שְׂאָר הָעוֹבְדֵי-כּוֹכָבִים שֶׁשׁוֹלְחִין 'מְרַגְלִים' לְמִקּוֹמוֹת שְׂרוּצִין לְכַבֵּשׁוּ.

אַבְל בְּאֵמַת: אֲנִי צְרִיכִים לְהֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם, שֶׁיִּכְבֹּשׁ לָנוּ 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', בְּלֹא 'מְרַגְלִים' כָּלֵל.

וּכְמוֹ-כֵּן: אֵלוֹ הַמְּשַׁקְעִים בְּתַאֲוֹת-מְמוֹן, וּמְסַפְּנִים עֲצָמָן בְּסַפְּנַת-דְּרָכִים, וְנוֹסְעִים לְמַרְחָקִים, וּמְשׁוֹטְטִים וּמְרַגְלִים אֶת הָאֶרֶץ, כְּאֵלוֹ חֲסִי-וְשִׁלּוּם אֵין הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ יְכוּל לְתַן לָהֶם בְּרַפְת עֲשִׂירוֹתָם בְּבֵיתָם.

נִמְצָא: שֶׁ'הַמְּשַׁקְעִים בְּמְמוֹן, נִקְרָאִים 'מְרַגְלִים'. כִּי בְּאֵמַת: עֵקֶר 'פָּגַם תַּאֲוֹת-מְמוֹן, נִמְשָׁךְ מ'פָּגַם הַמְּרַגְלִים' שֶׁהוּא 'פָּגַם אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, כְּנ"ל.

"וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו, נַתְּנָה רֹאשׁ וְנִשְׁוֵבָה מִצְרַיִמָּה" (במדבר יד, ד)

חָטְאוּ בְּרֹאשׁ, דְּכַתִּיב (במדבר יד, ד): "נַתְּנָה רֹאשׁ וְנִשְׁוֵבָה מִצְרַיִמָּה". וְלָקְוּ בְּרֹאשׁ, דְּכַתִּיב (ישעיה א, ה): "כָּל רֹאשׁ לְחָלִי". וּמִתְנַחֲמִין בְּרֹאשׁ, דְּכַתִּיב (מִיכָה ב, יג): "וַיַּעֲבֹר מִלִּפְנֵיהֶם זֶה בְּרֹאשָׁם". (איכה רבה א, נו)

יז.

(לְקוּטֵי הַלְכוֹת, מִצְרַנּוֹת ד, ו - עַל-פִּי לְקוּטֵי- מוֹהַר"ן ח"ב סז, 'בְּרֹאשִׁית, לְעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל')

צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ וְלִהְתַּפְּלֵל וְלִהְתַּחַן הַרְבֵּה לְפָנֵי הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ: "שְׁנֹזְבָה לְהִתְקַרֵּב לְהָרֹאשׁ-בֵּית הָאֱמֹתִי!"

כִּי הָעוֹלָם בְּכֹלל הוּא כְּמוֹ 'בֵּית', שְׁעַקֵּר קִיּוּמוֹ בְּשֵׁישׁ לוֹ 'רֹאשׁ', דְּהִינּוּ: 'רֹאשׁ-בֵּית', בְּחִינַת 'בְּעַל-הַבַּיִת', כְּדִי שְׁיִנְהִיג הַבַּיִת וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ כְּרֹאוֹי - לְסֹדֵר הַכֹּל עַל מְקוֹמוֹ הַרְאוֹי, וְלִהְשִׁיחַ עַל 'תְּקוּן-הַבַּיִת' וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ.

וְכֵן כָּל אָדָם בְּפְרָטִיּוֹת, הוּא בְּחִינַת 'עוֹלָם-קֶטַן', בְּחִינַת 'בֵּית'. וְצָרִיךְ שְׁיִהְיֶה לוֹ 'רֹאשׁ', בְּחִינַת 'בְּעַל-הַבַּיִת', שְׁיִנְהִיג אוֹתוֹ כְּרֹאוֹי בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, שְׂיִדַּע לְהִנְהִיג כָּל הָ'אַרְבָּעָה-יְסוּדוֹת', שְׁמֵהֶם כָּל הַמַּדּוֹת - לְהִנְהִיג וְלְסֹדֵר הַכֹּל כְּרֹאוֹי בְּמִזְגֵּי-הַשְּׁוֵה, בְּאִפְן שְׁיִתְנַהֵג הַכֹּל עַל-פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מִתְקַיְמִים הַכֹּל.

וְזֶה שְׂאִיתָא בְּמִדְרַשׁ אִיכָה (איכה רבה א, נו): "חָטְאוּ בְּרֹאשׁ, וְלָקְוּ בְּרֹאשׁ, וּמִתְנַחֲמִים בְּרֹאשׁ".

כִּי חָטְאוּ וּפְגְמוּ בְּהָרֹאשׁ-בֵּית, שֶׁהוּא 'מִשֶּׁה רַבְּנוּ', שֶׁהוּא 'כָּלל כָּל הַצְּדִיקֵי-אֱמֹת', וְרָצוּ לְבַחֵר לְעֶצְמָם 'מְנַהֲיגִים שֶׁל שְׂקָר', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (במדבר יד, ד): "נַתְּנָה רֹאשׁ וְנִשְׁוֵבָה מִצְרַיִמָּה" - בְּפִרְשַׁת מְרַגְלִים.

וְעַל-יְדֵי-זֶה "גָּרְמוּ בְכִיָּה לְדוֹרוֹת" (תענית כט.) - כִּי מֵאָז, נִגְזַר 'חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַסְּתַלְקוֹת הָרֹאשׁ מִה'בֵּית' כְּנ"ל, וְעַל-כֵּן לָקְוּ בְּרֹאשׁ, כְּנ"ל.

"וּמִתְנַחֲמִים בְּרֹאשׁ, דְּכַתִּיב (מִיכָה ב, יג): וַיַּעֲבֹר מִלִּפְנֵיהֶם זֶה בְּרֹאשָׁם בְּרֹאשָׁם" (איכה רבה שם) - שֶׁהֵם בְּחִינַת ה'צְדִיקֵי-אֱמֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' בְּאֱמֹת, כִּי שָׁמוּ יִתְבַּרְךָ מִשְׁתַּף בְּשָׁמֶם, בְּחִינַת "זֶה בְּרֹאשָׁם".

"כָּלֵב בֶּן יִפְנָה" (במדבר יד, ו)

יח.

(כוכבי-אור, טִיחוֹת-וְסַפְּוּרִים מִמוֹהַרנ"ת ז"ל ט)

מוֹהַרנ"ת ז"ל דָּבַר פְּעַם-אַחַת מִהַדְרָךְ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל 'הַנְּעוּז בַּלִּילָה' שְׁגִלָּה רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א נב), וְאָמַר אָז: עוֹד יִהְיֶה זְמַן שְׁיִהְיֶה הַדְרָךְ הַזֶּה דָּרָךְ כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים, כְּמוֹ עַכְשָׁיו הִיא דָּרָךְ כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים לְהַנִּיחַ טְלִית וְתַפְלִין בְּכָל בִּקְרָה.

וְאוֹדוֹת הַפְּחָדִים שְׂיִשׁ בָּזָה - עַל-זֶה נֶאֱמַר מֵה דְאִיתָא ב'זִהְרֵי-הַקְּדוּשׁ' פְּרִשְׁתַּת שְׁלַח (קנח): בְּעִינֵן הַלִּיכַת כָּלֵב לְחַבְרוֹן לְהַשְׁתַּטַּח עַל קְבְרֵי הָאֲבוֹת, וְלֹא נִתְיָרָא מִהַעֲנָקִים: "מָאן דְאִיהוּ בְּדוּחְקָא לֹא אֶסְתַּכַּל מִיָּדִי - כֵּךְ כָּלֵב בְּגִין דְּהוּהוּ בְּדוּחְקָא לֹא אֶסְתַּכַּל מִיָּדִי, וְאַתָּא לְצַלָּאָה עַל קְבְרֵי אַבְהָן" וכו'.

[מִי שֶׁהוּא בְּדַחַק, לֹא מִסְתַּכַּל כְּלוּם, כֵּךְ 'כָּלֵב' מִשּׁוּם שֶׁהִיָּה בְּדַחַק לֹא הִסְתַּכַּל כְּלוּם, וְזָכָר לְהַתְּפַלֵּל עַל קְבְרֵי אֲבוֹת].

וְכֵן כָּל-אָדָם, מִי שְׂיִוְדַּע וּמִחֲשֵׁב עֲצָמוֹ הֵיטֵב, שְׁכַהֲרָה-עֵין יִפְרָחוּ יָמָיו,

וַיִּצְטַרְף לָתֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן מִכָּל מַעֲשָׂיו, וְלֹא יוֹתְרוּ לוֹ עַל שׁוֹם דָּבָר וְכוּ', מִי שֶׁמָּחֵשֵׁב אֶת-עַצְמוֹ עַל-כָּל-זֶה, בּוֹדֵאֵי לֹא יֵבִיט עַל שׁוֹם מְנִיעָה מֵהַפְּחָדִים וְכִיּוֹצֵא.

וּמִכָּל-שֵׁבֶן שֶׁבִאֲמַת אֵין בָּזָה שׁוֹם פֶּחַד כָּלָל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ בְּעַת שֶׁדְּבָרוֹ לְפָנָיו מְזַה: "שָׂאֵם הִיָּה לוֹ בְּיַחֲדָה, הִיָּה מִשְׁלָחוֹ יַחֲדָה בְּלִילָה לְשָׂדֶה, וְלֹא הִיָּה חוֹשֵׁשׁ לְשׁוֹם דָּבָר".

וְאָמַר זֹאת עַל כָּל אָדָם: שֶׁאֵין לְפָחַד כָּלָל מִשׁוֹם דָּבָר, כִּי "שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזְקָקִין" (פְּסָחִים ח:), בְּפֶרֶט מִצְוָה כְּזֹאת.

"טובה הארץ מאד מאד" (במדבר יד, ז)
- מעלת ושבח ארץ-ישראל -

יט.

(ח"א נה, א-ב בפסוק)

דַּע: כִּי לְרֹאוֹת בְּמַפְלְתָם שֶׁל רְשָׁעִים, אֵי-אֶפְשָׁר אֲלֵא עַל-יַדֵּי בְּחִינַת 'אַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

וְלֹהֲמִשִּׁיךְ בְּחִינַת 'קִדְשֵׁת אַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל' עִכְשָׁו בְּגִלּוֹת, שֶׁהִיא תַּחַת יַד הַסְטֵרָא-אַחֲרָא, וְאֵין יִכְלֹת בְּקִדְשָׁתָהּ לְהַתְּגַלּוֹת - אַף-עַל-פִּי-כֵן יִכּוֹלִין לְגַלּוֹת וְלֹהֲמִשִּׁיךְ קִדְשָׁתָהּ אֶפְלוּ בְּגִלּוֹת הַמֵּר הַזֶּה, עַל-יַדֵּי 'הַתְּנוּצָצוֹת אֹר זְכוֹת-אֲבוֹת' וְכוּ'.

וְזֶהוּ (תְּהִלִּים קה, ד): "בִּקְשׁוּ פָנָיו תָּמִיד" - כִּי עַל-יַדֵּי "תָּמִיד", שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יא, יב): "תָּמִיד עֵינַי ה' אֲלֵקֶיךָ בָּה" - תִּזְכּוּ לְמִצְאָ "פָּנֵי ה'" (תְּהִלִּים לד, יז) - כִּי עַל-יַדֵּי 'אַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל', תִּזְכּוּ לְרֹאוֹת בְּה' כְּרִיתוֹת רְשָׁעִים.

נ.

(ח"א קנה)

'אַרְדֵּ-אֲפִים' תְּלוּי בְּ'אַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל', כִּי שָׂם זֹכִים לְבְּחִינַת 'אַרְדֵּ-אֲפִים'.

כִּי 'אַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל' הוּא בְּחִינַת 'אֲמוּנָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לז, א): "שִׁכֵּן אֶרֶץ וְרֵעָה אֲמוּנָה", וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (פְּתוּבוֹת ק"י): "כָּל הַדָּר בְּאַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל, דּוֹמָה כְּמִי שֵׁישׁ לוֹ אֶלּוֹק".

וְעַל-יַדֵּי 'אֲמוּנָה' זֹכִין לְבְּחִינַת 'אַרְיִכַת-אֲפִים' - דְּהֵינּוּ שֶׁלֹּא יוֹכֵל לְכַלְכֵּלוֹ שׁוֹם מוֹנַע וּבְלָבוּל מַעְבוֹדָתוֹ.

נִמְצָא: שֶׁעַקֵּר עֲבוֹדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, זֹכִין עַל-יַדֵּי 'אַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֲמוּנָה', בְּחִינַת 'אַרְיִכַת-אֲפִים', בְּחִינַת 'כַּח הַגּוֹדֵל' וְכַח הַצּוֹמֵחַ.

שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה זֹכִין לְהַתְּחַזֵּק בְּעֲבוֹדָתוֹ, וְלְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנַע וּמַעֲכָב וּמְבַלְבֵּל, שֶׁאֵי-אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְעֲבוֹדַת-הַשֵּׁם בְּאֲמַת כִּי-אֵם עַל-יַדֵּי-זֶה.

וְעַקֵּר גְּדֹל הַהִשְׁתַּוְּקָקוֹת וְהַהִתְלַהֲבוֹת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עַל-יַדֵּי-הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיָּה מִתְּלַהֵב לְאַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל כָּל-כַּף - הִיָּה רַק בְּשִׁבִיל מִדָּה זֹאת שֶׁל 'אַרְיִכַת-אֲפִים', מִחֲמַת שֶׁרָאָה שֶׁשֵּׁם בְּ'אַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל' זֹכִין לְבְּחִינַת 'אַרְדֵּ-אֲפִים'.

וְצָרִיךְ כָּל-אָדָם לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: שִׁיְהִיָּה לוֹ כְּסוּפִין וְגַעְגּוּעִים לְאַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל, וְגַם שִׁיְהִיָּה גַעְגּוּעִים לְכָל הַצְּדִיקִים לְאַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל. [עֵינּוּ לְהִלּוֹן מ'בְּאוּר-הַלְקוּטִים' בַּעֲנֵן זַח].

וְהוּא סִגְלָה לְהַפְעֵם וְלַעֲצָבוֹת - כִּי "כָּל הַכּוֹעֵס כְּאֵלוֹ עוֹבֵד עִבּוֹ"ם" (שְׁבַת

קה: אַבְל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא בַחֲנִינַת אַמּוֹנָה,
בַּחֲנִינַת אֶרֶץ־אֲפִים, הַפֶּךְ הַפְּעַם.

וְזֶה: שְׁקֵדִים קְרִיאַת־שְׁמַע' שֶׁהוּא אַמּוֹנַת
הַיְחֹוד, אָנוּ מִבְּקָשִׁים: "וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ
קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ" - הֵינּוּ שְׁאָנוּ מִבְּקָשִׁים
וּמִתְגַּעְגְּעִים לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְעַל־יְדֵי־זֶה
זוֹכִים לְאַמּוֹנָה, הֵינּוּ קְרִיאַת־שְׁמַע' שֶׁהוּא
'אַמּוֹנָה'.

[שְׁבַח־הַר"ן ח"א כב: לְתַכְלִית שְׁבִירַת מִדַּת הַפְּעַם
מִהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ, דִּהְיֵנוּ לְהַתְּהַפֵּךְ לְטוֹב גְּמוּר, שְׁלֵא יִכְפַּת לֵה
כָּלל וּכְלַל שׁוֹם דָּבָר, וְיִהְיֶה רַק טוֹב בְּלִי שׁוֹם צַד קַפִּידָא
בְּעוֹלָם - זָכָה רַבְּנוּ ז"ל רַק בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵת־בְּטַל
הַפְּעַם בְּתַכְלִית הַבְּטוּל, וְנַעֲשֶׂה טוֹב מִמֶּשׁ, שְׁאִפְלוּ מִי
שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה לוֹ כָּל הַרְעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, לֹא הִיָּה בְּלִבּוֹ שׁוֹם
צַד שְׁנֵאָה וְקַפִּידָא עָלָיו, אֲדַרְבָּא הִיָּה אוֹהֲבוֹ וְלֹא הִיָּה
בְּלִבּוֹ עָלָיו כָּלל, כִּי הִיָּה רַק בְּלוֹ טוֹב מִמֶּשׁ].

[לְקוֹטֵי־הַלְכוֹת, תְּפַלֵּין ה, יז: אָמַר רַבְּנוּ ז"ל עַל־
עֲצוּמוֹ: "שִׁזְכָּה לְבַחֲנִינָה זֹאת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיָּה לוֹ
'אַרִיכַת־אֲפִים' כְּזֶה, שְׁלֵא יְהִיָּה בְּלִבּוֹ שׁוֹם צַד כְּעַם
וְקַפִּידָא, אִפְלוּ עַל הַשׁוֹנֵא הַגָּדוֹל שְׁלוֹ שְׁעוֹשֶׂה לוֹ כָּל
הַיְסוּרִים, אִי־עַל־פִּי־כֵן אֵין לוֹ בְּלִבּוֹ עָלָיו שׁוֹם שְׁנֵאָה
וְקַפִּידָא". וְזֶה עֵקֶר בַּחֲנִינַת אֶרֶץ־אֲפִים].

נא

(ח"א רלד)

לְזַכּוֹת לְזֶה שְׁיִזְכַּל לְהַדְמוֹת אֵלָיו יִתְבַּרַךְ
לְהַבְדִּיל בֵּין אֹר וְחֹשֶׁךְ - הוּא עַל־
יְדֵי הַשְּׁגָחָה. וְזֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא כָּלְלִיּוֹת הַקִּדְשָׁה שֶׁבְּכָל
הַקִּדְשׁוֹת, כִּי "שֵׁם כָּל הָעֵשֶׂר קִדְשׁוֹת" (פְּלִים
פ"א מ"ו).

וְעַל־כֵּן נֹאמַר בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים יא, יב):
"תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵיךָ בָּה" - כִּי
שֵׁם הוּא רַק הַשְּׁגָחָה'.

וְזֶה (תְּהִלִּים טז, ח): "שׁוֹיְתִי ה' לִנְגְדֵי תְּמִיד" -
הֵינּוּ: כְּשֶׁאֲנִי רוֹצֶה לְהַשְׁוֹת וּלְדַמּוֹת
עֲצָמִי לְהַשֵּׁם־יִתְבַּרַךְ.

אֲזִי: "לִנְגְדֵי תְּמִיד" - הֵינּוּ בַחֲנִינַת אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּמִּדְרָשׁ (מִדְרָשׁ
תְּהִלִּים קה): "אֵין תְּמִיד אֶלָּא אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
שְׁנֵאָמַר: תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵיךָ בָּה".

נב

(ח"ב ה, י)

לְעַתִּיד יִחַדֵּשׁ הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ בַּבַּחֲנִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
- כִּי אֵז יִתְגַּלֶּה: שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבַּרַךְ בָּרָא הַכָּל.

וְעַקֵּר 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא: שֵׁשׁ
הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבַּרַךְ תְּמִיד, בַּבַּחֲנִינַת
(דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵיךָ בָּה
מִרְאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה".

וְלְעַתִּיד שִׁיַּחַדֵּשׁ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בַּבַּחֲנִינַת
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - אֵז יִתְנַהֵג כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ עַל־יְדֵי הַשְּׁגָחָה לְבַד, כְּמוֹ
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְאֵז יִתְבַּטַּל הַטְּבַע' לְגַמְרֵי,
וְיִתְנַהֵג הָעוֹלָם עַל־יְדֵי הַשְּׁגָחָה לְבַד, בַּחֲנִינַת
'נִפְלְאוֹת שְׁלֵא כְּדָרְךָ־הַטְּבַע'.

נג

(ח"ב מ)

טַעַם אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, יְכוּלִין לְצַיֵּר לִפְנֵי מִי
שִׁיּוֹדַע טַעַם שְׁכָל. כִּי רַק מִי שֶׁהוּא
אִישׁ בּוֹר, אִי־אֶפְשֶׁר לוֹ לִידַע זֹאת.

אַבְל מִי שִׁיּוֹדַע מִשְׁכָּל, כְּגוֹן לְוֹמְדִים
שְׁמַרְגִּישִׁים מְעַט טַעַם הַשְּׁכָל בַּפֶּשֶׁט
וְקַשְׂיָא כְּדָרְךָ הַלּוֹמְדִים, אוֹ חֲכָמִים בְּחֻכְמוֹת
אַחֲרוֹת, שְׁמַרְגִּישִׁים טַעַם שְׁכָל - יְכוּלִין
לְהַבִּין טַעַם אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי "אֹיִרָא
דְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מַחֲבִים" (בְּבֵא־בְתָרָא קנח: זָהר
פְּנִיחָס רמח: וְעוֹד).

וְטַעַם הַחֲכָמָה וְהַשְּׁכָל, בּוֹדָאֵי יָקָר מְאֹד -
אֵךְ עֵקֶר מְעַלַּת קִדְשַׁת אֶרֶץ־

ישראל, הוא רק על-ידי השגחת השם-יתברך, ומחמת שהשם-יתברך מסתכל בארץ-ישראל תמיד, כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה" - על-ידי-זה "ארץ-ישראל מקדשת" (פלים פ"א מ"ו), ו"אזירה מחפים" וכו'.

ועל-שם-זה נקרא 'ארץ-ישראל' - שמקבלת קדשתה מבחינת (ישעיה מט, ג): "ישראל אשר בך אתפאר" - על ידי ה'התפארות שהשם-יתברך מתפאר בנשמות-ישראל. (עין בפנים, וב'לקוטי-הלכות' ברפת-המזון ד).

נד.

(ח"ב עא)

דע: כי יש 'מחין של ארץ-ישראל, ויש 'מחין של חוץ-לארץ'.

וגם ה'מחין של חוץ-לארץ, מקבלים ויונקים מה'מחין של ארץ-ישראל - כי עקר המוח והחכמה היא ב'ארץ-ישראל, כמו שאמרו רז"ל (בראשית-רבה טז, ד): "אין חכמה בחכמת ארץ-ישראל" וכו'.

ובל אחד מישראל, יש לו חלק בארץ-ישראל. וכל אחד כפי חלקו שיש לו בארץ-ישראל, כן הוא מקבל ויונק מה'מחין של ארץ-ישראל.

ודע: כי 'מחין של ארץ-ישראל הם בחינת 'נעם, ו'מחין של חוץ-לארץ הם בחינת 'חובלים, כמו שכתוב (זכריה יא, ז): "לאחד קראתי נעם ולאחד קראתי חבלים".

ואמרו רז"ל (סנהדרין כד.): "נעם, אלו תלמידי-הכמים שבארץ-ישראל שמנעימים זה לזה בהלכה. 'חבלים, אלו

תלמידי-הכמים שבחוץ-לארץ שהובלים זה לזה בהלכה".

ויש 'צדקה של ארץ-ישראל, ויש 'צדקה של חוץ-לארץ. ועקר הוא: ה'צדקה של ארץ-ישראל, שעל-ידיה נעשה 'כלי לקבל מ'נעם-העליון, שעל-ידיה ה'הולדה.

נה.

(ח"ב עב)

הצדיק-האמת מחיה עצמו באותו הזמן שהוא 'איש-פשוט, מה'דרך של נסיעת ארץ-ישראל.

וזה בחינת "אוצר מתנת חנם, שמי שאין לו שום זכות כלל מקבל משם" (שמות-רבה מה, ו), ו'הצדיק' בשעה שהוא 'איש פשוט, מקבל משם.

ועל-כן משה רבנו עליו-השלוש כשבקש לבוא לארץ-ישראל, בקש 'מתנת-חנם, כמו שכתוב (דברים ג, כג): "ואתחנן אל ה'", בחינת 'מתנת-חנם.

ועקר 'כח קדשת ארץ-ישראל - הוא על-ידי בחינת (תהלים קיא, ו): "כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים".

כמו שפרש רש"י בפסוק (בראשית א, א): "בראשית" וכו': "שבשביל-זה פתח ב'בראשית, שלא יאמרו גזלנים אתם וכו', על-כן פתח ב'בראשית, כי הוא יתברך ברא הכל, וברצונו נתנה להם וברצונו וכו'".

נמצא: שעקר 'כח ארץ-ישראל, הוא מבחינת "עשרה מאמרות שבהם נברא העולם" (אבות פ"ה מ"א), שהם בחינת "כח מעשיו" - שעל-ידיה היו ישראל יכולים לילך ולכבש ארץ-ישראל.

[שיחות ה'ר"ן קנג; ימי-מוהרנ"ת ח"א נא: ואז אמר (לפני אמירת התורה הנ"ל): "שהוא מחיה עצמו עתה רק במה שהיה בארץ-ישראל". ומתוך שיחה זאת התחיל לדבר ולבאר כל ענין הנורא ההוא, איך מחיה את עצמו בעת הפשיטות מה'ר"ך של ארץ-ישראל, ושגזה מסוין את כל הפשוטים שב'עולם וכו'].

נו.

(ח"ב קט)

'ארץ-ישראל' - הוא תקון גדול ל'פגם-הברית'.

נז.

(ח"ב קטז)

כשהיה בארץ-ישראל, ספרו לו שם החשובים שקבעו שם דירתם: שקדם שהיו בארץ-ישראל, לא היו יכולים לציר לעצמן שארץ-ישראל עומדת בזה העולם, והיו סוברים שהוא עולם אחר לגמרי, לפי גדל קדשת ארץ-ישראל המבאר בספרים ומפרש בתורתנו הקדושה. עד אשר באו לשם, וראו שארץ-ישראל היא בזה העולם ממש.

כי באמת: בדמות ותמונה, אין חלוק כלל בין ארץ-ישראל ובין שאר מדינות להבדיל, ואף-על-פי-כן היא קדושה מאד מאד בתכלית הקדשה עצומה ונוראה מאד. אשרי הזוכה להלך שם אפלו ארבע אמות וכו', כאשר הפליגו חז"ל וכל הספרים בעצם קדשתה הגדולה והנוראה.

וספר רבנו ז"ל זאת - כי הוא ענין נצרך מאד לכמה ענינים שבני-אדם נבוכים בהם בטעותים.

כי יש טועים סוברים: שצריכין להכיר את הצדיק או שאר דבר שבקדשה להכירו בפניו בצלמו ודמותו, שיהיה משנה בדמותו ובתנועותיו דיקא.

ובאמת לא כן הוא - כי הוא בדמות וצלם ככל האנשים, ואין בו שום שנוי, ואף-על-פי-כן הוא ענין אחר לגמרי.

וכן ארץ-ישראל, באמת היא מבדלת ומפרשת לגמרי משאר ארצות, בכל עניניה ובחינותיה.

ואמר: "שארץ-ישראל יש לה רקיע אחר משאר ארצות", וכמוכן בזהר-הקדוש פרשת תרומה (קנא: - ובזהר ויקהל רט.) - אך אף-על-פי-כן, בגשמיות לפי מראה עיני האדם, אין רואים שום שנוי בין ארץ-ישראל לשאר ארצות, כי אם מי שזוכה להאמין בקדשתה, יכול להבחין קצת ההפרש.

נח.

(שבחי-ה'ר"ן ח"ב ה'ד'ז)

בערב חג הפסח (שנת תקנ"ח) אמר: "שבזאת השנה יהיה בודאי בארץ הקדושה וכו' - יהיה איך שיהיה הוא יסע בודאי, כי רבו כבר שם, ומעוטה בטר רבא אזלא". [ווארן די גרעסטע העלפט איז שוין דארט].

ואמר: "אני רוצה לנסע לארץ-ישראל, ואני יודע גדל המניעות והעפובים שיהיו לי על-זה בלי שעור וערה, אך כל זמן שהנשמה בקרבי, כל זמן שיהיה לי רוח חיים באפי, אמסר נפשי ואסע בכל פחי לשם, וה' הטוב בעיניו יעשה".

ואמר: "על כל פסיעה ופסיעה של נסיעת ארץ-ישראל, יהיה לי מסירת נפש".

ואמר: "אני רוצה לנסע מיד איך שיהיה, אפלו בלי מעות, אך מי שירצה לרחם עלי יתן לי מעות על הוצאות".

וְתַכְּף נִסְעוּ אֲנֹשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִירוֹת
הַסְּמוּכִים וְקִבְּצוּ מִיַּד אִיזָה סֶךְ וְכוּ',
וְנִסַּע מִיַּד בְּזִרְיוֹת מִבֵּיתוֹ בַּח"י אִיר וְכוּ'.

בִּי קָדָם שְׁמַנְצַחִין הַמְּלַחְמָה - אִז "אֵל
יִתְהַלֵּל הַגֵּר כַּמִּפְתָּח" (מְלָכִים-א כ, יא). רַק
בְּשְׁמַנְצַחִין הַמְּלַחְמָה - אִז הוּא "אִישׁ
מְלַחְמָה"!

כ.ט.

(שְׁבַח־הַר"ן ח"ב כח)

הִיָּה מִתְפָּאֵר עֲצֵמוֹ מְאֹד, בְּמָה שְׁזָכָה
לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְגַם בְּסוּף יָמָיו
אָמַר: "שֶׁהוּא מַחִיָּה עֲצֵמוֹ מְאֹד, בְּמָה שְׁזָכָה
לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל".

וְאַחַר שֶׁגָּמַר הַתּוֹרָה, שָׁאַלְתִּי אוֹתוֹ: "מָה
כּוֹנֵנְתְּכֶם בְּמָה שְׁאַמַּרְתֶּם שְׁאֶרְץ־
יִשְׂרָאֵל הִיא גְדוֹלָה כָּל־כָּף, וְשִׁזָּה עֵקֶר נִצְחוֹן
הַמְּלַחְמָה?!

וְגַעַר בִּי וְעָנָה וְאָמַר: "כּוֹנֵנְתִי 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
הַזֹּאת בְּפִשְׁטוֹת עִם אֱלוֹ הַבְּתִים
וְהַדִּירוֹת! וְאָמַר: "אִיךָ מִיִּין טֹאקֶע דָּאס,
'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' מִיט דִּי שְׁטִיבֶער מִיט דִּי
הַיִּזְעֵר"! [כּוֹנֵנְתִי לָזֶה, 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' הַפְּשׁוּטָה, עִם אֱלוֹ
הַחֲדָרִים וְהַבְּתִים].

כְּלוֹמַר: שְׁכַל כּוֹנֵנְתוֹ בְּמָה שֶׁהָאָרֶץ
בְּמַעֲלַת 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', כּוֹנֵנְתוֹ
כְּפִשְׁטוֹ עַל 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' הַזֹּאת שְׁבַנִּי־
יִשְׂרָאֵל נוֹסְעִים לְשָׁם, שְׂרַצוֹנוֹ: שְׁכַל אִישׁ
יִשְׂרָאֵל, כָּל מִי שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת אִישׁ יִשְׂרָאֵל
בְּאַמַּת, יִסַּע לְ'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', וְאֶף־עַל־פִּי
שֵׁישׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת עַל זֶה, יִשְׁבֵּר כָּל
הַמְּנִיעוֹת וְיִלְךְ לְשָׁם, כִּי זֶה עֵקֶר נִצְחוֹן
הַמְּלַחְמָה, כְּשִׁזְזוּכִין לְבוֹא לְ'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

וְזֶה אֲשֶׁר הָעִיר לְבָבִי בְּיֹתֵר וְחִזַּק אוֹתִי
בְּיֹתֵר, לְעֵבֵר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת הַרְבּוֹת
שֶׁהִיָּה לִי בְּלִי־שְׁעוֹר, לְשִׁבֵּר כָּלֵם וְלְבוֹא
לְ'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

בְּרוּךְ־הַשֵּׁם אֲשֶׁר הָיָה בְּעִזְרִי, לְשִׁבֵּר
מְנִיעוֹת וּבְלִבּוֹלִים וְעַפּוּבִים
כְּאַלֶּה, וְלְבוֹא לְשָׁם בְּשָׁלוֹם, וְלַחְזֹר בְּשָׁלוֹם.

פַּעַם־אַחַת כְּשֶׁסָּפַר רַבֵּנוּ ז"ל מַעֲצָם
הַמְּנִיעוֹת וְהַסְּפָנוֹת שֶׁהָיָה
עָלָיו בְּסֵטְאֵמְבוֹל, וְאִיךָ שֶׁהָיָה בְּסַפְנָה גְדוֹלָה

ל.

(שִׁיחוֹת־הַר"ן י"א; תַּיִמֹהֵר"ן רטו)

אָמַר: שֵׁישׁ לוֹ שְׁמָחָה גְדוֹלָה עַל שְׁזָכָה
לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - כִּי בְּמָה
מְנִיעוֹת, וּכְמָה בְּלִבּוֹלִים, וּכְמָה מַחְשְׁבוֹת,
וּכְמָה עַפּוּבִים וְסַכְסוּכִים, הָיָה לוֹ עַל עֵינָיו
הַנְּסִיעָה לְ'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', וּמְנִיעוֹת מַחְמַת
מָמוֹן - וְהוּא קָפֵץ עַל כָּלֵם, וְגָמַר הָעֵבֶדָה
בְּשָׁלְמוֹת, וְהָיָה בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

ל.א.

(תַּיִמֹהֵר"ן טו)

אַחַר שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה "תִּשְׁעָה תִּקְוִינִין"
(לְקוֹטִי־מֹהֵר"ן ח"א כ), וְשָׁם מְדַבֵּר הַרְבֵּה
מִמַּעֲלַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל: "שִׁזָּה עֵקֶר נִצְחוֹן
הַמְּלַחְמָה כְּשִׁזְזוּכִין לְבוֹא לְ'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
וְכוּ'.

וּבְפֶרֶט בַּעַת שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה בְּאֵר הַדָּבָר
יֹתֵר, כִּי אִז הַתְּחִיל בְּהַתְּחַלַּת
הַתּוֹרָה תַּכְּף לְדַבֵּר מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר בְּזוֹ־
הַלְשׁוֹן:

"מִי שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת יְהוּדִי, דְּהִינּוּ לִילְךְ
מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, אִי־אֶפְשֵׁר כִּי־אִם עַל־
יְדֵי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁמַּנְצַחִין הַמְּלַחְמָה אִז
נִקְרָאִין "אִישׁ מְלַחְמָה" (שְׁמוֹת טו, א).

קדם שבא לארץ-ישראל וכו' - אז ענה ואמר לנו: שאנחנו יכולים לבוא לארץ-ישראל בנקל!

באומר: שעלינו לא יתגברו מניעות כאלה וסכנות כאלה כמו שהיו עליו, ואם נרצה, נוכל לבוא לארץ-ישראל בנקל.

אך אף-על-פי-כן בודאי גם אנחנו צריכים להיות מרצים לסבל יסורים ולשבר מניעות קדם שבאין לשם - כי "ארץ-ישראל היא אחת משלשה דברים שנתנו על-ידי יסורים" (ברכות ה.), כמובא שם במאמר הנ"ל.

ופעם-אחת אומר (נמצא גם בימי-מוהר"ת ח"א לו): "יש שגדמה להם שרוצין ונכספין מאד לבוא לארץ-ישראל, אם היו יכולים לפע לשם בהרחבה, אבל לא בצער ודחק!"

ובאמת: אין זה רצון שלם - כי מי שרוצה לבוא באמת לארץ-ישראל, צריך לילך גם דגלי, וכמו שנאמר לאברהם (בראשית יב, א): "לך לך, וכו', לך" דיקא.

לב.

(חיי-מוהר"ן קמ)

רבנו ז"ל אומר: שקדם שבאים לגדלות, צריכין לפל בתחלה לקטנות - ו'ארץ-ישראל הוא גדלות דגדלות, על-כן צריכין לפל בתחלה לקטנות דקטנות'.

ועל-כן לא היה יכול הבעל-שם-טוב ז"ל לבוא לארץ-ישראל, כי לא היה יכול לירד לתוך קטנות כזה.

והוא ז"ל זכה לבוא לארץ-ישראל, על-ידי גדל הקטנות, שיירד לשם

בחכמתו העצומה לקטנות מפלג, קטנות דקטנות, עד שזכה לבוא לארץ-ישראל שהוא גדלות דגדלות'.

ועצם ההשגה שזכה בארץ-ישראל - אלו כל הימים דיו וכו', אין מספיק לבאר - אשר לא נשמע ולא נראה מי שיזכה על-ידי בניסה לארץ-ישראל, להשגה מפלגת עצומה ועליונה כזו, עד שעלה למעלה ומדרגה עליונה גבוה מאד.

לג.

(לקוטי-הלכות, ברפת-המזון ד, יד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב מ, מ' מי שיודע מארץ-ישראל')

אי-אפשר לבוא לארץ-ישראל, לנצח מלחמה זאת, שהיא עקר בכל כל המלחמות של איש הישראלי - כי-אם על-ידי עקשנות גדול מאד. [ענין-שם באריכות בענין ה'התפארות' שהשם-יתברך מתפאר עם העקשנות הזאת].

לד.

(לקוטי-הלכות, ברפת-המזון ד, טז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב מ, מ' מי שיודע מארץ-ישראל')

בארץ-ישראל פתיב (דברים ח, ט): "לא תחסר כל בה" - שהשפע הנמשכת משם, אין בה שום חסרון, "כי שם צוה ה' את הברכה" (תהלים קלג, ג), בחינת (מלאכי ג, י): "והריקתי לכם ברכה עד בלי די".

שזהו ההפך מבחינת (קהלת-רבא א, יג): "אין אדם מת וחצי תאותו בידו" - דהינו: שלעולם חסר לו.

אבל השפע דקדשה של ארץ-ישראל, היא בחינת שפע בפולה, שאין בה שום חסרון, בחינת "ברכה עד בלי די" - שייבלו שפתותיכם מלומר די" (שבת לב:

תענית ט. כב: מכות כג:) - שהשפע כפולה ומכפלת יותר ממה שרוצה.

וזה בחינת ה'שפע של שבת', ד"מנה מתברכין כל שתא יומין" (זהר יתרו פח.), שהוא בחינת (שמות טז, כב): "להם משנה", בחינת 'שפע כפולה הנ"ל - פי 'שבת' ו'ארץ-ישראל' הם בחינה אחת.

לה.

(לקוטי-הלכות, ברכת-הפרות ד, ד - על-פילקוטי- מוהר"ן ח"ב עא, 'חבלים נפלו לי בנעימים')

גדל היסורים שצריכין לסבל קדם שבאין לארץ-ישראל, ועצם רבוי המניעות בלי שעור שצריכין לשבר קדם שבאין לארץ-ישראל, כמו שאמרו רז"ל (ברכות ה): "שארץ-ישראל הוא אחד מהדברים שבאין עלידי יסורים" - "עקר היסורים, הם המונעים מארץ-ישראל" (לקוטי-מוהר"ן ח"א כ).

ובל-זה נמשך מבחינת ה'חובלים', שהם לשון 'חבלה' ו'יסורים' - דהינן: 'מניעות' שהם בחינת 'מחלקת'.

כי כל ה'מניעות' שבעולם, הם בחינת 'מחלקת', כי האדם רוצה בך, לנסע לארץ-ישראל, וה'מניעות' עומדים בנגדו, וחולקים עליו ורוצים למנעו חסו-שלום.

ובל-זה נמשך מבחינת ה'חובלים', שהם ה'מחין של חוץ-לארץ', שהם בחינת 'מחלקת'.

הינן: מחמת ש'חובלים' רוצים להתתקן עלידי ה'נעם' - על-כן תקף כשהאדם נתעורר לילך לארץ-ישראל, שאזי כפי התעוררותו ותשוקתו לארץ-ישראל נמשך עליו הארה מבחינת ה'נעם-העליון, שהם ה'מחין של ארץ-ישראל' - אזי תקף

באים ה'חובלים', ונופלים בנעימים כדי להתתקן.

ומחמת ש'חובלים', שהם ה'מחין של חוץ-לארץ', בחינת 'מחלקת' - נאחז בהם ה'המא של חוץ-לארץ', שהיא 'ארץ-העמים' - על-כן מתגבר הרע שבהם, ומבלבלין מח האדם, וגורמים לו 'מניעות גדולות' מ'ארץ-ישראל', וצריך יגיעה לשברם.

כי באמת: זהו כלל גדול בעבודת הבורא-יתברך, שעקר כל המניעות שבעולם, הם רק 'מניעת המח'.

כי כל מה שהאדם רוצה באמת, יכול לגמר כרצונו, ואין שום מניעה שתוכל למנעו, ועקר המניעה, היא רק מחמת שעדין אינו מאמין בדעתו בשלמות פראוי שהוא צריך לעשות דבר זה, ושחיינו הנצחיים תלויים בזה.

כי אם היה האדם מאמין בקדשת ארץ-ישראל' כמו שהיא באמת - בודאי לא היה שום מונע בעולם שיוכל למנעו, ולא היו כל המניעות שבעולם נחשבים בעיניו למניעות כלל.

ובאמת אינם מניעות כלל - כי המניעה הגדולה הוא: שצריכין לעבר בשני ימים לדרך רחוק בזה. והלא אנו רואים אלפים-ורבבות בני-אדם, שפורשין עצמן לימים למרחוק יותר מארץ-ישראל, בשביל ספק רוח. זה נוסע למארסעלייא, וזה ללונדון, וזה לאמריקא שרחוק מאד, מפל-שכן לסטאנביל ולעכו ששכיחים עוברים ושבים הרבה.

ואם מניעה מחמת ממון - הלא אנו רואים כמה עניים שמשאיין בניהם

ובנותיהם, ומוציאים עליהם הוצאות הרבה, שעולה הרבה יותר מהוצאות הנסיעה לארץ-ישראל - ומאין לוקחים אלו ההוצאות? - הלא הוא רק מחמת שהם משתוקקים בלכוד להשיא בניהם ובנותיהם, ומצפים להשם-יתברך, עד שהשם-יתברך עוזר להם בכל מה שמכרח להם.

מכל-שכן אם היו משתוקקים באמת, והיו חושבים מהשבות ותחבולות על-זה לבוא לשם - בודאי היה השם-יתברך עוזר להם בלי ספק.

ועל-כן אם היה האדם מאמין בקדשת ארץ-ישראל, חלק מאלה כמו שהיא באמת - בודאי היה כל אדם רץ ופורח לארץ-ישראל - כמו מי שהיה רץ אם היה יודע שימצא שם בודאי אלפים ורבבות אדומים - שבודאי היה רץ לשם בכל כחו - ולא היה שום מונע שימנעו - והיה לווה ומוכר כל אשר לו על הוצאות - והיה פורח לשם בזריזות ובבהלה גדולה.

מכל-שכן וכל-שכן אם היה האדם משים ללבו 'שבח ארץ-ישראל' - שכל התורה כלה מראשה לסופה מלאה מ'שבח ארץ-ישראל' וכו' וכו' - ובפרט בשאר ספרים, בגמרא ובמדרשים ושאר ספרים, שמבאר בכלם מגדל 'שבח ארץ-ישראל', ומעלת הזוכה לישוב בה, ואפלו לילך בה ארבע-אמות. ובפרט בדברי רבנו ז"ל, שמבאר בכמה תורות מגדל קדשת ארץ-ישראל, ושכל קדשת איש הישראלי תלויה בארץ-ישראל - פוק עין ותשבח.

ועל-כן אם היה האדם משים לבו לזה באמת - בודאי אין שום מניעה

שימנעוהו. ועקר המניעה הוא רק מניעת המוח' וכו' וכו'.

וזו בחינת פגם המרגלים, "מוצאי דבת הארץ רעה" (במדבר יד, לז), שאמרו (שם יג, כז-כח): "באנו אל הארץ אשר שלחתנו, וגם ארץ זבת חלב ודבש היא וזו פריה. אפס כי עז העם וכו'".

הינו: שיש שם 'שבעה עממין' שנמשכין מה'רע שבחובלים, שאינם מניחין לבוא לארץ-ישראל, לבחינת 'נעם' - כי לא רצו להאמין שיש כח בישראל לשפר ולבטל ה'חובלים', ולשפר כל המניעות שבעולם. וכו'.

לו.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א טו)

ועל שבת-קדש באו אורחים, ואחד מהם היה מארץ-ישראל, וספר רבנו ז"ל עמו מארץ-ישראל: "שבודאי בהכרח שהיו לו געגועים לארץ-ישראל".

לז.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב הקדמה)

בהיות רבנו ז"ל ב'לעמברג', ישב עם אנשים בפעדה-השלישית של שבת-קדש שאז הוא רעוא-דרעוין, ודבר אז הרבה מגדל קדשת ארץ-ישראל, ברצון והשתוקקות עצום עד מאד.

עד שהחשיך הלילה, ולא הכניסו עדין נר לביתו, והרגישו האנשים שישבו אצלו: שהתחיל לגוע. ויצעקו להביא נר לבית, ועוררו והקיצו אותו. והבינו אז: אשר בגלל גדל השתוקקותו לארץ-ישראל פלטה נפשו לצאת.

הָאָרֶץ בֵּין נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, עַד שְׁנֹזְפָה
לְנִשְׁק עֵפֶר אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְלַהֲתַגּוֹלֵל
בַּעֲפָרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלִשְׂאֵב מְאוֹרָה הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא.

וְאֶהְיֶה־עִלְיָי שָׂאִין אֲנִי יוֹדְעִים כָּל־מָהוּ
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - הֲלֹא גַם אִין
אֲנִי יוֹדְעִים מָהוּ 'צִיצִית' וּמָהוּ 'תַּפְּלִין', וּמָהוּ
'סֶפֶה' וְ'לוּלָב', וּכְיֹצֵא וְכוּ', וְכִי חֲסִי־שְׁלוֹם
נִפְטָר מִלַּעֲשׂוֹת הַמְצֹוֹת מִחַמַּת שָׂאִין אֲנִי
יוֹדְעִין טַעֲמָן.

כְּמוֹ־כֵן אֲנִי חִיבִין לַהֲתַגּוֹלֵל לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, אֶהְיֶה־עִלְיָי שָׂאִין אֲנִי
יוֹדְעִים מָהוּ 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', כִּי כְּבָר הוֹדִיעָה
לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בַּעֲצָמָה, וְרַבּוֹתֵינוּ ז"ל
בַּגְּמָרָא וּבַמְדַרְשִׁים, וּבַפֶּרֶט רַבֵּנוּ ז"ל
בְּתוֹרוֹתָיו הַנּוֹרָאוֹת, שֶׁכֻּלָּם גָּלוּ לָנוּ מִגְּדֹל
מַעֲלַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְשֶׁכָּל קִדְשַׁת אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי תְלוּיָהּ בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

וְאִם אִין אֲנִי זֹכִים לִקְבַע דִּירְתָנוּ שָׁם
מִחַמַּת גְּדֹל הַמְּנִיעוֹת שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד עַל־זֶה, עַל־כָּל־פְּנִים נִזְכָּה לְהִיּוֹת שָׁם
פַּעַם־אַחַת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, לִילָךְ שָׁם אַרְבַּע
אַמּוֹת עַל־כָּל־פְּנִים, שֶׁגַּם זֶה טוֹב מְאֹד, כְּמוֹ
שֶׁהַפְּלִיגוֹ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (פְּתוּבוֹת קִיא.).

וְגַם אוֹלֵי עַל־יְדֵי־זֶה שְׁנִלְךְ שָׁם אַרְבַּע
אַמּוֹת, נִזְכָּה אַחֲרֵי־כֵן לְנַסֵּעַ עוֹד
הַפַּעַם לִקְבַע דִּירְתָנוּ שָׁם.

וְעַל־כָּל־פְּנִים, אִיךָ לֹא נְחוּשׁ לְהִיּוֹת
פַּעַם־אַחַת בְּמִקּוֹם חַיֵּינוּ,
בְּמִקּוֹם קִדְשָׁתָנוּ, בְּאֶרֶץ הַמִּדְּבָר שֶׁהַבְּטִיחַ
הַקְּדוֹשׁ־שִׁבְרוּךְ־הוּא לְאַבּוֹתֵינוּ כַּמָּה פַּעַמִּים,
וְחֹזֵר הַהֲבִטָּה כַּמָּה פַּעַמִּים הַרְבֵּה בְּלִי
שַׁעוֹר לְגֹדֶל חֲבָתָהּ.

לח.

(יְמֵי־מוֹהֲרַנ"ת ח"ב א)

'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' מִסְפִּיק לְכַלְנוּ, כִּי
כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְגֹדֹל וְעַד
קָטָן, יֵשׁ לוֹ אִיזָה חֵלֶק בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְשָׁם
חַיֵּינוּ, שָׁם קִדְשָׁתָנוּ, שָׁם בֵּיתָנוּ, שָׁם אֶרְצָנוּ,
שָׁם אֲדַמְתָנוּ, שָׁם חֵלְקָנוּ, שָׁם גּוֹרְלָנוּ.

וּבְחוּץ־לְאֶרֶץ אֲנַחְנוּ גָרִים, כְּאוֹרַח נְטָה
לְלִין הַמְּתַגּוֹלֵל בְּחוּצוֹת
וּבְשׂוּקִים וּבְרַחוּבוֹת, כִּי אִין זֶה אֲדַמְתָנוּ
וְחֵלְקָנוּ כָּל־כָּל.

וְעַל־כֵּן נִקְרָאת 'חוּץ־לְאֶרֶץ', 'חוּץ' דִּיקָא
- כִּי בְחוּץ אֲנִי עוֹמְדִים, בְּחוּץ
מִמֶּשׁ, וְאִין אִישׁ מְאַסֵּף אוֹתָנוּ הַבֵּיתָה, עַד
אֲשֶׁר נְבוֹא עַל אֲדַמַּת הַקְּדוֹשׁ.

לט.

(יְמֵי־מוֹהֲרַנ"ת ח"ב ב)

גַּם רַבֵּנוּ ז"ל נָסַע לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת
מְלַחְמָה גְּדוֹלָה. וְאִם מִי אֲנֹכִי לְהַשְׁוֹת
עֲצָמֵי לְרַבֵּנוּ ז"ל וְכוּ' - אֶהְיֶה־עִלְיָי כֵּן לְעֵינֶיךָ
דָּבָר שֶׁבְּקִדְשָׁה, מְחִיב אֲפֹלוּ הַקְּלִי־שֶׁבַקְלִים
לְבַקֵּשׁ גְּדוּלוֹת, כְּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מִפִּי־הַקְּדוֹשׁ
בַּעֲצָמוּ.

אֲדַרְבָּא: אֲנִי מְחִיב לְמִסַּר נַפְשִׁי יוֹתֵר
וְיוֹתֵר אֲלֹף פַּעַמִּים לְבוֹא לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל - כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אֲפֹלוּ קִדְשָׁה שָׁבָא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה קִדְשָׁתוֹ וּפְרִישוֹתוֹ
וּמַעֲלָתוֹ וְצַדִּיקָתוֹ גְּבוּרָה וְנִשְׁגָב וְנִעְלָה מְאֹד
מְאֹד בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה, וְלֹא נָסַע לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל כִּי אִם לְפַעַל לְהַשִּׁיג הַשְּׁגוֹת נִשְׁגָבוֹת
יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי "לְגִדְלָתוֹ יִתְבָּרַךְ אִין חֶקֶר"
(כַּמְבָּאָר בְּשִׁבְחֵי־הַר"ן ח"ב).

אֲבָל אֲנִי יְתָמִי דִּיתָמִי - אֲנִי צְרִיכִין
לְהַתְּגַלֵּל בְּרַפְּשׁ וְטִיט, וְלָרַחֵשׁ עַל

מ.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב מט)

ספר לי אחד מאנשי-שלוֹמנו: שְׁהִיָּה אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵת שֶׁכָּבַד אֶחָז בְּדַרְךְ נְסִיעָתוֹ הַקְּדוּשָׁה לְנִסְעֵי לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָא אִישׁ אֶחָד מֵאֲנֵשֵׁי-שְׁלוֹמֵנו, עֹשִׂיר קָצֵת וּמִיָּחַס גָּדוֹל, וְנִתְאַוָּה מְאֹד לְנִסְעֵי עִם רַבְּנוּ ז"ל לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְהִרְבָּה עָלָיו רַעִים לְבַקֵּשׁ: "שִׁיקָה אוֹתוֹ עִמּוֹ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל!"

עָנָה וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לְהָאִישׁ הַזֶּה: "אַתָּה חָפֵץ לְנִסְעֵי לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, מִפְּנֵי מָה אֵין אַתָּה נוֹסֵעַ?! - הַשִּׁיב לּוֹ: "אִם תִּקְחוּ אוֹתִי עִמָּכֶם, אֶסַּע עִמָּכֶם מִיָּד!"

עָנָה רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר לּוֹ: "מָה טַעַם יֵשׁ לָךְ שְׂאֵתָה רוּצָה לְנִסְעֵי לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בְּוֹדָאֵי מְכָרָה שֵׁישׁ לָךְ טַעַם, כִּי הֲלֹא גַם יִשְׁמְעָאֲלֵיךְ וְעַרְבֵיִם נוֹסְעִים לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל?! - וְהַשִּׁיב לּוֹ מָה שֶׁהַשִּׁיב!"

וְאַחֲרֵי־כֵן גִּזְדַּעְזַע רַבְּנוּ ז"ל, וְהִפָּךְ פָּנָיו מֵאִישׁ הַזֶּה, וְדַבֵּר אֶל הָעוֹלָם בְּהַתְּלַהּבוֹת גָּדוֹל, וְכָל דְּבָרָיו הָיוּ פְּגַח־לִי־אֵשׁ כְּדַרְכּוֹ, וְעָנָה וְאָמַר: כְּשֶׁרוּצִים בְּאַמֶּת לָבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, יֹאמְרוּ: "אִם אָקַח אוֹתוֹ יִסַּע? - בְּךָ רוּצִים לָבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל?"

הֲלֹא כְּשֶׁרוּצִים לָבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, צְרִיכִין לִילָךְ רַגְלֵי - כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ אָמַר לְאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית יב, א): "לָךְ לָךְ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלַדְתָּהּ וְכוּ', אֶל הָאֶרֶץ" - "לָךְ" דִּיקָא, שְׁצְרִיכִין לִילָךְ 'רַגְלֵי' מִמֶּשׁ כְּדֵי לְזַבּוֹת לָבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. וְאָמַר זֹאת בְּהַתְּלַהּבוֹת גָּדוֹל מְאֹד.

וְהִנֵּה דְבוּרִים אֵלֶּיךָ, הִזְקֵנוּ אֶת לְבֵי מְאֹד, בְּעַנְיַן הַנְּסִיעָה לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

מא.

(באור-הלכותיים, השמטות בסוף הספר)

כְּמוֹ שֶׁאֵין בִּיכּוּלֵת לְקַבֵּל מֵאֲדָמוֹר ז"ל, זוֹלָת בְּאִמְצָעוֹת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, כִּי בּוֹ לְבַד נִשְׁפַּע מִנְּשִׁמַּת וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל לְהִיּוֹת בִּיכּוּלֵת לְקַבֵּל מֵאֲתוֹ. כִּן בְּעַנְיַן 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' - כִּי בָּהּ לְבַד נִשְׁפַּע וְנִתָּן מֵאוֹר וְדַעַת אֲדָמוֹר ז"ל, לְהִיּוֹת בִּיכּוּלֵת לְקַבֵּל מֵאֲתוֹ.

מב.

(באור-הלכותיים, השמטות בסוף הספר)

מָה שֶׁאָמַר רַבֵּי אַבְרָהָם (ב"ר נַחֲמָן) ז"ל עַל עַנְיַן 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל': כִּי בָּא אֶצְלוֹ בְּמוֹחוֹ בְּהִיּוֹתוֹ בְּבִרְסָלָב עַל צִיּוֹן מוֹהֲרַנ"ת זִיע"א, עַנְיַן נוֹרָא עַל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל: "כִּי עֵתָה בָּזָה הַזְּמַן, הַנְּסִיּוֹן הַגָּדוֹל וְהַמְּנִיעָה הַיּוֹתֵר גָּדוֹלָה מְדַרְכֵי הַקְּדוּשָׁה כְּרָאוּי - בְּוֹדָאֵי הִיא אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל!"

וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהֲרַן סִימָן כ': "כִּי הַיּוֹם, הַמְּנִיעָה הַגָּדוֹלוֹת מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, הֵם: "מוֹצֵאֵי דְבַת הָאֶרֶץ" (בַּמְדָּבָר יד, לז), וְלֹא הַיּוֹם! - וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל עַל-עַצְמוֹ: "כְּשֶׁהָאָדָם כָּבַד מְדַלָּג עַל הַכּל, עוֹד צְרִיךְ לְעַמּוֹד בְּנִסְיָוֹן, שְׁלֹא לְחַלֵּק עָלָיו כָּלֵל חֲסִי־שְׁלוֹם!"

וְכֵן הַיּוֹם - הַנְּסִיּוֹן לְכָל הוּא: "שְׁלֹא לְחַלֵּק כָּלֵל חֲסִי־שְׁלוֹם עַל הַנְּסִיעָה מִכָּל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל!"

וְשִׁיתְּפַלְלוּ הַיּוֹם עַל הַצְּדִיקִים: "שִׁיחֲשָׁקוּ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל כְּרָאוּי!" - כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהֲרַן סִימָן קנ"ה.

וְכֵן לְהַתְּפַלֵּל עַל אֲנִ"שׁ הַיּוֹם: "שִׁישִׁתְּוִקְקוּ כָּלֵם לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל!"

"וְאַתֶּם אַל תִּירְאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ, כִּי לַחֲמֹנֵי הֵם, סוֹר צֶלֶם מֵעֲלֵיהֶם, וְהוּא אֲתֵנּוּ אֶל תִּירָאֵם" (במדבר יד, ט)

מד.

(ח"א לא, ט)

מי שהוא במדרגת 'אברהם', הינו בְּחִינַת "בעל נפש" (משלי כג, ב) – אֲזִי בּוֹדְאֵי כָּל אֲכִילוֹתָיו וּסְעֻדוֹתָיו בְּבַחֲנֵינִי "לָחֵם הַפָּנִים" (שמות לה, יג)

זוהו בְּחִינַת (שמואל-א כא, ז): "לָחֵם הֵם בְּיוֹם הַלֶּקֶחַו" – הינו: "לָחֵם הַפָּנִים" – הֵם "לָחֵם חֵם", דְּרַגְיָן ד'אֲבְרָהָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת (בראשית יח, א): "כֶּחֵם הַיּוֹם".

וְאִזּוֹ כָּל הָעֲפוּ"ם וְכָל הַפּוֹכְבִּים-וּמְזֻלוֹת שֶׁהֵם תַּחְתֵּיהֶם, כָּלֵם טוֹרְחִין בְּשִׁבִיל זֶה הָאִישׁ.

בְּבַחֲנֵינִי (תהלים קי, א): "שֵׁב לִימִינִי", בְּחִינַת 'אֲבְרָהָם'. "עַד אֲשִׁית אוֹיְבֶיךָ הָדוּם לְרִגְלֶיךָ" (שם) – שֶׁהֵם טוֹרְחִים בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָתָךְ.

בְּבַחֲנֵינִי (במדבר יד, ט): "לַחֲמֹנֵי הֵם סוֹר צֶלֶם מֵעֲלֵיהֶם" – כִּי "מִרְאֵה חֲמָה עֲמָקָה מִן הַצֶּל" (בבא-בבא פד.), "חֲמָה", בְּחִינַת: "כֶּחֵם הַיּוֹם", בְּחִינַת "לָחֵם חֵם".

אֲבָל כִּשְׁ"ס צֶלֶם" – אֲזִי נִתְעַלָּה וְנִתְרָאָה "מִרְאֵה חֲמָה", דְּרַגְיָה ד'אֲבְרָהָם, וְהֵם נִשְׁפָּלִים תַּחְתָּיו, בְּבַחֲנֵינִי: "עַד אֲשִׁית אוֹיְבֶיךָ הָדוּם" וְכוּ'.

וְלַעֲתִיד יִתְגַּלָּה בְּחִינַת 'פָּנִים', כִּי עֲכָשׁוּ "פָּנֵי ה'", מְסַתֵּר בְּדֶרֶךְ הַטִּבֵּעַ, בְּהִנְהֵגַת הַמְּזֻלוֹת, ו"מִרְאֵה חֲמָה עֲמָקָה מִן צֶלֶם", וְעֲפוּ"ם נִקְרָאִים 'צֶל', כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב

מג.

(ספר-המדות, עניני 'ארץ-ישראל')

[א] עַל-יְדֵי יְשִׁיבַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, מְשִׁינִין הַשְּׁנָחַת הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ עַל הָעוֹלָם (אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל ח"ב א).

[ב] לְפִי הַחֲדוּשׁ שְׁאָדָם מְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה, כִּן נִמְשָׁךְ לוֹ הָאָרֶה מִקִּדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל (אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל ח"ב ב; חֲדוּשֵׁי דְאֲוִרִיתָא ח"ב א).

[ג] עַל-יְדֵי הַשְּׁתוֹקְקוֹת שְׁאָדָם מְשִׁתוֹקֵק לְבִיאת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּע פְּרִנְסָה גְדוֹלָה (אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל ח"ב ג).

[ד] מִי שֶׁהוּא מְפָרְנֵס אֶת הַרְבִּים, עַל-יְדֵי-זֶה מְמַשֵּׁיךְ הַבְּרָכָה מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל לְחוּץ-לְאֶרֶץ (אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל ח"ב ד; צְדָקָה ח"ב טז).

[ה] מִי שֶׁמְשִׁתוֹקֵק לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה מְעוֹדֵר הַשְּׁתוֹקְקוֹת אֶצֶל אָבִיו וְאִמּוֹ, הֵינּוּ נִשְׁמוֹתֵיהֶם, וּבָאִים לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא עִמָּם וּמְצַפִּים וּמְשִׁתוֹקְקִים אֲלֵיוֹ (אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל ח"ב ה).

[ו] עַל-יְדֵי הַמְּמוֹן שְׁנוֹתָן לְעַנֵּי אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה מְמוֹנֵנוּ נִתְקַיֵּם בִּידּוֹ (אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל ח"ב ו; צְדָקָה ח"ב יז).

[ז] עַל-יְדֵי בְנִין שְׁבוּנָה בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, זֹכָה לְהַתְנַשְּׂאוֹת (הַתְנַשְּׂאוֹת מֵא).

[ח] הַמְּעַשֵּׂר מְסַגֵּל לְעִשְׂרוֹת, דּוֹקָא בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל (מְמוֹן לֵג).

[ט] עַל-יְדֵי הַשְּׁתוֹקְקוֹת שְׁאָדָם מְשִׁתוֹקֵק לְקַבּוּרַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּע פְּרִנְסָה גְדוֹלָה (מְמוֹן ח"ב ז).

[י] הָדָר בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שְׂרוּי בְּלֹא עוֹן (תְּשׁוּבָה יח).

(ישעיה יח, א): "צִלְצַל כְּנַפִּים", שֶׁהַכְּנַפִּים וְהַהֶסְתֵּרָה שֶׁהִנְהַגְתּוּ מִכְנָף וּמִסֹּתֵר בָּהֶם.

כִּי אַף שִׁישְׂרָאֵל עֵקֶר - עַל-כִּלְזָה הָעִבוּרִים מִכַּסִּין עֲלֵיהֶם, כָּאִלוּ מִתְנַהֵג הָעוֹלָם עַל-יַדֵּי הַבּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת בְּעֶצְמוֹ.

אַךְ לְעֵתִיד-לְבוֹא - יַעֲבִיר אוֹתָם, וְאִז יִקְיָם: "סֵר צֶלֶם", וַיִּתְגַּלֶּה אֹרֶן הַשָּׁמַיִם, בְּבַחֲיִנוֹת (מִלְאֲכֵי ג, כ): "וַיִּזְרַח לְכֶם יְרֵאֵי שָׁמַי שָׁמַי", לֹא כִּמוֹ שֶׁהָיוּ מִקֶּדֶם "מֵרְאֵה חֲמָה עֲמֻקָּה".

מה

(ח"א נז, ו)

עֵקֶר הַמּוֹרָא שְׁמֵתִירָאִין מִן הָאָדָם, בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ט, ב): "וּמּוֹרָאֲכֶם וְחִתְכֶם" - אִינוּ אֶלָּא עַל-יַדֵּי הַ"צֶלֶם אֱלֹקִים" שֶׁבִּפְנֵי הָאָדָם (בְּרֵאשִׁית א, כז), וְעַל-יַדֵּי הַ"צֶלֶם, הָאָדָם" הוּא אָדָם, וּכְשֵׁ "סֵר צֶלֶם" (בַּמִּדְבָּר יד, ט), [או: וּכְשֵׁר 'צֶלֶם'] - אֲזִי יוֹצֵא מוֹגְדֵר אָדָם לְגֹדֵר בְּהֶמָּה, וְאִז "סֵר מוֹרָאוֹ" (שְׁבַת קנא:).

וְעֵקֶר הַ"צֶלֶם" הַמְאִיר בְּפָנֵי הָאָדָם - הִיא הַחֲכָמוֹת הַבוֹרְאוֹ, שֶׁנִּתֵּן לְאָדָם יִתְרוֹן עַל הַבְּהֶמָּה, הִיא הַמְאִירָה בְּפָנֵי אָדָם, בְּבַחֲיִנַת (קֹהֶלֶת ח, א): "הַחֲכָמַת אָדָם תְּאִיר פָּנָיו".

וְ"עַל-יַדֵּי הַפְּעֵס", אִם חָכָם הוּא חֲכָמָתוֹ מִסִּתְּלֻקָּת" (פְּסָחִים סז:), וְאִז "צִלּוֹ סֵר", וּפָנָיו נוֹפְלִים, בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ד, ו): "לְמָה חָרָה לָךְ וְלְמָה נָפְלוּ פָנֶיךָ". וּכְשֵׁ אִין לֹו 'פָּנֵי אָדָם' - אֲזִי "מוֹרָאוֹ סֵר" (שְׁבַת קנא: זֶה־הוּא מִשְׁפָּטִים קכח: בְּרֵאשִׁית-רַבָּה לז, יב) - כִּי "נִמְשַׁל בְּבַחֲמוֹת" (תְּהִלִּים מט, יג), וְצָרִיו מְצָרִים לוֹ.

וְעַל-יַדֵּי הַ"צֶלֶם" וְהַתְּעֵנִית' - מִתְקַן פָּנָיו, וּמִחֲזִיר לְעֶצְמוֹ הַחֲכָמָתוֹ, שֶׁהִיא צִלְמוֹ הַמְאִיר בְּפָנָיו.

וְאִז הַכֹּל יֵרְאִים מִפְּנֵי, וְ"אוֹיְבָיו נוֹפְלִים לְפָנָיו" (בְּבֵא-קָמָא יז:). "לְפָנָיו" דִּיקָא - כִּי עֵקֶר נְפִילָתָם, מִחֲמַת הַפָּנִים. וְכִלְזָה נַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי הַ"צֶלֶם" וְכֹוּ וְכֹוּ.

"אֲשֶׁר עֵין בְּעֵין נִרְאָה אֶתָּה ה'" (בַּמִּדְבָּר יד, יד)

מו

(ח"א י, ח)

הַתּוֹרָה בְּנִגְלָה - הוּא בְּחִינַת: "עֵין בְּעֵין" (בַּמִּדְבָּר יד, ד).

"וְעֵתָה יִגְדַל נָא כַח ה' בְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאֹמֹר" (בַּמִּדְבָּר יד, יז)

כ"ח אֶתְנוּן דְּקָמָא דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית. דְּאֶתְמַר בְּהוּן: "וְעֵתָה יִגְדַל נָא כַח ה'". (זֶה־ר פְּנִיחַס רמד:)

"וְעֵתָה יִגְדַל נָא כַח אֲדַנִּי" - וְאִיהִי כ"ח אֶתְנוּן דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית. (תַּקּוּנֵי-זֶה־ר קמד:)

מז

(ח"א יט, ו)

כְּשִׁמְעָלָה ה' טוֹב-שְׁבַתְרַגּוּם' וּמִשְׁלִים אֶת הַלְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, "שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה יח, ד) - עַל-יַדֵּי-זֶה נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּדְּלִין הַכַּח שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם. כִּי כָל דָּבָר יֵשׁ בּוֹ כְּמָה 'צְרוּפֵי-אוֹתִיּוֹת' שָׁבוּ נִבְרָא זֶה הַדָּבָר.

זֶה (בַּמִּדְבָּר יד, יז): "וְעֵתָה יִגְדַל נָא כַח ה' בְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאֹמֹר". "לְאֹמֹר, דָּא גְלוּי עֲרִיּוֹת" (סְנֵה־רִין נו:), הִינְנוּ בְּחִינַת הַמְדוּרָה שֶׁל תְּאוֹת-נְאוּף' שֶׁל הַשְּׁבָעִים אֲמוֹת, 'שְׁבָעִים לְשׁוֹן, שֶׁנִּתְבַּטַּל עַל-יַדֵּי הַדְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ.

וזהו: "כַּאֲשֶׁר דְּבַרְתָּ לְאָמֹר" - הִינּוּ כְּפִי
הַדְּבֹר שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, שְׁעַל-יָדוֹ
נֶאֱסַר עֲרִיזוֹת וְנִתְבַטַּל 'תְּאוֹת-נְאוֹף' [שְׁהֲרַע
הַכּוֹלֵל שֶׁל 'תְּאוֹת-נְאוֹף' שֶׁכֵּל הַשְּׂבָעִים-לְשׁוֹן כְּלוּלִין בוֹ,
נוֹפֵל וְנִתְבַטַּל עַל-יְדֵי לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ] - כְּמוֹ-כֵן "יִגְדַּל
בַּח ה'".

כִּי כְּפִי הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁמְשַׁלֵּם אֶת הַדְּבֹר
שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה
'שְׁבִירָה וּבְטוֹל תְּאוֹת-נְאוֹף' - בֵּן נִתְגַּדַּל
וְנִתְעוֹרַר "בַּח ה'" שֶׁבְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית -
שֶׁהֵם הָאוֹתִיזוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר וְדָבָר
שֶׁבְּעוֹלָם.

[לְקוֹטִי-עֵצוֹת, קֹדֶשֶׁה א: וְזֶה זֹכֵיךְ עַל-יְדֵי קֹדֶשֶׁת
הַלְשׁוֹן וְהַדְּבֹר שֶׁמְקַדְּשִׁין אוֹתוֹ בְּדְבוּרִים קְדוּשִׁים].

"ה' אָרַךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד נָשָׂא עֵינָי וּפָשַׁע
וַנִּקָּה לֹא יִנְקָה פִּקֹּד עֵינָי אֲבוֹת עַל בָּנִים עַל
שְׁלֹשִׁים וְעַל רַבְעִים" (בַּמִּדְבָּר יד, יח)

"אָרַךְ אַפַּיִם" - לְצַדִּיקִים וְלְרָשָׁעִים.

(רש"י, סְנֵהֲדָרִין קי"א.)

מח.

(ח"א ח, א-ב-ג-ד)

הַנֶּה יָקָר גְּנוּחֵי וְנֶה (שְׁקוּרִין: קְרַעֲכֶץ) מְאִישׁ
יִשְׂרָאֵלִי, כִּי הוּא שְׁלֵמוֹת הַחֶסְרוֹנוֹת.

כִּי עַל-יְדֵי הַנְּשִׁימָה שֶׁהוּא הַרְוַח-חַיִּים,
נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ', וְהוּא גַם-כֵּן 'חַיּוֹת
הָאָדָם, כִּי 'חַיּוֹת-הָאָדָם' הוּא הַנְּשִׁימָה וְכוּ'.

נִמְצָא: כִּי עֵקֶר 'חַיּוֹת כָּל הַדְּבָרִים' הוּא
בַּבְּחִינָה 'רוּחַ' וּכְשֵׁי 'חֶסְרוֹן'
בְּאִיזָה דְּבָר, עֵקֶר הַחֶסְרוֹן, הוּא בַּבְּחִינָה
הַרְוַח-חַיִּים שֶׁל אוֹתוֹ הַדְּבָר, לְאֲשֶׁר הַרְוַח
הוּא הַמְּקִיִּם הַדְּבָר - וְהַאֲנָחָה הוּא 'אֲרִיכַת-
הַנְּשִׁימָה'.

וְהוּא בַּבְּחִינָה (שְׁמוֹת ל"ד, ו): "אָרַךְ אַפַּיִם" -
דְּהִינּוּ (תְּרַגּוּם-יִזְנַתָּן שָׁם; יְרוּשְׁלָמִי תַעֲנִית פ"ב
ה"א): "מְאֲרִיךְ רוּחָה".

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְאַנַּח עַל הַחֶסְרוֹן וּמְאֲרִיךְ
רוּחָה, מְמַשֵּׁיךְ 'רוּחַ-חַיִּים'
לְהַחֲפֹרוֹן - כִּי עֵקֶר הַחֶסְרוֹן הוּא
'הַסְתַּלְקוֹת הַרוּחַ-חַיִּים, וְעַל-יְדֵי הַאֲנָחָה'
מְשַׁלֵּם הַחֶסְרוֹן.

אֵךְ מֵאִין מְקַבְּלִין הַרוּחַ-חַיִּים?! -
מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שְׁבַדוֹר וְכוּ'!

כִּי עֵקֶר 'רוּחַ-חַיִּים' הוּא בְּהַתּוֹרָה,
וְהַצַּדִּיקִים דְּבָקִים בְּתוֹרָה, וְכִשְׁהוּא
מְקַשֵּׁר לְהַצַּדִּיק וְהָרַב שְׁבַדוֹר - אֵז כְּשֶׁהוּא
מִתְאַנַּח וּמְאֲרִיךְ רוּחָה, מְמַשֵּׁיךְ מִמֶּנּוּ 'רוּחַ-
חַיִּים'.

אֵךְ רְשָׁעִים "הַדּוֹבְרִים עַל צַדִּיק עֵתָק
בְּגִאוּה וּבִזּוֹ" (תְּהִלִּים ל"א, יט) - מֵאִין
מְקַבְּלִין הֵם הַרוּחַ לְהַשְׁלִים הַחֶסְרוֹן?!
אֵךְ יֵשׁ רַב דְּקַלְפָּה, בַּחֲנִינָה 'עֲשׂוּ', כְּמוֹ
שְׁכַתּוֹב (בְּרֵאשִׁית ל"ג, ט): "יֵשׁ לִי רַב".

בַּחֲנִינָה "אֲלוֹפֵי עֲשׂוּ" (שָׁם ל"ו, מ), וְתְרַגּוּמוֹ:
"רַבְרַבִּי עֲשׂוּ". וּמֵהֶם מְקַבְּלִין הַרְשָׁעִים
הַרוּחַ, וְהוּא בַּחֲנִינָה 'רוּחַ-הַטְּמָאָה' וְכוּ'.

וְזֶהוּ בַּחֲנִינָה: "אָרַךְ אַפַּיִם לְרָשָׁעִים" וְכוּ'
(עֲרוּבִין כ"ב, יוֹמָא ס"ט: סְנֵהֲדָרִין קי"א: יְרוּשְׁלָמִי
תַעֲנִית פ"ב ה"א).

אֵךְ הַדְּבוּק בְּצַדִּיקִים - מְקַבֵּל הַרוּחַ-
חַיִּים, 'שְׁלֵמוֹת הַחֶסְרוֹן, מֵהַצַּדִּיק
וְהָרַב דְּקֹדֶשֶׁה' וְכוּ'.

מט.

(ח"א ע"ב)

גַּם לְמַעַלָּה כְּבִיכּוֹל אֲצִלוּ יְתַבְּרָה, מְצִינּוּ
בַּחֲנִינָה 'צַר-הָרַע', כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַז"ל

(בראשית-רבה יב; רש"י בראשית א, א): "בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת-הדין" - שזה בחינת 'יצר-הרע', ואחר-כך כביכול שבר ה'יצר-הרע, 'ושתף מדת רחמים' וכו'.

ומזה הפח נשתלשל ונמשך פח למטה לשבר ה'יצר-הרע' - כי ללא זאת לא היה פח לשבר ה'יצר-הרע'.

וכן מבאר לשון זה בגמרא (יומא סט:): "זו היא גבורת גבורתו שפובש את יצרו, שנותן ארך אפים לרשעים".

נמצא: שמה שהשם-יתברך פובש מדת-הדין ומאריך אפו - הוא בחינת 'שבירת ה'יצר-הרע' אצלו יתברך. ועין ב'זהר' בכמה מקומות: שבחינת 'מדת-הדין' הוא 'שרש בחינת ה'יצר-הרע'.

שאר עניני י"ג מדות של רחמים - נמצאים באריכות בפרשת פי תשא -

"סלח נא לעון העם הזה בגדל חסדך, וכאשר נשאתה לעם הזה" (במדבר יד, ט)

ג.

(ח"ב ז, גיא)

עקר הרחמנות הוא: פשישראל עם קדוש" (דברים ז, ו; יד, ב; יד, כא; כו, יט), נוכלין חסוֹשֵׁלֹם בעוונות רחמנא-לצלן.

וזהו משאוי כבד מאד, שאי-אפשר לשא כלל - פי הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין שייך להם כלל כלל לא, לפי גדל קדשתם משרשם וגדל דקותם ורוחניותם. וזהו עקר הרחמנות, להוציאם מהמשאוי הכבד של עוונות.

ועל-כן משה רבנו עליו-השלום, בכל-עת שנפלו ישראל באיזה עוון, היה מוסר נפשו עליהם והתפלל בעדם, כגון ב'מרגלים' וכיוצא. כי ידע: שלפי קדשת ישראל ודקותם, הם רחוקים מעוון, ואי-אפשר להם לשא כלל המשא הכבד של עוון.

ובזמן שבית-המקדש היה קים, היינו נקיים מעוונות - פי "תמיד של שחר היה מכפר על עברות של לילה, ותמיד של בין-הערבים היה מכפר על עברות של יום" (רש"י ישעיה א, כא).

כי ישראל "עם קדוש", לפי גדל רוחניותם ודקותם וכו', צריכין את הבית-המקדש שיכפר בכל-יום. ומעת שחרב, אין מי שיכפר בעדנו.

וזה בחינת 'חנפה!' - פי כל אחד ואחד, כפי מה שזוכה לפעל בקשתו ביום-הכפורים, דהינו בקשת "סלח נא" - כן יש לו 'חנפה'!

כי משה רבנו בקש (במדבר יד, ט): "סלח נא לעון העם הזה" - על חטא המרגלים שגרמו חרבן בית-המקדש, כמו שאמרו רז"ל (תענית כט. סוטה לה): "אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות".

כי "אותו הלילה" (במדבר יד, א - ויבכו העם בלילה ההוא) ליל תשעה-באב היה שבו נחרב הבית-המקדש - ומשה רבנו בקש על-זה: "סלח נא", כי בזה החטא והפגם תלויים כל העוונות, פי על-ידי-זה נחרב הבית-המקדש.

וכשזכה לפעל בקשתו - מזה נעשה בחינת 'חנפת הבית', בחינת 'חנפה', הפך 'חרבן הבית'.

וְכֵן כָּל־אֶחָד כְּפִי מָה שִׁזְכָּח לַפֶּעַל בַּקֶּשֶׁת
 "סֶלַח נָא" בְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים, שְׁעַל־יְדֵי־
 זֶה נִתְתַּקֵּן פָּנִים 'חֶרֶבֶן הַבֵּית' - כְּמוֹ כֵן נַעֲשֶׂה
 בְּחִינַת 'חֲנֻפֵת הַבֵּית', בְּחִינַת 'חֲנֻכָּה'.

וְעַל־כֵּן רָמַז מֹשֶׁה רַבְּנוּ צְרוּפָה 'חֲנוּפָ"ה',
 בַּפְּסוּק: "סֶלַח נָא" - כִּי "סֶלַח
 נָא לְעֵינֵי הָעָם הַזֶּה כִּי־גָדַל חַסְדְּךָ וְכֹאשֶׁר
 נָשֵׂאתָה וְכוּ', הוּא רְאשֵׁי־תְבוּת: 'חֲנוּפָ"ה',
 כִּי 'חֲנֻכָּה' נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי "סֶלַח נָא" וְכוּ'
 כַּנ"ל.

"וַיֹּאמֶר ה' סֶלַחְתִּי כַּדְבָרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ)

נא.

(ח"א קעז)

יֵשׁ צְדִיקִים־אֲמִתִּיִּם, שְׁיֵשׁ לָהֶם כַּח
 כְּשִׁשׁוּתֵיךָ יֵיךְ לַפְּעָמִים, לְמַחֵל עֲזוֹנוֹת
 עַל־יְדֵי־זֶה.

[חֲיֵי־מוֹתֵר"ן קִיז: בַּשָּׁבֶת שֶׁלִּפְנֵי חֲתֻמַּת בְּתוּ מְרִים' ז"ל,
 פְּרֻשֶׁת נח תקס"ה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל הַתּוֹרָה הַזֶּה - וְאָמַר אָז:
 "מִי שִׁיכּוֹל לְשִׁתּוֹת, יְכוּל לְכַפֵּר עֲזוֹנוֹת". "אִז אֶגֱטַעַר
 יוֹד טִיט אֶ טְרִינֵק וַיִּיךְ, קַעַן עַד מוֹחֵל עֲזוֹנוֹת זֵיךְ"]

כִּי "יֵיךְ יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת, זָכָה נַעֲשֶׂה
 רֹאשׁ" וְכוּ' (יֹמָא עו:), וְכַשְׁנַעֲשֶׂה 'רֹאשׁ',
 בְּחִינּוֹת 'מַחִיךְ' - עַל־יְדֵי־זֶה יְכוּל לְכַפֵּר
 עֲזוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (מְשַׁלֵּי טז, יד): "וַאִישׁ חָכֵם
 יִכְפָּרְנָה".

וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר יד, כ): "וַיֹּאמֶר יי' סֶלַחְתִּי
 כַּדְבָרְךָ" - רְאשֵׁי־תְבוּת: "כּוּס"י"
 (תַּחֲלִים כג, ה - "כּוּסִי רִיזָה").

"כַּדְבָרְךָ" - דְּבַר' רְאשֵׁי־תְבוּת: "דְּשִׁנְתָה
 ב'שְׁמֹן ר'אשִׁי" (תַּחֲלִים שם),
 בְּחִינַת 'שְׁלֵמוֹת־הַמַּחִיךְ', בְּחִינַת 'שְׁמֹן' וְכוּ'.

וְזֶהוּ: "סֶלַחְתִּי כַּדְבָרְךָ" - שְׁהַסְּלִיחָה
 כַּדְּבַרְךָ דִּיקָא, כְּפִי בְּחִינַת "דְּשִׁנְתָה
 בְּשְׁמֹן רֹאשִׁי" שְׁאֵתָה זֹכָה.

הִינֵנו: כְּפִי הַמַּחִיךְ שִׁזְכָּח הַצְּדִיק הָאֲמֵת
 עַל־יְדֵי שְׁתִּית הַיֵּיךְ, כְּמוֹ־כֵן זֹכָה
 ל'סֶלִיחוֹת־עֲזוֹנוֹת'. כִּי עֶקֶר הַסְּלִיחָה, עַל־יְדֵי
 הַחֲכָמָה וְהַמַּחִיךְ הַקְּדוּשִׁים שְׁמֻקְבֵּל.

נב.

(ח"ב סו)

כְּשִׁנְתַּרְצָה הַקְּדוּשֵׁי־בְרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל
 בְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים וְאָמַר: "סֶלַחְתִּי
 כַּדְבָרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ - עַל־פִּי רַש"י פִּי־תַשָּׂא לָג, יא;
 עֶקֶב ט, יח) - אִזִּי כְּבִיכּוֹל נִגְדֵּל "שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ
 הַמְּשַׁתָּף בְּשְׁמֵנו" (ירושלמי תַעֲנִית יא.).

וְעַל־כֵּן נִצְטוּוּ תַכְּף אַחַר יוֹם־הַכַּפּוּרִים
 עַל שַׁבַּת (שְׁמוֹת לה, א-ב-ג) - כִּי
 "שַׁבַּת שְׁמָא דְקַדְשָׁא־בְרִיךְ־הוּא" (זֶהַר יִתְרו
 פח:;) כַּנ"ל.

וְעַל־כֵּן קוֹרִין מְחַרַּת יוֹם־הַכַּפּוּרִים "שֵׁם
 ה'" - כִּי אַחַר הַמְּחִילָה וְהַסְּלִיחָה
 שְׁנַעֲשֶׂה בְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים, נִגְדֵּל שֵׁם ה'.

"וַיִּמְלֵא כְבוֹד ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ" (בַּמִּדְבָּר יד, כא)

נג.

(שִׁיחוֹת־הַר"ן לב)

יֵשׁ שְׁבָאִים עֲלֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת עַל הָאֲמוּנָה,
 מַחְמַת שְׁלֵא נוֹלְדוּ בְּקִדְשָׁה פְּרָאוּי.
 וַיֵּשׁ שְׁהוֹסִיפוּ עַל־זֶה מַעֲשֵׂיהֶם הַרְעִים
 שְׁעָשׂוּ בְּעַצְמָם, כִּי יֵשׁ עֲבֵרוֹת שְׁמִזְזִיקִים
 וּפּוֹגְמִים אֶת הָאֲמוּנָה.

וְלָזָה צְרִיכִין בּוֹשָׁה וְלִבְנִשְׁבֵּר! - שְׁמִי
 שְׁיֵשׁ לוֹ חֲקִירוֹת וּמַחְשְׁבוֹת אֵלּוֹ חֶסֶד

ושלום, ראוי לו להתביש מאד: על אשר נולד בגשמיות בזה, או שעשה מעשים כאלו שבא לזה שיבואו לו מחשבות כנגד אמונתנו הקדושה, "וכבוד ה' מלא את כל הארץ" (במדבר יד, כא)!

כי "מלא כל הארץ כבודו" (ישעיהו ו, ג) - ועליו באים מחשבות חסד ושלום, לגרשו ולעקרו מאלקים חיים.

ועל-ידי 'בושה' ו'לבנשבר' - מגרש ומשבר ה'קירות' וה'מחשבות' הנ"ל.

"ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו"

(במדבר יד, כד)

נד.

(ח"ב, ח)

צריכין לחפש ולבקש מאד אחרי מנהיג אמת' להתקרב אליו, כי כל מנהיג ומנהיג יש לו בחינת רוח-נבואה'.

וגם עכשו שבטלה ה'נבואה', אף-על-פי-כן בהכרח שיהיה להמנהיג בחינת: "רוח אחרת" (במדבר יד, כד), מה שאין נמצא בשאר ההמון, שעל-ידי-זה זכה להיות מנהיג - כי בלא זה, מפני מה יזכה זה דיקא להיות מנהיג ולא אחר.

אך באמת, כל מנהיג ומנהיג של ישראל, המוציא והמביא את ישראל, בודאי יש לו בחינת "רוח אחרת", בחינת (במדבר כז, יז-יח): "איש אשר רוח בו, אשר יוציאם ואשר יביאם", אשר מחמת זה נעשה הוא דיקא מנהיג לישראל.

וזה ה"רוח אחרת" - הוא בחינת 'רוח-הקדש', 'רוח-נבואה' - אף-על-פי שעכשו אין נמצא 'רוח-נבואה' 'רוח-הקדש' ממש - אף-על-פי-כן בודאי יש לו בחינת "רוח אחרת" הנמשך מן הקדשה, מה שאין נמצא בשאר ההמון, שזהו גם-כן בחינת 'רוח-הקדש', אף-על-פי שאינו 'רוח-הקדש' ממש לידע עתידות.

ועל-ידי בחינת ה'רוח-הקדש' שיש להמנהיג האמת', בחינת 'רוח-נבואה' - על-ידי-זה, כל המתקרבים אליו, נתחזק ונתתקן אצלם האמונה האמתיות דקדשה, ונתתקן ונתברר אצלו בחינת המדמה.

"יום לשנה יום לשנה" (במדבר יד, לד)

נה.

(ח"א, נד, ו)

המוציא דבה, נופל לבהמיות. ועל-כן נתגבר עליו 'פח-המדמה', 'פח-הבהמיות'.

כי "מוציא דבה הוא כסיל" (משלי י, יח) - וכשה'דעת' נסתלק ממנו - נופל מאהבת השם-יתברך, ל'אהבת הבהמיות'.

וזהו (בראשית מא, א): "ויהי מקץ שנתים ימים". "שנתים ימים" - הוא בחינת "מוציאי דבה" (במדבר יג, לב; יד, לו), הנאמר בהם (במדבר יד, לד): "יום לשנה יום לשנה" - שעל-ידם נתקלקל ונפגם בחינת 'אהבה' דקדשה, בחינת: "וקמץ הפה" (ויקרא ה, יב).

[קמץ-קמיצה' הוא בחינת 'אהבה', על-ידי ה'פיה' שהוא בחינת 'חסד'. (תקוני-זוהר ה. יט: ככו).]

וְזֶה: "מִקֵּץ" - בְּחִינַת 'פְּגַם הַקָּמ"ץ'. "וּפְרָעָה חֹלֵם" - הֵינּוּ הַפְּחֵה־הַמְדַמָּה וְכוּ'.

"בַּמִּדְבָּר הִזָּה יִתְמָוּ וְשֵׁם יִמְתּוּ" (בַּמִּדְבָּר יֵד, לַה)
- עֲנִיִן מְתֵי מִדְבָּר -

מִצְוֹת נְסֻכִים' (בַּמִּדְבָּר טו, א-טז)

נז.

(ח"א מא)

"הַרוּצָה לְנִסְדֵי יִין עַל גְּבֵי הַמְזֻבָּח, יִמְלֵא גְרוֹנָם שֶׁל תַּלְמִידֵי־חֲכָמִים" (יוֹמָא עא.).

"לְנִסְדֵי" - הֵינּוּ מְלוּכָה וּמְשֻׁלָּה. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תַּהֲלִים ב, ו): "וְאַנִּי נִסְכָּתִי מִלְּפָי" וְכוּ'.

"יִין" - זֶה בְּחִינַת 'בִּינָה', שְׂרֵשׁ הַבְּכוּרָה, "יִין הַמְשֻׁמַּח" (בְּרֻכּוֹת לַה. יוֹמָא עו: סְנַחֲדְרִין ע. לְקוּטִי־מוֹהֲרָן ח"א יב, ד; ח"א מא). "מְזֻבָּח" - זֶה בְּחִינַת 'דִּינִים'. "תַּלְמִידֵי חֲכָמִים" - הֵם בְּחִינַת 'נְצִיחַ הַזֶּד'.

וְזֶהוּ פְּרוּשׁוֹ: הַרוּצָה לְהַמְלִיךְ וּלְהַמְשִׁיל וּלְהַמְתִּיק הַדִּינִים עַל־יַדֵי שְׂרָשָׁם, שֶׁהוּא "יִין הַמְשֻׁמַּח" - מַה יַעֲשֶׂה? - עֲצָה טוֹבָה עַל־זֶה: "יִמְלֵא גְרוֹנָם" - עַל־יַדֵי 'דְּקוּדִיּוֹ, אוֹ עַל־יַדֵי 'פְּדִיּוֹן' (עֵין בְּפָנִים).

נח.

(ח"א מט, בסוף)

"הַרוּצָה שֶׁיִּנְסַף יִין עַל־גְּבֵי הַמְזֻבָּח, יִמְלֵא גְרוֹנָם שֶׁל תַּלְמִידֵי חֲכָמִים יִין" (יוֹמָא עא.).

כִּי עֶסֶר הָאֱלֻקוֹת הוּא בְּלֵב, הֵינּוּ הַחֲכָמָה־שֶׁבְּלֵב. כִּי קִדְּם הַבְּרִיאָה הָיָה אֹרֶךְ הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא אֵין־סוּף. נִמְצָא בְּשֶׁהֵלֵב בְּבְּחִינַת (תַּהֲלִים קט, כב): "וְלִבִּי חָלַל בְּקַרְבִּי", הוּא בְּחִינַת 'בְּרִיאַת־הָעוֹלָם'. וְלִהְפֹךְ בְּשֶׁהֵלֵב אָטוּם בְּבְּחִינַת "עֶרְלַת לֵב" (דְּבָרִים י, טז), הוּא מְקַלְקֵל אֶת הַבְּרִיאָה.

וְעַל־כֵּן הַצַּדִּיק שֶׁלִּבּוֹ פְּתוּחַ בְּחֲכָמָה, עַל־יְדֵי־זֶה יוּכַל לְחַדֵּשׁ מַעֲשֵׂה

"תָּא וְאַחֲוֵי לָךְ מְתֵי מִדְבָּר, אֲזֻלִּי וְחַזִּיתִינְהוּ, וְדָמוֹ כְּמֵאן דְּמַבְּסָמוּ" (בְּבֵא־בְּתָרָא עג:). [בֵּא וְאַרְאֵה לָךְ אֶת הַיְהוּדִים שְׁמַתּוֹ בַּמִּדְבָּר, הִלְכְּתִי וְרֵאִיתִים, וְהָיוּ פְּנִיָהֶם צְהוּבוֹת פְּשְׁתוּיֵי יִין].

הֵינּוּ: שֶׁהָרָאָה לוֹ הַרְשָׁעִים שְׂאִינָם דְּבִקִּים בְּצַדִּיקִים, וְהֵם נִקְרְאוּ "מְתֵי מִדְבָּר". כִּי "מִדְבָּר לֹא הִיְתָה רוּחַ צְפוֹנִית מְנַשְּׁבַת בוֹ" (יְבָמוֹת עב.), הֵינּוּ: בְּחִינַת 'רוּחַ־הַחַיִּים דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת "רוּחַ צְפוֹנִית שֶׁהִיְתָה מְנַשְּׁבַת בְּפִנּוֹר שֶׁל דָּוִד" (בְּרֻכּוֹת ג:). כֵּן ל'.

וְהַרְשָׁעִים הִלְכוּ שְׂאִינָם דְּבִקִּים בְּצַדִּיקִים, וְאֵין לָהֶם הַרוּחַ־דְּקַדְשָׁה, וְהֵם "בְּחֵיָהֶם קְרוּאִים מְתִים" (שָׁם יח:), וְהָרָאָה לוֹ מַהִיכֵן מִגִּיעַ לָהֶם 'שְׁלֵמוֹת הַחֶסֶד'.

וְזֶהוּ שֶׁהָרָאָה לוֹ: "דִּהּוּ דָמוֹ כְּמַבְּסָמִי", פִּרְשׁ רַבֵּנוּ שְׁמוּאֵל: "כְּשֶׁתּוֹיֵי יִין" - בְּחִינַת "עֲשׂוּ אֲדָמוֹנִי" (בְּרֵאשִׁית כה, כה), שֶׁהוּא הַרְבֵּב־דְּקַלְפָּה, אֲשֶׁר מְשֵׁם מְקַבְּלִין הַרְשָׁעִים הַרוּחַ־חַיִּים שֶׁלָּהֶם לְהַשְׁלִים הַחֶסֶד.

בראשית, ולעשות נסים ונפלאות בעולם. כי לב הצדיק הנ"ל, הוא בחינת בריאת העולם פנ"ל.

וזה פרוש מה שאמרו רז"ל (ספא מט.): "חמוקי ירכיף כמו חלאים מעשה ידי אמן" (שיר השירים ז, ב), אלו השיתין שמנקבין ומחללים עד התהום - הינו בחינות: "ולבי חלל בקרבי" (תהלים קט, כב), כי "תהום דא לבא" (זהר), וזה (ספא שם): "חלאים מעשה ידי אמן, מעשי ידי אפנותו של הקדוש ברוך הוא".

הינו: שבחינות "חלאים", הינו "שמחללין עד התהום", בחינות: "ולבי חלל בקרבי", זה בחינת בריאת העולם.

כי בחינות "ולבי חלל", חלאים שמחללין, הוא ממש "מעשה ידי אפנותו של הקדוש ברוך הוא", כי זה הוא בריאת העולם.

וזהו: "הרופה לנסף יין וכו', ימלא גרונם" וכו'. כי "גרונם" - הוא בחינת שיתין שמחללין עד התהום, הם קנה ולבא. ועל ידי ה"יין" נפתח חלל הלב, בבחינת: "ולבי חלל בקרבי", כי "חמרא וריחני פקחין" (סנהדרין ע).

ועל כן: "כל הממלא גרונם וכו', פאלו מנסף יין" על גבי השיתין שמנקבין ומחללין עד התהום.

נט

(ספורי מעשיות, מעשה ד' ממלך שגזר שמד) "ואני נסכתי מלפי על ציון הר קדשי" (תהלים ב, ו). אפשר הרמז בזה: כי הדמות אדם שהעמיד המלך על הר גבוה, "את זה לעמת זה" (קהלת ז, יד), כי הוא פנגד

המלך על ציון הר הקדש, כי שם כלולים כל חלקי עולם וכו', וזהו: "הר".

"נסכתי" - לשון "נסף ויצק" (בראשית לה, יד).

ס

(לקוטי הלכות, העושה שליח לגבות חובו והרשאה ה, לד-לח)

על כן נסמך פרשת נסכים אחר פרשת המרגלים - להזרות: כי השם יתברך יגמר את שלו בחסדו.

כי אף על פי שפגמו המרגלים בארץ ישראל כל כך, שעל ידי זה גרמו בכיה לדורות" (תענית כט.), בית ראשון ובית שני - אף על פי כן "אתה מרום לעולם ה" (תהלים צב, ט), כי סוף כל סוף יעלה הכל, אפלו מ'תהום' תחיתות, שעל זה מרמז פרשת נסכים.

כי ה'נסכים' מרמזים ביותר, על גדל פח קדשת הצדיקים, שעוסקים ב'בנין המשכן והבית המקדש', שהוא בחינת קדשת ארץ ישראל, שעל ידי זה הם עולין לבחינת מקומו של עולם.

שעל ידי זה הם מכפרין עוונות, ומעלין כל אחד ממקומו הנשמי למעלה מהמקום, שזהו בחינת כל הקרבנות שהיו בבית המקדש וכו'.

אבל רחמי השם יתברך וחסדיו גדולים ועצומים מאד מאד עד אין חקר, וצוה ברחמיו "לנסף נסכים לתוך השיתין שמחללין ויורדין עד התהום" (ספא מט.) - שבשעת הקרבנות מנסכים נסכים שיורדים עד התהום.

כי יש נפשות שנפלו בעוונותיהם הגדולים והרבים מאד עד ה'תהום-תחתיות' ממש וכו', וגם משם צריכין להעלות הנפשות.

"והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה וגו'; ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה וגו'"
(במדבר טו, יט"ב) - מצות חלה

"ראשית עריסותיכם חלה תרימו" וגו' - פקודת דא: להפריש חלה לכהן. חל"ה - הכי חושבניה: מ"ג ביצים וחומש ביצה, חד מחמט. ואית חומט חד מן חמטין, דאיהו ו'. ודא סימן מג"ו, דאיהו מ'יבא"ל ג'בריא"ל נ'וריא"ל.

חלה - שכינתא. דבאתר דאלין מלאכין תמן, אבהן תמן. ובאתרא דאבהן תמן, שכינתא תמן. ובה "ויחל", בה צלינא, הדא הוא דכתיב: "ויחל משה את פני ה' אלקיו" (שמות לב, יא), "ה' אלקים אתה החלות להראות את עבודך" (דברים ג, מד). ובה חלה זכות אבות. ובה תמה זכות אבות לרשעים, דהוו מקבלים אגרייהו בהאי עלמא.

דמסטרך דימינא, דתמן י' דאיהו חכמה, שרודא דשמא דידו"ד, דאיהו אחזי זכותא על בנהא מימינא, דתמן רמ"ח פקודין דעשה. מסטרך דאת ה' בתרא, דאיהו לטמאלא דגבורה, דתמן לא תעשה, דאינון ט"ס"ה, דתמן נדונין רשעים גמורים, תמה לון זכות אבות, ואתהפך לון שם ידו"ד, הוה"י. ואוליפנא מהמן הרשע: (אסתר ה, יג): "וכל זה איננו שונה לי". (זהר שלח קעד).

והוא בחינת ירשת ארץ ישראל, כי זאת המצוה נצטוו שיעשו תכה, כמו שכתוב (במדבר טו): "והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה, מראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה" (במדבר טו, יט"ב). כי "באתר דאבהן תמן, שכינתא תמן", דהיא בחינת חלה, היא ארץ ישראל.

ועל-ידי בחינת ארץ ישראל - לא די שנצול מרע-עין של רשעים, אלא גם רואה בהם מה שהם רצו לראות בו.

ועד עכשו עברו "משפיות לבם" (תהלים עג, ז), שהשיגו יותר ממה שהתאוו. ועכשו על-ידי "ויחל", על-ידי חלה זכות אבות, על-ידי חלה תרומה, על-ידי ארץ ישראל - נעשה לבם "תוחלת ממשכה מחלת לב" (משלי יג, יב).

"ואם נפש אחת תחטא בשגגה וגו'. וכפר הכהן על הנפש השגגת בחטאה בשגגה"
(במדבר טו, כז)

טב.

(ח"א יט, בסוף)

ה'שוגג' - יש בו טוב ורע, שהמעשה הוא רע, וכונתו טוב, בחינת תרגום, בחינת "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט), שפערב טוב ורע.

ולמעלות ה'טוב' מן ה'תרגום' - הוא על-ידי תקון השגגות, שצריך לתקן כל מה שחטא בשוגג.

סא.

(ח"א נה, ח)

על-ידי תפלה בתקונו, מתנוצץ אור זכות אבות, בבחינת: "חלה זכות אבות" (זהר שלח קעד). כי "חלה זכות אבות", על-ידי "ויחל משה" (שמות לב, יא), בחינת תפלה. "ובאתר דאבות תמן, שכינתא תמן" (זהר שם), שהיא בחינת חלה, שהיא "גם זאת" (ויקרא כו, מד). כי 'צ"ס' בחינת חלה, שהיא "שעור מ"ג ביצים" (זהר שם).

סג.

(חיי-מוהר"ן דשו)

אמר: מה אתם יכולים לעשות תשובה, וכי מספיקים ימיכם וכחכם כלכם לתקן פגם אחד ממה שקלקלתם.

רק אני עושה תשובה בשבילכם, ויש לאלידי לתקן הכל, כל מה שקלקלתם עד הנה, רק העקר מעתה לא תעשו עוד.

ואפלו מהיום והלאה איני מקפיד על השגות' שתעברו חסוֹשְׁלוֹם

[ג"ב. מרמז בפסוק הנ"ל בפרשתן: "וכפר הכהן על הנפש השגת בחטאה בשגגה".]

רק העקר: שעל-כל-פנים תשמרו עצמכם ממציד. ועוד דבר מזה הרבה.

"והיה אם מעיני העדה" (במדבר טו, כד)

סד.

(ח"א צד)

ה'עין' הוא 'הכמה', כי 'הכמי העדה' נקראים "עיני העדה" (במדבר טו, כד - עין בבא-בתרא ד.). וכשיש לו עין פזה, כשסתכל בדבר מהעולם, בודאי נתעלין הניצוצות.

סה.

(ח"ב סז)

בשביל-זה נקראים הצדיקים "עיני העדה" (במדבר טו, כד - עין בבא-בתרא ד.), כי על-ידם נפתחין העינים.

שכל מי שמתקרב ונכלל בזה החן-האמת של הצדיק-האמת, נפתחין עיניו, ורואה ומסתכל על-עצמו, איך הוא אויז

בכל המדות שנמשכין מארבעה יסודות, שהם נמשכין מהצדיק, וגם יכול לראות ולהסתכל בגדלת השם ולהסתכל בעולם.

ואזי יש להעולם 'בעל-הבית' שהוא משגיח על העולם וכו'.

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם לדורתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת" (במדבר טו, לח)
- מצות 'ציצית' -

סו.

(ח"א ז, ד-ה)

על-ידי 'מצות ציצית', שהוא בחינת 'עינים' - האדם נצול מ'עצת הנחש', מ'נשואין של רשע', מבחינת 'נאוף'.

כי 'ציצית' שמירה ל'נאוף' - כמובא בתקונים (לז: - על בראשית ט, כג): "ויקח שם ויפת את השמלה וישומו על שכם שניהם' - זה בחינת 'ציצית'. ו'ערוֹת אביהם לא ראו' - כי ציצית מכסה על ערייו. אבל 'הם' דהוא יצר-הרע דמחפם גופה דבר-נש בעברה - הוא 'ארור', כמו שפתוב (שם שם, כה): 'ארור כנען', כמו שפתוב (שם ג, יד): 'ארור אתה מכל הבהמה'."

וה'שמלה, הינו 'ציצית' - הוא שמירה מ'עצת הנחש', מ'זהמת-הנחש'. ויכול לקבל העצות מצדיק, שהוא "כלה זרע אמת" (ירמיה ב, כא).

וזה פרוש (בבא-בתרא עד.): "אזלי וחזאי דהדרן לה עקרבי, וקמו פי חמרי חורתא" [הלכתי וראיתי שמסובבים אותו 'עקרבים', וגובהם הוא כחמורים לבנים] - זה בחינת 'ציצית', שהוא שמירה מ'עצת הנחש', מ'נאוף'.

כמו שאמרו חז"ל (מנחות מג): "איזה ענשו גדול, של לבן או של תכלת. משל לאחד שצוה להביא לו 'חותם של זהב' הינו 'תכלת', ו'חותם של טיט' הינו 'לבן'". וזה: 'חמרי' - לשון 'חמר וטיט'. 'חורא' - הינו 'לבן', כי עכשו זה עקר הציצית.

"ושמעתי בתקול שאומרת, אזי לי שנשבתי" (בבא בתרא שם), פירש רשב"ם: "על הגלות".

הינו: על-ידי 'ציצית' יכולין לבוא לעצת צדיקים, לבחינת 'אמת'. ועל-ידי 'אמת' באים ל'אמונה'. ועל-ידי 'אמונה' בא 'הגאולה'.

וזה ששמע חרטת השם-יתברך על הגלות - כי ה'ציצית' שהם "חמרי חורא" - גרם כל-זה.

וזהו (רות ג, ט): "ופרשת כנפך על אמתך" - כי 'ציצית דקדשה' שהם "כנפי מצוה" (תקוני-זהר כה: כו.) - הוא 'שמירת-הברית', והוא בחינת 'זיווג-דקדשה'.

[לקוטי-עצות, ברית ה: צריכין לזהר מאד במצות ציצית, ולכון בשעת עטיפת הציצית הקדושים ובברכתן: א) שיזכה על-ידי-זה ל'שמירת-הברית'. ב) ולעצות טובות ואמתיות. ג) ועל-ידי-זה יזכה ל'אמונה'. ד) ול'ארץ-ישראל'. ה) ולקרב את הגאולה. ו) ויזכה לתפלה. ז) ולעשות נסים ומופתים בעולם. ח) ויזכה ל'פרנסה' - כי עקר ה'פרנסה' תלוי ב'תקון-הברית'. ט) ועל-ידי-זה יזכה להבין בכל מקום שילמד, ויתגלו לו כל החכמות כשלהן-ערוך].

[לקוטי-עצות, ציצית א: 'ציצית' - א) שמירה ל'נאוף'. ב) ועל-ידי-זה נצולין מעצות הנחש, שהם דברי עצות רעות של הרחוקים מעבודת-השם, שהם מונעים הרבה מלהתקרב אל האמת, וזוכין לקבל 'עצות הצדיקים' והנלוים אליהם, שהם בחינת 'תקון-הברית'. ג) ועל-ידי-זה זוכין לאמת. ד) ואמונה. ה) ותפלה. ו) וארץ-ישראל. ז) ונסים. ח) ועל-ידי-זה תבוא הגאולה מהרה. ט) ויזכה ל'פרנסה'. י) ולהבין היטב בכל מקום שילמד.

עלינו צריכין לזהר מאד ב'מצות ציצית', ולכון בשעת עטיפת הציצית הקדושים ובברכתן: "שיזכה לכל-זה, על-ידי המצוה הקדושה הזאת!".

[לקוטי-עצות, עינים ב: עקר ה'נאוף' תלוי ב'עינים'. ועל-ידי שנוהרין ב'מצות ציצית' שהוא בחינת 'עינים', על-ידי-זה ממשיכין תקון ושמירה לזה].

סז.

(ח"א ז, בסוף; ספר-המדות, סגלה ח"ב יא)

סגלה לחולה: להסתכל על הציצית.

והסוד בפסוק (בראשית מח, ב): "הנה בנה יוסף בא אליך" - כי כל אלו התבות מרמזין על הציצית, דהינו מנין החוטיין והחליות והקשרים, כמבאר ב'פרי-עץ-חיים' (שער הציצית פ"ד, בהג"ה).

וזהו: "הנה בנה יוסף בא אליך" - דהינו בחינת 'ציצית', בחינת 'שמירת-הברית' (עין שם באות ה) - על-ידי-זה (בראשית שם): "ויתחזק ישראל".

[פרי-עץ-חיים שם: הנה ה'ציצית' צריך שיהא בה: - חליות, קשרים, כריכות. וסימנם: 'חק-ד'. עם ח"י חליות, עם הקשרים, וד' כנפות - גימטריא 'כנ"ף'.

כי כל 'כנף' י"ג חליות, וחמשה 'קשרים' - הרי ח"י. וזה סוד 'כנ"ף' - רצה-לומר: כמנין 'כנ"ף' יש בין הכל. וזהו דרך כלל.

אבל דרך פרט: בכל 'כנף', ט"ל כריכות. ד' פעמים ט"ל כריכות, הם קנ"ו, כמספר 'יוס"ף'. וס' גודלים יש בכל הכנפות - כי ג' קשר אגודל בכל כנף, וי"ב גודלים בכל ציצית, שלישי גדיל, וב' שלישי ענף, הרי ט"ו בכל כנף, וד' פעמים ט"ו הם ס'.

וזה סוד (בראשית מח, ב): "הנה בנה יוסף בא אליך" - כמנין 'הג"ה' - גודלים. וכמנין 'בנ"ף' - חליות וקשרים, ו'יוס"ף' - חשבון כל (במצת-שמונים קתב: הרי ב"ן חליות וכ' קשרים בכל הכנפות, הרי כמנין בנ"ף) הכריכות יחד, ט"ל בכל כנף, והחוטין הם ל"ב והם שזורין, הרי ס"ד, כמנין: "בא אליך". והכל רמז ל'יעקב'. (עיר-שם עוד).]

סח.

(ח"א, ח-ט)

אַרְבַּע צִיצִית - הם בחינת ה'רוח-חיים', כמו שכתוב (יחזקאל לו, ט): **"מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאֵי הָרוּחַ"**.

שְׁעַל-יְדֵי-זָה מִכְנִיעִין ה'רוח-סְעָרָה, ה'רוח' של ה'מתנגדים' החולקים על ה'צדיקים-אמתיים', ש'ממשיכין אריכת הרוח שלהם מה'רב דקלפה', בחינת: **"עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעַר"** (בראשית כז, יא).

וְעַל-כֵּן צִיצִית הוא לשון 'שער', כמו שכתוב (שם ח, ג): **"וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצֵת רֵאשִׁי"** - כי על-ידם נכנע 'עשו איש שער' בחינת 'רוח-סְעָרָה'.

זָה בחינת 'טלית לבן', שנתעטף הקדוש-ברוך-הוא וסדר שלש-עשרה מדות" (ראש-השנה יז: ובמהרש"א) - כי ה'שלש-עשרה מדות' הן בחינות ה'רוח-חיים דקדשה' (עין בפנים).

זָהוּ בחינת 'טלית', שהוא ארבע כנפות, בחינות: **"הָרוּחַ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת"**, כנ"ל.

וְהִינּוּ: 'טלית לבן' - הפך בחינות רוח דקלפה, בחינת 'עשו', שהוא 'אדמוני פלו באדרת שער' (בראשית כה, כה), ופרש רש"י: **"כְּטָלִית"** - בחינת 'טלית דקלפה', שהוא בחינת 'טלית אדום', שמשם נמשך ה'רוח של הרשעים'.

וְעַל-יְדֵי טָלִית דְּקַדְשָׁה, בחינת 'טלית לבן', מכניעין אותו - כי משם נמשך ה'רוח-חיים דקדשה', שהוא בחינת 'שלש-עשרה מדות של רחמים', כנ"ל.

וְעַל-כֵּן נִתְעַטַּף הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּטָלִית לָבָן דיקא וכו' - כי על-ידי 'טלית דקדשה', בחינות 'מקיף', בחינת ה'רוח-חיים', בחינות (קהלת א, ו): **"סוּבֵב סָבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ"** - נכנע 'טלית דקלפה', בחינת ה'רוח דקלפה'.

זָהוּ (איוב לח, יג): **"לֹאֲחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וַיִּנְעֲרוּ רַשְׁעִים מִמֶּנָּה"** - כי על-ידי ה'ארבע כנפות', בחינת ה'רוח-חיים דקדשה', בחינת ה'ארבע ראשים' (עין שם בהתורה) - על-ידם **"וַיִּנְעֲרוּ רַשְׁעִים"**, בחינת (תהלים קמז, ו): **"מִשְׁפִּיל רַשְׁעִים עַדִּי אָרֶץ וְכוּ"**.

וַיִּנְיֶקֶת הַבוֹגְדִים וְהַרַשְׁעִים - הוא מבחינת 'פגם הבגדים', דהינו 'פגם הציצית', שהם ב'כנפי הבגד', דהינו: מ'פגם הארבעה יסודות', שאחזקתן ושרשם העליון הוא בחינת 'ארבע ציצית'.

זָה פְרוֹשׁ (בבא-בבא עג:): **"פִּסְקֵי הָדָא קִרְנָא דִתְכִלְתָּא דְחַד מְנִיָּהוּ"** [תתכתי את כנף הטלית שהיה בה תכלת, של אחד מהם].

הִינּוּ: שפסק אחת מן ה'ציצית' שלהם, שזה בחינת מה שפסק ושיבר ה'מדה רעה' מאחד מ'ארבע יסודות' שהגביר והמשיך הרשע על-עצמו, שהוא ה'צנור' שלו, כי כל ה'מדות-רעות' נמשכין מ'ארבעה יסודות', ששרשם 'ארבע ציצית'.

וְדִיקָא אַחַר יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁקָּבְלוּ ה'תורה' אשר שם ה'רוח-חיים' - אז נתבטל בחינת **"מקצר רוח"** (שמות ו, ט). **וְעַל-כֵּן נִזְכָּר יְצִיאַת מִצְרַיִם** בפרשת 'ציצית' (במדבר טו, מא) - כי 'ציצית' בחינת ה'רוח-חיים' וכו'.

[לקוטי-עצות, ציצית ב: 'ציצית' הם בחינת ה'רוח-חיים דקדשה', ועל-ידם משלימין כל ה'חסרונות' על-ידי

אָנְחָה. וּמְכַנִּיעֵין הָרוּח־חַיִּים דְקַלְפָּה, ר'וּח־סְעָרָה, ר'וּח־
הַטְמָאָה. וּמְפַרְשֵׁין וּמְגַרְשֵׁין הָרַע מִן הַטוֹב מִכָּל הַמִּדּוֹת.
וְעַל־יְדִיָּזָה מְכַנִּיעֵין הַחֹלְקִים וְהַרְשָׁעִים, וּמְשַׁפְּלִין אוֹתָם
עַד־אַרְצָא].

סט.

(ח"א יד, ה)

**עַל־יְדֵי שְׁמִפְשִׁיטִין וּמְשַׁלְּכִין מַעְלֵיהֶם
"הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים" (זכריה ג, ד) -
נִתְבַטְּלִים כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּסַכִּים הַמְּבַדִּילִים
בֵּינָם לְבֵין הַקֹּדֶשׁ.**

**וְזָה (ישעיה נח, יג): "וְכַבְּדִתוּ", "כַּבְּדֵהוּ
בְכַסּוֹת נָקִי" (זהר יתרו צג). "כַּסּוֹת נָקִי"
- הֵינּוּ: לְהַשְׁלִיךְ "הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים", כִּי זֶה
עֵקֶר 'כְּבוֹד הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ'.**

**וְזָה שְׁמוּבָא בְזַהַר (שם): "כַּסּוֹת נָקִי, דָּא
כַּנְפֵי מִצּוּה" - הֵינּוּ 'שְׂכִינָה', "הַנִּקְרָאת
'מִצּוּה'" (תקוני־זהר כא: מט: עג. עד. ועוד).**

ע.

(ח"א יח, ו-ז)

**"מֵאֵי אֵית לָכוּ בְּהַדֵּי קַרְטְלִיתָא דְדַבִּיתָהוּ
דְרַבֵּי חֲנִינָא בְּרִדּוּסָא, דְעַתִּידָה
לְשַׁדְיָא תַכְלָתָא בְּהַ לְצַדִּיקִי לְעֵלְמָא דְאַתִּי"
(בבא־בבא עד:).**

**"לְצַדִּיקֵינָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי" - שְׁהַצַּדִּיקִים
מְשִׁיגִים הַתַּכְלִית, שֶׁהוּא
עֵלְמָא דְאַתִּי.**

**וְהַתַּכְלִית 'נִקְרָא 'תַכְלָת' (זהר שלח קעה): -
כִּי הַ"תַּכְלָת מְעַרְבַּ שָׁחַר עִם
לָבָן, וְהוּא גִּוֹן שְׁבִין שָׁחַר וְלָבָן" (ספֶר־הַבְּרִית,
ח"א מֵאֵמֶר ד, טו; וְעֵין זֶהַר צו כט: פִּנְחָס רכז).
וּכְשֶׁנִּתְחַבֵּר שָׁחַר וְלָבָן, כְּמוֹ הַפְתָּב שֶׁהוּא
בְּחִינַת שָׁחַר עַל־גְּבֵי לָבָן - בּוֹדָאֵי תַחֲתִיּוֹת
הָאוֹת הַדְּבוּק וְקָרוֹב לְהַנְיָר שֶׁהוּא לָבָן,
בְּמָקוֹם הַדְּבוּק וְהַקָּרוֹב, שֶׁם הֵם מְעַרְבִים**

**שָׁחַר עִם לָבָן, בְּבַחֲנִית 'תַכְלָת'. וְתַחֲתִיּוֹת
הָאוֹת' הוּא 'הַסּוֹף וְהַתַכְלִית'.**

**כִּי כְּשֶׁהַסּוֹפֵר כּוֹתֵב וּמְעַמֵּד הַקֶּנֶה וְהָעֵט
עִם הַדִּיו עַל הַנְיָר - בּוֹדָאֵי הַדִּיו רְחוּק
מִהַנְיָר מְעַט, עַד שֶׁהַסּוֹפֵר מְעַמֵּיק הָעֵט עִם
הַדִּיו בְּתוֹךְ עֵמֶק הַנְיָר, וְאִז גִּדְבָק שְׁחָרוֹת
הַדִּיו בְּעֵמֶק בְּקָרוֹב גְּדוֹל.**

**נִמְצָא: שֶׁהַקָּרוֹב' הוּא 'סוֹף וְתַכְלִית',
וּבְמָקוֹם הַקָּרוֹב, שֶׁם הַנְיָר וְהַדִּיו
מְעַרְבִים בְּבַחֲנִית 'תַכְלָת' כַּנ"ל - כִּי כֵן הַדְּבָר:
שֶׁהַתַכְלִית' שֶׁהוּא 'סוֹף הַמַּעֲשֶׂה, הוּא
בְּמַחְשָׁבָה תַחֲלָה וְקָרוֹב לְהַמְחַשְׁבָה, כַּנ"ל.**

**אִפְרוּשׁ מוֹהַרנ"ת ז"ל בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה: כִּי 'סוֹף הַמַּעֲשֶׂה'
הוּא בְּחִינַת 'שְׁחָרוֹת', וְתַחֲלַת הַמְחַשְׁבָה הוּא בְּחִינַת 'לָבָן
הַעֲלִיּוֹן, כִּידוּע. נִמְצָא: שֶׁ'סוֹף הַמַּעֲשֶׂה' שֶׁהוּא הַתַכְלִית,
שֶׁהוּא 'בְּמַחְשָׁבָה תַחֲלָה' וְקָרוֹב לְהַמְחַשְׁבָה - הוּא בְּחִינַת
'תַכְלָת', שֶׁהוּא 'חַבּוּר שָׁחַר וְלָבָן'. (עֵין עוֹד בְּפָנִים בְּאַרְיִכוֹת,
בְּאוֹר מֵאֵמֶר הַחֲזו"ל הַנ"ל).**

עא.

(ח"א מט, ז-בסוף)

**וְזָה בְּחִינַת 'צִיצִית', הֵינּוּ בְּחִינַת 'תַכְלָת',
'דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשַׁצִּי כֹלָא" (זהר בְּרֵאשִׁית נ:
נא: שְׁלַח קעה. פִּנְחָס רנז).**

**כִּי עַל־יְדֵי הַתַּנְלוֹת 'מְלַכּוֹת־דְקָדְשָׁה'
יִתְבַטֵּל 'מְלַכּוֹת דְּסִטְרָא־אַחֲרָא'.**

**"אֲבָל יִשְׂרָאֵל הַדְּבוּקִים בָּהּ, יִקְבְּלוּ
חַיּוֹתָם, וְאַתֶּם הַדְּבֻקִים בָּה'
אֶלְקִיכֶם' (דְּבָרִים ד, ד), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תַכְלָת',
דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשַׁצִּי כֹלָא, אִף־עַל־פִּי־כוֹ:
'חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם'" (זהר בְּרֵאשִׁית נ:).**

**וְזָה בְּחִינַת 'כֹּלָה' - בְּחִינַת 'תַכְלָת',
'דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשַׁצִּי כֹלָא', בְּחִינַת
(יְרֵמְיָה ל, יא; מו, כח): "כִּי אֶעֱשֶׂה 'כֹּלָה' בְּכָל
הַגּוֹיִם".**

וְזֶה (שמואל-ב יג, לט; ועל-פי רש"י שם): **וּתְכַל** נֶפֶשׁ דָּוִד. "נֶפֶשׁ דָּוִד" - היא בְּחִינַת **תְּכַלֵּת'** (עין זהר שלח קעה; תְּכַלֵּת הוא רְזַא דְדָוִד מְלָפָא), **"דְּאֶכְלֵי כֹלָא וְשָׂצֵי כֹלָא"**.

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרִכּוֹת ג): **"רוּחַ צְפוֹן הִיְתָה מְנַשֶּׁבֶת בְּכַנּוֹר שֶׁל דָּוִד, וְהָיָה מְנַגֵּן"**. **"רוּחַ צְפוֹן"** - זֶה בְּחִינַת דְּיִנִּים גְּבוּרֹת, בְּחִינַת **תְּכַלֵּת'** - מִשָּׁם ה'נְגִינָה, בְּבְחִינַת (ישעיה כד, טז): **"מִכְנֵף הָאָרֶץ זְמֶרֶת שְׁמַעֲנוּ"** - **מִכְנֵף דִּיקָא**, בְּחִינַת **תְּכַלֵּת'**. וְשָׁם בְּחִינַת (שמואל-ב כג, א): **"נְעִים זְמֶרֶת יִשְׂרָאֵל"**.

וְזֶה בְּחִינַת ה', דְּ"לֶת עִם יו"ד. דְּ"לֶת" - זֶה בְּחִינַת דְּ"לֶת פְּנּוֹת, בְּחִינַת **"מִכְנֵף הָאָרֶץ"**. יו"ד' - זֶה בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיְי נְגוּנָא, בְּחִינַת: **"זְמֶרֶת שְׁמַעֲנוּ"**.

וְזֶה פְּרוּשׁ (תהלים יט, ו): **"לְשִׁמְשׁ שֵׁם אֱהִל בָּהֶם"**. כִּי ה'צִדִּיק נִקְרָא שְׁמֵשׁ' (קהלת א, ה; קדושין עב). וְזִרְיָחַתוֹ שֶׁל הַצִּדִּיק, הֵינּוּ ה'שִׁנְתּוֹ, אֵינּוּ אֶלָּא עַל-יַדֵּי יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

וְזֶהוּ: **"אֱהִל בָּהֶם"** - **אֱהִל, לְשׁוֹן זִרְיָחַתוֹ. "בָּהֶם"** - עַל-יַדֵּי יִשְׂרָאֵל.

וּכְשִׁי-יִשְׂרָאֵל חֲסִי-וְשָׁלוֹם נִכְנָסִין בְּחֻמְוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁל הָאֲמוֹת - אֲזִי נוֹפֵל הַצִּדִּיק מִהַשְּׁנָתוֹ, וְנִתְחַפֶּה וְנִתְכַּפֶּה הַשְּׁנָתוֹ.

וּכְשִׁי-יִצְאִין יִשְׂרָאֵל מִחֻמְוֹתָן שֶׁל הָאֲמוֹת - אֲזִי: **"וְהוּא כָּחַתָּן יִצֵּא מִחֻפְתּוֹ"** (תהלים שם) - הַצִּדִּיק יוֹצֵא מִחֻפְתּוֹ וְה'מְכַסֶּה שְׁהִיָּה לוֹ עַד עַכְשָׁיו.

וְאִז (שם): **"יְשִׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶח"** - כִּי הַצִּדִּיקִים הֵם **"גְּבִרֵי כַח עֲשִׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ"** (תהלים קג, כ), כִּי צָרִיךְ ה'תְּגַבְּרוֹת' כְּדֵי לְרוּץ אֶרֶח' הַזֶּה שְׁהִיָּה

יְכוּלִים לִילֹךְ "בְּזִמְרֵי-הַזֶּה שְׁהִיָּה יִשְׂרָאֵל נְזוּפִים" (יבמות עב), וְעַכְשָׁיו רָצִים בְּמַהִירוֹת גְּדוֹל זֶה ה'דְּרֹךְ'.

וְהַתְּגַבְּרוֹת' הַזֹּאת - הִיא בְּחִינַת 'צִיצִית', בְּחִינַת **תְּכַלֵּת'**, בְּחִינַת **'מְקִיפִים'**.

וְזֶה (תהלים יט, ז): **"מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וְתַקּוּפָתוֹ"** - בְּחִינַת **'מְקִיפִים'**. וְעַם בְּחִינַת **תְּכַלֵּת'** הַזֹּאת, מְכַלִּים וְשָׂצִים הָעֵבוֹרִים, בְּבְחִינַת (ירמיה ל, יא; מו, כח): **"כִּי אַעֲשֶׂה כָּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם"**.

וְזֶה (תהלים שם): **"וְאִין נִסְתָּר מִחֻמְוֹתוֹ"**. **"מִחֻמְוֹתוֹ"** - זֶה בְּחִינַת **'פִּלָּה'**, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תהלים נט, יד): **"פִּלָּה בַחֲמָה פִּלָּה וְאִינְמוֹ"**.

וְזֶה טַעַם "לְפָנֶיךָ שׁוֹלַחַת הַפִּלָּה לְהַחֲתֵן טְלִית!" - כִּי הַצִּדִּיק מְקַבֵּל גְּבוּרָתוֹ עַל-יַדֵּי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: **"לְשִׁמְשׁ שֵׁם אֱהִל בָּהֶם"**.

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, צִיצִית ג: צִיצִית' - הוּא בְּחִינַת ה'תְּגַלּוֹת מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִכְנָע וְנִתְבַּטַּל מְלָכוֹת דְּסִטְרָא-אַתְרָא. אֲבָל יִשְׂרָאֵל הַדְּבָקִים בְּמְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה, מְקַבְּלִים חַיּוּתָם מִשָּׁם, וּמִמְשִׁיכִין שְׁפַע וְעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל וּבְרָכָה עַד בְּלֵי דִין].

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, צִיצִית ד: עַל-יַדֵּי שְׁנֵי-הָרִין בְּמִצְוֹת צִיצִית' - א) זוֹכִין לְתַפְלָה. ב) וְלִתְשׁוּבָה בְּכָל לַבּוֹ. ג) וּמִמְתִּיקִין הַדְּיָנִים. ד) וְזוֹכִין שִׁתְּגַלּוֹ לוֹ סְתֵרֵי-תוֹרָה].

עב.

(ח"א נד, ג)

הַמּוֹן-עַם שְׂאִין לָהֶם הַשְּׁכָל לְהַעֲמִיק בְּרִמְזִים שְׁמֹרְמֵז לוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּבָר - נַעֲשֶׂה אֲצֻלָּה פְּלִיָּה מִמִּילָא - עַל-יַדֵּי שְׁנָה, וְצִיצִית וְכוּ'.

כִּי ה'שִׁנְהָ וְכוּ'. וְצִיצִית' וְתַפְלִין', הֵם בְּחִינַת "גְּדֻלַּת מְאֹד" (תְּהִלִּים קד, א). כִּי תַפְלִין וְכוּ', וְצִיצִית', הוּא בְּחִינַת ה'צְמֻצוּם', בְּחִינַת מְאֹד', כִּי "תַכְלֵת בְּרַסְיָא דְדִינָא" (זִהַר שְׁלַח קעוה), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צְמֻצוּם'.

וְעַל־כֵּן 'צִיצִית' קוֹדֵם ל'תַפְלִין', בְּבְחִינַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, ו): "שְׂמַאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי", וְאַחֲרֵיכֵן "וַיִּמְנוּ תַחֲבַקְנִי" - כִּי 'שְׂמַאל' - הוּא בְּחִינַת 'דִּין', בְּחִינַת 'צְמֻצוּם', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צִיצִית'. וְיָמִין' - הוּא בְּחִינַת 'מַחִין', בְּחִינַת 'תַפְלִין'.

[לְקוּטֵי־עֲצוֹת, צִיצִית ה': עַל־יְדֵי מְצוֹת צִיצִית' - מִמְּשִׁיכֵן תַקוּן 'צְמֻצוּם הַמַּחִין, שְׁלֹא יֵצֵא מִחוּץ לְגִבּוֹל, כְּשֶׁמְגַדִּיל דַּעְתוֹ לְהַבִּין ה'רְמִזִּים' שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבַרַךְ מְרַמֵּז לוֹ בְּכָל יוֹם, עַל־יְדֵי כָל הַדְּבָרִים שֶׁבְעוֹלָם, שִׁיתְקַרֵּב אֵלָיו.

וְעַל־כֵּן 'צִיצִית' קוֹדֵם ל'תַפְלִין' - כִּי צְרִיכִין לְתַקּוֹן מִקֵּדָם 'צְמֻצוּם הַמַּחִין, שְׁלֹא יֵצֵא מִחוּץ לְגִבּוֹל, וְאַחֲרֵיכֵן יִכּוֹלִין לְהַגְדִּיל דַּעְתוֹ לְהַבִּין ה'רְמִזִּים' שֶׁל הַשֵּׁם־יִתְבַרַךְ, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'תַפְלִין'.

עג.

(סְפֹרֵי־מַעֲשֵׂי־יָדוֹת, מַעֲשֵׂה ד מִמֶּלֶךְ שְׁגֹר שְׁמַד)

כְּשָׁבָא הַחֲכָם לְבֵיתוֹ, הָיָה תְמוּזָה בְּעֵינֵי הַשָּׁרִים: "הֲלֹא הָיָה נִשְׁמַר מִשׁוֹר וְשָׂה, וְאִיךָ בָּא שִׁיְהִיָּה נִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ"!

עָנָה הָאָנוּס וְאָמַר: עַל־יְדֵי נִכְרַת, כִּי הַחֲזוּזֵי־כּוֹכָבִים רָאוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ - כִּי שׁוֹר' עוֹשִׂין מַעֲוֹרוֹ תַפְלִין, וְשָׂה' עוֹשִׂין מְצַמְרוֹ 'צִיצִית' ל'טְלִית' - וְעַל־יְדֵיהֶם נִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ.

כִּי אוֹתָן הַמַּלְכִּים שֶׁהָיוּ יְהוּדִים דְרִים בְּמַדְיַנְתָם, שֶׁמְלַבְּשִׁין ב'טְלִית וְתַפְלִין', הָיוּ הוֹלְכִים דְרַךְ הָאֵשׁ, וְלֹא הָיוּ נִזְקָקִים כָּלֵל. וְהוּא נִכְרַת, עַל־יְדֵי שְׁלֹא הָיוּ רִשָּׁאִים יְהוּדִים שְׁלֹבְשִׁין טְלִית וְתַפְלִין, לִישֵׁב בְּמַדְיַנְתוֹ.

וְעַל־כֵּן הָיוּ הַשׁוֹר וְשָׂה שֶׁבְּמִזְלוֹת שׁוֹחֲקִים מְמַנּוּ - כִּי ה'חֲזוּזֵי־כּוֹכָבִים' רָאוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ, וְנִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ.

עוֹד מְצַאֲתִי קִצַּת רְמִזִּים מִהַמְעֵשָׂה זו בְּקַפִּיטָל [מְזֹמָר] הַנֶּ"ל (תְּהִלִּים ב): "נִנְתְּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימוֹ" - מוֹסְרוֹת' הֵם שְׁל עוֹר', בְּחִינַת 'תַפְלִין'.

"עֲבוֹתֵימוֹ" - עֲבוֹת' הֵם 'חֲבָלִים', בְּחִינַת 'צִיצִית', כְּמוֹ שֶׁדָרְשׁוּ רַז"ל (עֲבוֹדַת־זָרָה ג): פְּסוּק זֶה עַל 'צִיצִית וְתַפְלִין'.

"יּוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחָק" - כִּי הַשׁוֹר וְשָׂה שֶׁבְּשָׁמַיִם שִׁחָקוּ מְמַנּוּ.

"עֲבָדוֹ" - זֶה 'צִיצִית'. "בִּירְאָה" - זֶה 'תַפְלִין' (שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רְאָה', כְּמַבְאָר בְּגִמְרָא בְּרֻכּוֹת ו. סוּטָה יז. חֲלִין פט.). [עֵינֵי־בְּפָנַי שְׂאָר ה'רְמִזִּים].

עד.

(סְפֹרֵי־הַמַּדּוֹת, עֲנִינֵי 'צִיצִית')

[א] בְּעוֹזֵן צִיצִית, בְּנִים מֵתִים כְּשֶׁהֵם קִטְנִים (בְּנִים נו).

[ב] אֲמִירַת פְּרֻשַׁת צִיצִית' בְּמִסְרֹת־נֶפֶשׁ וּבִירְאָה גְּדוּלָה, גַּם 'הַלְבָּשֵׁת־עֲרָמִים' - עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכָה ל'בְּנִים־זְכָרִים' (בְּנִים פה).

[ג] הַמְזַלְזֵל ב'מְצוֹת צִיצִית', אֵינּוּ זוֹכָה לְקַבּוּרָה (בְּגִדִים ח"ב ד).

[ד] סִגְלָה לְחוֹלָה, לְהַסְתַּפֵּל עַל הַצִּיצִית (סִגְלָה ח"ב יא).

עה.

(שִׁיח־שְׂרַפְי־מִדְּשׁ)

רַבְּנוּ אָמַר פַּעַם לְרַבִּי נִפְתָּלִי: "אַף עַל פִּי שֶׁשְׂמָה 'נִפְתָּלִי' שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת 'תַפְלִין' - אַף עַל פִּי כֵן עֲנִנָּה הוּא צִיצִית'.

וְאִכְּךָ הָיָה רַבִּי נִפְתָּלִי מֵהִדָּר מְאֹד בְּמִצְוֶה זוּ, וּפְעַם בְּשִׁנְקָרֵעַ לוֹ חוּט אֶחָד מִצְּצִיזוֹתָיו, לֹא זָז מִמְּקוֹמוֹ עַד שֶׁתִּקַּן אֶת הַצִּיצִית.

"וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" (במדבר טו, לט)

עו.

(ח"א ז, ד)

עֵקֶר הַנְּאוּף תִּלְוִי בְּעֵינַיִם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (בְּרִכּוֹת יב: סוּטָה ט:): **"שִׁמְשׁוֹן הִלְךְ אַחֵר עֵינָיו"**, וְכֵמוֹ שֶׁכָּתוּב (במדבר טו, לט): **"וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם"**.

עז.

(ח"א לו, ב)

בְּשִׁבְלִיזָה דָּרְשׁוּ חַז"ל (בְּרִכּוֹת יב:) עַל פֶּסוּק: **"אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם"** וְכוּ' (במדבר טו, לט) - **"אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם"** זֶהוּ מִיִּנּוֹת, **וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם** זֶה נְאוּף". גַּם **"שִׁמְשׁוֹן הִלְךְ אַחֵר עֵינָיו"** (שם, וְסוּטָה ט:), גַּם **'בְּלָעַם'** נִקְרָא **"שִׁתֵּם הָעֵין"** (במדבר כד, ג) - מִחֲמַת שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת מְדָה רְעָה שֶׁל מְדוֹת רְעוֹת שֶׁל הַשְּׂבָעִים לְשׁוֹן.

עח.

(ח"א קכח)

אֵיתָא בְּגִמְרָא (יִזְמָא סט:) **לְעֵינֵן הֵיִצְרֵהֲרַע דְּעֵבְרָה, דְּהֵינּוּ שֶׁל תְּאוֹת הַמִּשְׁגָּל: "כִּפְחִלִּינְהוּ לְעֵינָהּ וּשְׁבָקוּהוּ"** [סמו עיניו בכחול, וְהַשְּׂאִירוֹ אוֹתוֹ]. נִמְצָא: **שִׂאֵה־עַל־פִּי שֶׁסָּמוּ עֵינָי הֵיִצְרֵהֲרַע שֶׁל נְאוּף, אֵה־עַל־פִּי־כֵן נִשְׂאָר.**

וְזָה בְּחֵינַת מַה שֶׁנִּמְצָא לַפְּעָמִים בְּאַנְשֵׁים הַפְּשָׁרִים קֶצֶת - שִׁמְחַמַּת שְׂנוּגָע

יִרְאֵת־הַשֵּׁם בְּלִבּוֹ, הוּא מִשְׁפִּיל עֵינָיו וְאִינוֹ מִסְתַּכֵּל בְּנָשִׁים, וְאֵה־עַל־פִּי־כֵן הוּא גּוֹנֵב אֶת הָעֵין כִּלְאֲחֵרֶיִד, וּמִסְתַּכֵּל מִן הַצַּד.

וְהוּא בְּחֵינַת: "כִּפְחִלִּינְהוּ לְעֵינָהּ דִּיִצְרָא" - שִׁמְסָמָא עֵינָי הֵיִצְרֵהֲרַע. שְׂרוּצָה לְהַסְתַּכֵּל, וְהוּא מִסְמָא עֵינָיו עַל־יַדֵּי שְׂמוֹנֵעַ עֲצָמוֹ מִלְּהַסְתַּכֵּל, וְאֵה־עַל־פִּי־כֵן נִשְׂאָר הֵיִצְרֵהֲרַע, כִּי מִסְתַּכֵּל מִן הַצַּד כִּלְאֲחֵרֶיִד.

עט.

(ח"א רנד)

'עֵינַיִם' - הֵם דְּבָרִים עֲלִיזִים וְגִבּוֹהִים מְאֹד, וְהֵם רוֹאִים תָּמִיד דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים.

וְאִם הָיָה הָאָדָם זֹכֶה לְעֵינַיִם כְּשָׂרִים' - הָיָה יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוֹלִים, רַק מִמָּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת, כִּי הֵם רוֹאוֹת תָּמִיד, אֵךְ שֶׁאֵין יוֹדֵעַ מַה רוֹאָה.

כְּמוֹ לְמִשְׁלֵ: כְּשִׁמְעֵבִירִין דְּבַר לְפָנָי עֵינָי הָאָדָם, בְּהַעֲבָרָה וּבְמַהֲיִרוֹת גְּדוֹל, וְאֵזִי אֵין הָאָדָם יוֹדֵעַ מַה רָאָה וְכוּ'.

וְכֵן הָאָדָם רוֹאָה בְּעֵינָיו תָּמִיד דְּבָרִים גְּדוֹלִים, הֵינּוּ: 'מְרֹאוֹת וְחִזְיוֹנוֹת' - אֵךְ שֶׁהוּא כְּמוֹ שִׁמְעֵבִירִין לְפָנָיו בְּהַעֲבָרָה בְּעֵלְמָא וּבְמַהֲיִרוֹת גְּדוֹל, עַל־כֵּן אִינוֹ יוֹדֵעַ מַה רָאָה כִּנְ"ל, וְהֵבִין.

[שִׁיחוֹת־הַר"ן צ: דַּע: שֶׁכָּל אָדָם קֹדֵם הַשְּׁנָה, הוּא רוֹאָה כָּל הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁל הַמֵּתִים שֶׁל קְרוֹבִים שְׁלוֹ, אוֹ אוֹתָן שֶׁהֵם מִשְׁרְשׁוּ. כְּמוֹ שֶׁקֹּדֵם הַמִּיתָה רוֹאִין הַנְּשֻׁמוֹת הַנִּלְכָּדִים, כְּפִדּוּעַ, כְּמוֹ־כֵן קֹדֵם הַשְּׁנָה "שֶׁהוּא אֶחָד מִשְׁשִׁים בְּמִיתָה" (בְּרִכּוֹת ט:), רוֹאִין אוֹתָם גַּם־כֵּן.

רַק מִחֲמַת שֶׁהָרְאִיָּה הִיא בְּהַעֲבָרָה בְּעֵלְמָא מְאֹד וְכוּ' - עַל־כֵּן אִינוֹ נִרְגָּשׁ בְּחוּשׁ הָרְאוֹת כְּלָל רְאִיָּה הַנִּלְכָּד, וְאֵין אָדָם יוֹדֵעַ מְזָה, מִחֲמַת שֶׁהוּא הַתְּנוּצָצוֹת מַעֲט מְאֹד אֶחָד מִשְׁשִׁים וְכוּ', אֲבָל בְּאִמַּת הַכֹּל רוֹאִין קֹדֵם הַשְּׁנָה, כִּנְ"ל.

פ.

(ח"ב עב)

עַל-יְדֵי פְּרִישׁוֹת וּקְדוּשַׁת הַמְּנַהִיג הָאֲמֵתִי - הוא יכול לחזות ולהסתכל בכל אחד מישראל, ולחלק הגדלה לכל אחד, על-ידי ה'הסתכלות' לבד.

וְעַל-כֵּן מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהָיָה קָדוֹשׁ וּפְרוֹשׁ גדול מאד על-פי הדבור, היה יכול לחזות ולהסתכל בישראל, ולחלק להם הגדלה על-ידי-זה.

כִּי עֵקֶר הַסְּתַכְּלוֹת הַנִּלְכָּל, הִיא עַל-יְדֵי קְדוּשָׁה וּפְרִישׁוֹת מִתְאַוָּה זו. כי תאוה הזאת היא בחינת 'פגם העינים', כמו שכתוב (במדבר טו, לט): **"וְלֹא תִתּוּרוּ וְכוּ' וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אִתְּם זָנִים אַחֲרֵיהֶם"**.

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ בְּיִזְרוּת בפרישות גדול מזאת התאוה, ואז יש לו 'עינים זכים', לחזות ולהסתכל ולתן הגדלה לכל אחד פראוי לו על-ידי ה'הסתכלותו' לבד, ואז דווקא הוא יכול להיות מנהיג ישראל.

וּבְשָׂאִין לְיִשְׂרָאֵל מְנַהִיג וּמְשַׁגֵּיחַ כָּזֶה - באמת כל העולם מערב ומבלבל, וכל הרוצה לטל את השם נוטל, כמו שמתנהג עכשו בעזונותינו-הרבים.

כִּי יִשְׂרָאֵל, צָרִיכִין שִׁיחָה עֲלֵיהֶם מְשַׁגֵּיחַ, שִׁישְׁגִיחַ וְיִרְאֶה בָּהֶם שִׁיעֲמֹד כל-אחד על מקומו הראוי לו באמת, והמשגיח הזה יהיה פרוש וקדוש גדול, בבחינת קדשת ופרישות משה, ואז יכול להנהיג את ישראל לתן לכל אחד גדלה פראוי לו על-ידי ה'הסתכלות' לבד.

פא.

(שיחות-הר"ן קו)

יֵשׁ חָכָם שֶׁהוּא חָכָם אֲפֹלוּ בְּחֻכְמוֹת-הַתּוֹרָה, וְאִין לוֹ אֲמוּנָה בְּהַשֵּׁם, וְנִקְרָאִים "בַּעֲלֵי רְאֵתָן" (כתבות עז):

כִּי חֻכְמָה אֲמֵתִית דְּהִינּוּ עִם אֲמוּנָה, נקרא 'ראיה', כמו שכתוב (קהלת א, טז): **"וְלִבִּי רָאָה חֻכְמָה" וְכוּ'.** ולעמת זה החכמים שאין להם אמונה, נקראים **"בַּעֲלֵי רְאֵתָן"**, "שיש להם שרץ במחם" (רש"י שם), הינו שיש להם טמאה וכפירה במחם.

וְצָרִיכִין לְהִרְחִיק מֵאֲנָשִׁים אֵלּוּ אֲפֹלוּ מְשֻׁכְּנֵתָם, כִּי הֵבֵל פִּיהֶם מְזִיק לְאָדָם כְּשֶׁר שׁוֹפֵל לְתַאוּת-נַאֲוָף.

וְעַל-כֵּן הֵם נוֹאֲפִים, כִּי נַאֲוָף תְּלוֹי בְּעֵינַיִם. כי 'הכמת אמת' שהיא בחינת 'ראיה', בחינת 'עינים', נאמר (איוב לא, א): **"בְּרִית כְּרַתִּי לְעֵינַי" וְכוּ'.** אבל ה'בעלי ראתן' הם נואפים.

וְזֶה שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (בְּרֻכּוֹת יב: ע"ב בְּמִדְבָּר טו, לט): **"וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם זֶהוּ מִינּוּת, וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם זֶהוּ נַאֲוָף" - כִּי זֶה תְּלוֹי בְּזֶה כְּנִלְכָּל. וְעַל-יְדֵי חֻכְמָה עִם אֲמוּנָה, נִצּוּל.**

פב.

(ספר-המדות, עניני 'שמירת-עינים')

[א] הַמְּסַתְּפֵל בַּעֲקֵבָה שֶׁל אִשָּׁה וּבְאִשְׁתּוֹ נָדָה, הוּא לֹא בָּנִים שְׂאִינָם מְהַגְּנִים (בְּנִים טז).

[ב] עַל-יְדֵי עֵינַיִם, הֵלֵב מִתְאַוָּה (הִרְחַוְרִים כג).

"אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם
מארץ מצרים" (במדבר טו, מא)

פג.

(ח"א ח, ט)

נמצא לעיל בפסוק (במדבר טו, לח): "ועשו
להם ציצת".

[ג] 'תאות-נאוף' אינו נרחק מן האדם, אלא
על-ידי הרחקת ראות העין והמהשבה (נאוף
ט).

[ד] מי שאין מסתכל על נשים, זוכה שזרעו
יחברו פרושים על התורה (נאוף ח"ב יט; ספר
ח"ב ה).

הַפְּטֹרֶת פְּרַשְׁתֵּי שְׁלַח

"וַנִּתְּתֶם לִי אוֹת אֲמַת; וְהַחִיַּתֶּם אֶת אָבִי וְאֶת אִמִּי; אֶת תְּקוּנַת חוּט הַשְּׁנִי הַזֶּה תִּקְשְׁרֵי בַחֲלוּן" (יהושע ב, יב-יג-יד)

א.

(ח"א כג, א-ג)

יֵשׁ פְּנִיִּם-דְּקֻדְשָׁה, אֲנַפְיֵי-נְהוּרִין, בְּחִינַת חַיִּים, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (משלי טז, טז): "בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים" וְכוּ'. וְיֵשׁ פְּנִיִּם דְּסִטְרָא-אַחְרָא, אֲנַפְיֵי-חֲשׁוּכִין, מְרַהֲ-שְׁחוּרָה, עֲבוּדַת-אֱלִילִים וְכוּ'.

וְאֵלּוּ בְּנֵי-אָדָם הַנוֹפְלִים בְּתַאוּת-קְמוּן, וְאֵינָם מְאֱמִינִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכוּל לְפָרְנֵס הָאָדָם בְּסִבָּה קְלָה, וְרוֹדְפִים אַחַר פְּרִנְסָתָם בִּיגִיעוֹת גְּדוּלוֹת, וְהֵם "אוֹכְלֵי לֶחֶם בְּעֵצְבוֹן" (על-פי תהלים קכז, ב), כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרַאשִׁית ג, יז): "בְּעֵצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה", וְעֵצְבוֹת הוּא מְרַהֲ-שְׁחוּרָה - אֵלּוּ בְּנֵי-אָדָם נִקְשְׁרִים בְּפְנִיִּם דְּסִטְרָא-אַחְרָא, "אֱלֻקִּים אַחֲרִים" (שְׁמוֹת כ, ב), חֲשָׁד, בְּחִינַת מִיתָה וְכוּ'.

אָבֵל אֵלּוּ בְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּשְׁאָם וּמִתְנָם בְּאֵמוּנָה - הֵם דְּבָקִים בְּאוֹרֵי-הַפְּנִיִּם דְּקֻדְשָׁה. כִּי "אֵין אֵמוּנָה בְּלֹא אֲמַת" (זהר בלק קצח:), וְאֲמַת' הוּא אוֹרֵי-הַפְּנִיִּם, כִּידוּעַ.

וְזֶה כְּשֶׁבִקְשָׁה רְחֵב' סִימְנָא דְחַיִּי, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יהושע ב, יג): "וְהַחִיַּתֶּם אֶת אָבִי וְאִמִּי" וְכוּ' - אֲמַרְתָּ: (שם שם, יב): "וַנִּתְּתֶם לִי אוֹת אֲמַת". כִּי אֲמַת' הוּא בְּחִינַת חַיִּים.

וְאָמְרוּ לָהּ (שם שם, יח): "אֶת תְּקוּנַת חוּט הַשְּׁנִי תִקְשְׁרֵי לָךְ". תְּקוּנָה' זֶה בְּחִינַת 'אֵמוּנָה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ירמיה לא טז): "וְיֵשׁ תְּקוּנָה לְאַחֲרֵיךְ". וְאֵמוּנָה' הִיא אַחֲרֵית הַיָּמִים, כִּי עָלֶיךָ עוֹמְדִים כָּל הַמְּדוּת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מכות כד): "בָּא חֲבִקוּק וְהִעֲמִידֵן עַל אַחַת" וְכוּ'.

וְ"חוּט הַשְּׁנִי", זֶה בְּחִינַת זְרִיחַת אוֹרֵי-הַפְּנִיִּם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרַאשִׁית לח, ל): [וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל יְדוֹ הַשְּׁנִי] "וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח" וְכוּ'.

כִּי "הַחֲשָׁד יִכְסֶה אֶרֶץ, וְעַלְיָהּ יִזְרַח ה'" (ישעיה ס, ב). כִּי חֲשָׁד' הוּא בְּחִינַת "בְּעֵצְבוֹן" (בְּרַאשִׁית ג, יז), דְּאֵגַת וְתַאוּת הַפְּרִנְסָה, צַעַר "כְּפָלִים כִּיּוֹלָדָה" (פְּסָחִים קיח), אֲנַפְיֵי-חֲשׁוּכִין, עֲבוּדַת-זָרָה. "וְעַלְיָהּ יִזְרַח ה'" - אֵמוּנַת אֱלֻקוֹת, אוֹרֵי-הַפְּנִיִּם - בְּחִינַת "חוּט הַשְּׁנִי".

"וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ" (יהושע ב, יא)

ב.

(ח"א יט, ג)

ה'רוּחַ-שְׁטוּת' נִתְבַּטַּל עַל-יְדֵי רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ. וְזֶה בְּחִינַת תְּקוּנַת-הַבְּרִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ, בְּבְחִינַת (יהושע ב, יא): "וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ" (כְּמוֹ שֶׁדְּרָשׁוּ רַז"ל זְבָחִים קטז).

ד.

(ח"א כט, ד)

עַל-יְדֵי 'תְּקוּן פְּלִיטוֹת הַגִּידוּן' - נְתָרוּמָם
ה'מַחֲיִן'.

בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים לב, יא): "כִּנְשָׁר יַעִיר קִנּוּ",
"נִשְׂרָא דָא רוּחָא" (תְּקוּנֵי-זֶהַר נג.),
שֶׁהוּא 'פְּלִיטוֹת-הַגִּידוּן', בְּבַחֲיִנַת (יְהוֹשֻׁעַ ב, יא):
"וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ".

"יַעִיר קִנּוּ" (דְּבָרִים שָׁם) - שֶׁהוּא מְעוֹרָר
"קָנָה חֲכָמָה קָנָה בִּינָה" (מִשְׁלֵי ד, ה),
מְבַחֲיִנַת 'שִׁנָּה'.

וַיִּוְסַף, עַל-יְדֵי שְׁהִיָּה לוֹ 'שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-
הַקֹּדֶשׁ', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בְּרֵאשִׁית מוה,
יב): "כִּי פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם" - "בְּלִשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ" (רש"י; בְּרֵאשִׁית-זֶרְבָּה צג, י; תְּרַגּוּם יוֹנָתָן), עַל-
כֵּן כָּתוּב בּוֹ (שָׁם מא, לח): "הִנְמַצָּא כְּזֶה אִישׁ
אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ".

"רוּחַ אֱלֹקִים" - הִינּוּ 'תְּקוּן-הַבְּרִית',
בְּבַחֲיִנַת: "וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ
בְּאִישׁ" - כִּי בְּלִשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ 'תְּלוּי 'תְּקוּן-
הַבְּרִית'.

ג.

(ח"א כז, ח)

"לְקָרָא כָּלֵם בְּשֵׁם ה'" (צְפַנְיָה ג, ט), אִי-
אֶפְשָׁר אֶלָּא עַל-יְדֵי 'תְּקוּן-בְּרִית',
שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת (יְהוֹשֻׁעַ ב, יא): "וְלֹא קָמָה עוֹד
רוּחַ בְּאִישׁ".

לקוטי תפלות

פרשת שלח

מפתח התפלות

[ז] "ראשית ערסותכם חלה תרימו תרומה" - מצות 'חלה' (ח"א נה).

[ח-ט-י-יא-יב-יג-יד-טו-טז] "ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" - מצות 'ציצית' (ח"א ז; תפלות-ותחננונים, השמטה לח"א ז הנ"ל; ח"א ח; ח"א יד; ח"א מט; ח"א נד; תפלות-הבקר ט; תפלות-הבקר י; תפלות-הבקר יא).

[יז-יח-יט-כ-כא-כב-כג-כד-כה-כו-כז-כח-כט-ל] "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זנים אחריהם" - עניני 'שמירת עינים' ו'שמירת המחשבה' (ח"א כא; ח"א כה; ח"א לו; ח"א נ; ח"א נא; ח"א נד; ח"א ס; ח"א סא; ח"א עח; ח"ב כח; ח"ב לג; תפלה שאחרי תקוון-הפללי; תפלות-ותחננונים ח"א יז; תפלות-ותחננונים ח"א מב).

[א] "איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו" (ח"א ט).

[ב] "ויציאו דבת הארץ"; "מוצאי דבת הארץ רעה" - שנזכה לבטל ולהכניע "מוצאי דבת הארץ רעה", המונעים ומעכבים אותנו מ'ארץ-ישראל' ומ'עבודת-השם' באמת, ונזכה לעלות ל'ארץ-ישראל', שכל קדשתנו וטהרתנו ויהדותנו תלוי בה, ולהתקרב להשם-יתברך באמת (ח"א כ).

[ג] "ארץ אכלת יושביה הוא" (ח"א עג).

[ד] "טובה הארץ מאד מאד" (ח"ב כט).

[ה] "סלח נא לעון העם הזה פגדל חסדך, וכאשר נשאתה לעם הזה, ממצרים ועד הנה ויאמר ה' סלחתי כדברך" (ח"ב ז).

[ו] "ויאמר ה' סלחתי כדברך" (תפלות-ותחננונים ח"א לא).

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א ט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט, 'תהמת יכסימו';
ח"א קיב, 'צהר תעשה לתבה')

"איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו"
(במדבר יג, ב)

וּבְכֵן תַּחֲנֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזְרֵנוּ
לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ, דֶּרֶךְ
הַשַּׁעַר וְהַשֶּׁבֶט הַשִּׁיף לְשַׁרְשׁ נַשְׁמַתֵּנוּ,
אֲשֶׁר מִשָּׁם נִחְצַבְנוּ.

בְּרִי שֶׁתַּעֲלֶה תְּפִלָּתֵנוּ דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר הַהוּא
הַשִּׁיף לְתַפְלָתֵנוּ הַשְּׂמִימָה, דֶּרֶךְ אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל, וִירוּשָׁלַיִם, וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, וְקִדְשֵׁי-
קִדְשִׁים, עַד שֶׁתַּעֲלֶה תְּפִלָּתֵנוּ לְמִכּוֹן שַׁבְּתֶךָ.

וַיְהִי כַח לְתַפְלָתֵנוּ, לְעוֹרֵר אֶת ה'מִזֵּל
הַעֲלִיּוֹן הַשִּׁיף לְשַׁעַר וְשֶׁבֶט שֶׁל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ, וַיִּשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ
טוֹבָה וּבִרְכָה, לְבָרֵךְ אֶת כָּל פְּרֵי הָאָדָמָה,
וְלַהֲצִלִּיחַ אֶת מַעֲשֵׂי יְדֵינוּ.

וְזַכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְקַשֵּׁר כָּל
תְּפִלָּתֵנוּ לְצַדִּיקֵי-אַמֶּת שְׁבִדוֹר,
אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם כַּח לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתֵנוּ
לְפָנֶיךָ, דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר וְהַשֶּׁבֶט הַשִּׁיף לְכָל
תְּפִלָּה וְתַפְלָה.

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"א כ ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ, 'תשעה תקונין')

"וַיֵּצֵאוּ דַבַּת הָאָרֶץ"; "מוֹצְאֵי דַבַּת הָאָרֶץ רַעָה"
(במדבר יג, לב; יד, לז)

שְׂנֹזֶכֶה לְבַטֵּל וְלַהֲכַנִּיעַ "מוֹצְאֵי דַבַּת הָאָרֶץ רַעָה", הַמוֹנְעִים
וּמַעֲבִיבִים אוֹתָנוּ מ'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' וּמ'עֲבוֹדַת-הַשָּׁמַיִם' בְּאַמֶּת,
וְנֹזֶכֶה לְעֵלוֹת ל'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', שֶׁכָּל קִדְשֵׁינֵנוּ וְטַהֲרָתֵנוּ
וַיְהִי אוֹתָנוּ תְּלוּי בָּהּ, וְלַהֲתַקְרֵב לְהַשָּׁמַיִם יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת.

"מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה,
מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא, בְּעֵטֶף
לְבַי בְּצוֹר יְרוּם מִמֶּנִּי תִנְחַנֵּנִי."

חֹם וְחַמַּל עָלַי, יַעֲזְרֵנוּ רַחֲמֶיךָ וַחֲסִדֶיךָ
הַגְּדוֹלִים עָלַי, וְעֲזָרְנִי וְזַפְנִי לִילֶךְ
וּלְבוֹא מִהֲרָה לְאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא
מְקוֹר קִדְשָׁתֵנוּ.

בְּאֲשֶׁר אַתָּה יוֹדֵעַת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: שֶׁכָּל
קִדְשָׁתֵנוּ וְטַהֲרָתֵנוּ, וְכָל
יְהוּדוּתֵנוּ, תְּלוּי בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. וְאִי-אֶפְשָׁר
לְהִיּוֹת אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי בְּאַמֶּת, וְלִילֶךְ
וְלַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, כִּי-אִם עַל-יְדֵי
שְׂזוּכִין לְבַא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, מְקוֹם
קִדְשָׁתֵנוּ.

הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּחֵרְתָּ בָּהּ מִכָּל הָאֲרָצוֹת,
וְנָתַתָּ אוֹתָהּ לְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל
הַנִּבְחָר מִכָּל הָעַמִּים לְנַחֲלָה.

אֶרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה דוֹרֵשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד,
כְּמָה שֶׁכָּתוּב: "אֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ דֹרֵשׁ אוֹתָהּ, תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּהּ, מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית
שָׁנָה."

וְאַתָּה יוֹדֵעַת, עֲצָם רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת,
וְהָעֲרֻבוּבִים, וְהַבְּלָבוּלִים,
הַמוֹנְעִים אוֹתָנוּ מִזֶּה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵם אֵין
אָנוּ יְכוּלִים לִילֶךְ וּלְבַא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

וּבְכַבֵּר כְּלִינוּ יְמִינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ בְּחוּץ-
לְאֶרֶץ, וְאָנוּ מְגֻרָשִׁים מ'אֶרֶץ
הַחַיִּים", מְאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, "מִהַסְּתַפַּח
בְּנַחֲלַת יְהוָה", אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאֶרֶץ
יְמִינוּ לְשֶׁבֶת עַל-הָאָדָמָה אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ
יְהוָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים, וְתַעֲוֶרר אֶת לְבַבְנוּ, וְאֶת
לְבַב זָרְעֵנוּ, וּלְבַב כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
שִׁיְהִיו לָנוּ כְּסוּפִין וְגַעְגּוּעִים גְּדוֹלִים,
וְהַשְׁתַּוְקוּת נִמְרָץ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. וְנִכְסֶפֶךָ
וְנִשְׁתַּוְקֶךָ תָּמִיד בְּאַמַּת לְבַא לְאַרְץ-
יִשְׂרָאֵל.

עַד אֲשֶׁר תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְבַא לְאַרְץ
הַקְּדוּשָׁה בְּמַהְרָה. לְמַעַן נִזְכֶּה עַל-
יְדֵי-זֶה, לְהַתְעוֹרֵר בְּאַמַּת לְעִבּוּדְתֶךָ
וּלְיִרְאַתֶךָ.

חֹסֶם וְחַמַּל נָא עָלֵינוּ מֵלֹא רַחֲמִים, שְׁלֹא
נִבְלָה יְמֵינוּ חֶסֶד-וְשְׁלוֹם בְּחוּץ-
לְאַרְץ.

כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ, אֶת כָּל תְּלֹאוֹתֵינוּ
וְחִלְשׁוֹתֵנוּ בְּעַת הַזֹּאת, וְאִין אָנוּ
יְכוּלִים לְשַׁבֵּר רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת הָעֲצוּמוֹת
הַמוֹנְעִים מְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, אֶלְפֵי אֱלֹפִים
וְרַבָּבוֹת מְנִיעוֹת וְעַפְּוִבִים, אֲשֶׁר קָצְרָה
יְדֵינוּ לְשַׁבְּרָם, כִּי אִם בְּכַחַךְ הַגְּדוֹל
וּבְחִסְדֶיךָ הָעֲצוּמוֹת, וְאִין לָנוּ עַל מִי
לְהַשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים.

חַמַּל עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, וּמַהֲרָ לְהַבִּיאֵנוּ
לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, חֵישׁ קַל מְהֵרָה.

וְתַתֵּן לָנוּ כַּח בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְנִצָּחַת
אֶת הַמְּלַחְמָה, לְשַׁבֵּר וּלְגַרֵשׁ
וּלְבַטֵּל אֶת כָּל "מוֹצִיאֵי דַבַּת הָאָרֶץ
רָעָה", אֲשֶׁר מֵהֶם נִמְשָׁכִים כָּל מִינֵי
מְנִיעוֹת וּבְלִבּוּלִים מְלֹבֵא לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל.

בְּאַפְּן שְׁנִזְכֶּה לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל
הַמוֹנְעִים וְהַמְּעַכְּבִים, וְנִזְכֶּה לְבַא
לְשְׁלוֹם לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל חֵישׁ קַל מְהֵרָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, חֹסֶם וְחַמַּל עָלֵינוּ,
שְׁנִזְכֶּה לְדַבּוּרִים חַמִּים דְּקִדְשָׁה,
וּלְחִדּוּשֵׁינִי-דְּאוּרֵייתָא אֲמַתִּים, וְנִזְכֶּה
שִׁיְהִיו נִבְרָאִין מְלֹאכִים קְדוּשִׁים, מְכַל
דְּבוּר וְדַבּוּר שֶׁל חִדּוּשֵׁי-תוֹרַתְנוּ בְּקִדְשָׁה
וּבְטְהָרָה.

וְאֵלֹו הַמְּלֹאכִים הַקְּדוּשִׁים, יִצְטָרְפוּ
וְיִתְחַבְּרוּ עִם כָּל הַמְּלֹאכִים
הַנִּבְרָאִים תָּמִיד עַל-יְדֵי חִדּוּשֵׁי-תוֹרָה שֶׁל
צְדִיקִים-אֲמַתִּים.

וְכָל אֵלֹו הַמְּלֹאכִים הַקְּדוּשִׁים, יִקְבְּלוּ
כַּח מְאָדוּם, הַמְּמַנֶּה עַל הַחֶרֶב
לְעַנֹּשׁ אֶת הַרְשָׁעִים בְּחֶרֶב אֶת קֶטְלָא, כְּדִי
לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְבַעַר אֶת כָּל "מוֹצִיאֵי
דַבַּת הָאָרֶץ רָעָה", שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל
הַמוֹנְעִים וְהַמְּפַסְּיָקִים וְהַמְּעַכְּבִים מְלֹבֵא
לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל.

אִין שְׁתַּבִּיא "מֶרֶךְ בְּלִבְכֶם", לְבַל יִהְיֶה
לָהֶם כַּח לְעַכְבּ וּלְמַנַּע אוֹתְנוּ חֶסֶד-
וְשְׁלוֹם מְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, אוּ מִשְׁאַר כָּל
הַדְּבָרִים שְׁבִקְדְשָׁה.

מֵלֹא רַחֲמִים, חֹסֶם וְחַמַּל עָלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ
כַּח בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְהַכְנִיעַ
וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל, כָּל הַמְּעַכְּבִים וְהַמוֹנְעִים
מִן הַקְּדוּשָׁה, הַקְּמִים עָלֵינוּ בְּכָל עֵת,
וְרוֹצִים לְהַתְּגַבֵּר חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, לְבַלְבַּל
אוֹתְנוּ חֶסֶד-וְשְׁלוֹם מְעִבּוּדְתֶךָ בְּאַמַּת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת לְבַבְכֶם,
חֹסֶה עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
וְהִיָּה בְּעִזְרֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מֵהֶם,
וּשְׁבֹר זְרוּעַם וְכַחֵם, שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם
שׁוּם כַּח לְמַנַּע אוֹתְנוּ חֶסֶד-וְשְׁלוֹם מִשׁוּם

דָּבַר שֶׁבְקִדְשָׁהּ, וְלֹא יוּכְלוּ לְבַלְבֵּל אוֹתָנוּ
וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלֵינוּ כָּלֵל.

וְעֲזָרְנוּ, אוֹתָנוּ, וְאֵת כָּל עַמְךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל הַחֹפְצִים בְּעִבּוֹדְתֶךָ,
לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, שְׁיִהְיֶה לָנוּ כַח
לְהַכְנִיעַ אֶת הָרָשָׁעִים הַמִּתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים
עַל הָאַמֶּת, הַרוֹצִים לְרַחֵק אוֹתָנוּ
מִעִבּוֹדְתֶךָ בְּאַמֶּת.

וְתִתֵּן לָנוּ כַח, לְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם מִשְׁפָּטֵי
הָאֱמוּנוֹת, וְנִזְכָּה לְדוֹן אוֹתָם
וְלְהַכְנִיעַ אוֹתָם בְּמִשְׁפָּטֵיהֶם.

וְעֲזָרְנוּ שֶׁנִּצְלִיחַ בְּמִשְׁפָּטָם, וְכָל
הַחוֹלְקִים וְהַמוֹנְעִים מִדְּרָכֵי
הַקִּדְשָׁה הָאֱמֵתִיִּים, כֻּלָּם יֵצְאוּ חִיבִים
בְּדִינֵיהֶם, וְנִשְׁפִּיל אוֹתָם עַדִּי אֶרֶץ עַל-יַדִּי
מִשְׁפָּטֵיהֶם, וְנוֹצִיא בְלַעַם מִפִּיהֶם.

כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת לְבַבְנוּ, שֶׁכּוֹנְנָנוּ
לְטוֹבָה, כְּדִי לְהַעֲמִיד הַדָּת הַקִּדּוּשׁ
עַל תְּלוּ, כְּדִי שֶׁנִּזְכָּה לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַקִּדּוּשׁ
בְּדֶרֶךְ "מִלְכוּ שֶׁל עוֹלָם", וְאֵין לָנוּ כַח
לְעַנֹּשׁ אֶת הָרָשָׁעִים, כִּי אִם בְּדִינֵיהֶם.

עַל-כֵּן חָמַל עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמְךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, הַמִּקְנָאִים קְנֵאת יְהוָה
צְבָאוֹת, וְעוֹמְדִים לְדִין וּבָאִים בְּמִשְׁפָּטֵי
הָעֲפוּ"ם, כְּדִי לְהַכְנִיעַ הָרָשָׁעִים הַחוֹלְקִים
עַל הָאַמֶּת, וְתִתֵּן לָנוּ כַח שֶׁנִּצְלִיחַ
בְּמִשְׁפָּטָם, בְּאַפְּן שֶׁנִּזְכָּה לְהַשְׁפִּילָם
וּלְשַׁבְּרָם וְלְהַכְנִיעֵם עַד עֶפֶר.

כֻּלָּם יִכְרְעוּ וַיִּפּוּלוּ בְּמִשְׁפָּטָם, יִפְּלוּ וְלֹא
יִקוּמוּ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹד שׁוֹם
כַּח לְבַטֵּל וּלְמַנַּע אוֹ לְבַלְבֵּל אוֹתָנוּ חֵס-

וְשִׁלּוּם מִעִבּוֹדַת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ.
וְנִזְכָּה עַל-יַדֵּי-זָה, לְהַעֲלוֹת מִשְׁפָּט-
דִּקְדֻשָּׁה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת.

וְעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם פֶּה
לְדַבֵּר עֲתָק עַל צְדִיקֵי-הָאַמֶּת,
וְעַל אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים בְּאַמֶּת. וְתִסְכַּר אֶת
פִּיהֶם שֶׁלֹּא יִדְבְּרוּ סָרָה בְּפִנֵּי הַהֲמוֹן עִם,
וְלֹא יַחֲלִישׁוּ דַעְתָּם חֵס־וְשִׁלּוּם, "כִּי יִסְכַּר
פִּי כָּל דּוֹבְרֵי שֶׁקֶר".

בְּאַפְּן שֶׁתִּזְכָּה אוֹתָנוּ, לְבַטֵּל וּלְשַׁבֵּר כָּל
מִינֵי מַנְיַעוֹת וּמְסָכִים וּמְפַסְּיָקִים,
הַמוֹנְעִים אוֹתָנוּ מִלְּבֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל,
וּמִשָּׂאֵר כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְקִדְשָׁה, וְנִזְכָּה
לְבֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל מִהֲרָה, וְלְהִתְקַרֵּב
אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת
חַלִּישוֹת כַּחְנוּ בְּעַת הַזֹּאת, שְׂאִין
לָנוּ שׁוֹם כַּח לְשַׁבֵּר הַמוֹנְעִים וְהַמְּעַכְּבִים
מִמְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְקִדְשָׁה,
בְּשׁוֹם דֶּרֶךְ מִכָּל הַדְּרָכִים הָאֵלוּ שֶׁהִזְכַּרְתִּי
לְפָנֶיךָ.

כִּי-אִם בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְבַד בְּטַחְנוּ, וְעַל
חֲסִדְךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים, שֶׁתּוֹשִׁיעֵנו
בְּגִדְל רַחֲמֶיךָ וְחַנּוּנוֹתֶיךָ, וּבַעֲצָם חֲמֵלְתֶךָ,
וּבְזָכוֹת וְכַח צְדִיקֵי-אַמֶּת, שֶׁכָּבַר זָכוּ
לְשַׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְעִבְרוּ בְּשִׁלּוּם וּבָאוּ
לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

בְּזָכוֹתָם וּכְחֵם לְבַד נִשְׁעָנְתִּי, וּבְחֲסִדְךָ
הַגָּדוֹל תִּמְכֹּתִי יִתְדוֹתִי,
שֶׁתְּחַנְּנֵנִי גַם-כֵּן, לְנִסְעַ וּלְבֹא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל
מִהֲרָה.

אֶת־עַל־פִּי שְׁאִינִי כְדָאֵי וְהַגּוֹן לְהַזְכִּיר
בְּפִי, שֵׁם 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
הַקְדוּשָׁה, וְאֲנִי רְחוּק מְאֹד מְאֹד מִקְדְּשֵׁת
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּתַכְלִית הַרְחוּק. אֶת־עַל־
פִּי־כֵן, אַתָּה מְקָרֵב רְחוּקִים.

חֹס וְחָמַל עָלַי, חֹס וְחָמַל עָלַי, חֹס
וְחֻנְנִי בְּמִתְנַת חֲנוּם, שְׂאֹזְכָה לְבֹא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מִהֵרָה, לְמַעַן אֹזְכָה לְכַנֵּס
בְּדַרְכֵי הַקְדְּשָׁה בְּאַמֶּת, וְאֹזְכָה לְעֵלוֹת בְּכָל
פַּעַם מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, בְּקְדוּשָׁה וּבְטְהָרָה
בְּאַמֶּת, חֵישׁ קַל מִהֵרָה.

בְּאַפְּן שְׂאֹזְכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלַיךְ בְּאַמֶּת
וּבְתַמִּים, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, וְלֹא
אִבּוּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא אֶכְלָם לְעוֹלָם
הַבָּא. וְ"אַתְּהִלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת
הַחַיִּים".

"אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
הַזֹּאת, הֲהִרָה הַטּוֹב הַזֶּה
וְהַלְבָּנוּן". תִּיקַר נָא נַפְשִׁי הָאֲמִלְלָה
בְּעֵינַיִךְ, וּמִלֹּא מִשְׂאֵלוֹתַי בְּרַחֲמִים,
וְהַבִּיאֵנִי לְשָׁלוֹם לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּמַהִירוֹת
גְּדוֹל מִיָּד. וְאֹזְכָה לְדַרְךְ וּלְהַשְׁתַּטַּח עַל
'עֵפֶר אֲדַמַּת הַקְדְּשׁ', וּלְרַצוֹת אֶת אֲבֹנֶיהָ,
וּלְנַשֵּׁק רַגְבּוֹתֶיהָ.

יִגְלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מַדּוּתִיךָ, וְתַעֲשֵׂה עִמִּי
לְפָנַי מִשׁוֹרֵת הַדִּין, וְאֵל תִּבְּא
בְּמִשְׁפַּט עִמִּי כָּלֵל, כִּי לֹא עַל צְדָקוֹתַי אֲנִי
מִפִּיל תַּחֲנֹתַי לְפָנֶיךָ, כִּי אִם עַל רַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים.

מִתְרַצָּה בְּרַחֲמִים, וּמִתְפִּיס בְּתַחֲנוּנִים,
עֲזֵרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׁלֹא אֶתֵּן

דְּמִי לָךְ, וְלֹא אֲחַרִּישׁ וְלֹא אֲשַׁקֵּט וְלֹא
אֶפְסִיק מִלְּהַתְפַּלֵּל עַל זֶה תָּמִיד.

רַק אֹזְכָה לְהַעֲתִיר וּלְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה
וּתַחֲנוּנִים עַל־זֶה תָּמִיד, עַד שְׂאֹזְכָה
לְפַעַל בְּקִשְׁתִּי בְּרַחֲמִים אֲצִלְךָ, שְׂאֹזְכָה
לְבֹא בְּחַיִּים חַיּוֹתַי חֵישׁ קַל מִהֵרָה לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל.

וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "כִּי הִצַּלְתָּ
נַפְשִׁי מִמּוֹת, הֲלֹא רַגְלִי מִדְּחִי,
לְהַתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים, אֲמֵן
וְאֲמֵן.

☪ [ג] לקוטי תפלות ח"א עג ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א קכט, 'ארץ אכלת יושביה')

"ארץ אכלת יושביה הוא" (במדבר יג, לב)

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֵל אֱמוּנָה, שְׂתֹזַכְנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶּיךָ הָעֲצוּמִים,
לְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, בְּאַמֶּת וּבְכֹל שָׁלוֹם.

שְׂאֹזְכָה לְהֵאֱמִין בְּךָ וּבְצַדִּיקֶיךָ
הָאֱמֵתִיִּים, בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה
בְּאַמֶּת. וְאֹזְכָה לְכַנֵּס וּלְהַתְדַבֵּק וּלְהַכְּלִיל
בְּתוֹךְ שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה.

וְאַתְּיָה חֲזַק וְאֲמִיץ בְּהָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, עַד אֲשֶׁר אֹזְכָה
לְהַתְהַפֵּךְ מִגְּשָׁמִיּוֹת גּוֹפִי, לְמַהוּת הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, וְהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה תֹאכַל
אוֹתִי, עַד שִׁיְהִיָּה נֶאֱכָל וְנִתְבַטַּל כָּל הָרַע
הַנֶּאֱחָז בִּי.

וְאֶזְכָּה לְהִתְהַפֵּךְ מֵרַע לְטוֹב, עַל-יְדֵי
שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה, שֶׁתִּזְכְּנִי
לְהַכְלִיל וּלְהִתְבַטֵּל בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, בְּבִטּוֹל גָּמוּר.

וּתִזְכְּנִי מְהֵרָה לָבֵא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל
בְּשָׁלוֹם בְּלִי פָגַע, וּלְהִתְקַרֵּב
וּלְהִתְדַבֵּק בְּצַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים, בְּדַבְּקוֹת
גְּדוֹל, וּבְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת.

וְתַחֲמַל עָלַי בְּחִמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְאֵל
תַּעֲשֶׂה עִמִּי כַחֲטָאִי, וְאֵל
תְּדִינֵנִי כַמִּפְעָלִי. וּתִזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ, וְתַפְתַּח
לִי שַׁעֲרֵי הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְתַעֲזְרֵנִי
לְכַנוּס לְתוֹךְ הָאֱמוּנָה בְּאֵמֶת, וּלְהַכְלִיל
בְּתוֹכָהּ בְּכָל־לִיּוֹת גְּדוֹל.

עַד שְׁאֶזְכָּה לְהִיּוֹת נֹאכָל לְהָאֱמוּנָה,
וּלְהִתְהַפֵּךְ לְמַהוּתָהּ הַקְדוּשָׁה, לְמַהוּת
קְדוּשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשָׁה, וּלְמַהוּת
קְדוּשַׁת הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים.

וְלֹא תִקֵּא אוֹתִי הָאֶרֶץ וְהָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת הַגּוֹי
אֲשֶׁר מִלְּפָנַי.

וְאַתָּה-עַל-פִּי שְׂאִינִי כְדָאִי וְרְאוּי לַגַּע
בְּהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה,
וּבְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשָׁה, וּלְהִתְקַרֵּב
לְהַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים, כִּי הִרְעוּתִי אֶת
מַעֲשֵׂי מְאֹד, וְקִפַּחְתִּי אֶת קְדוּשַׁתִּי.

אַתָּה-עַל-פִּי-בֶן, רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה,
רַחֲמֶיךָ רַבִּים מְאֹד.
זַכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ, וְעֲזְרֵנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׁתוּכַל
הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לְסַבֵּל אוֹתִי בְּתוֹכָהּ,
וּלְהַחֲזִיק אוֹתִי תָמִיד, עַד אֲשֶׁר אֶהְיֶה

נֹאכָל וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת קְדוּשַׁת הָאֱמוּנָה
בְּאֵמֶת.

מִלֵּא רַחֲמִים, זַכְּנִי לְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּכָל
הַבְּחִינוֹת, כִּי אֵין לָנוּ שׁוֹם תְּקוּהָ
וּסְמִיכָה עֲכָשָׁיו, כִּי אִם עַל הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "וְצַדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ
יִחִי".

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ עֵצֶם הַתְּגַבְּרוֹת עַל גְּלוֹת
הַנֶּפֶשׁ, עַל-יְדֵי תַאֲוֹת הַגּוֹף
הַמְּתַגַּבְּרִים בְּכָל-עֵת. וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּיִּים
תֵּשׁ כַּחֲנוּ וּמְטָה יְדֵינוּ מְאֹד לְעַמֵּד כְּנִגְדָּם,
לְשַׁבֵּרם וּלְבַטְּלֵם לְגַמְרִי.

כִּי-אִם בְּכַח הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה,
שֶׁתִּזְכְּנֵנוּ לְכַנוּס וּלְהַכְלִיל בְּתוֹךְ
הָאֱמוּנָה, בְּכָל־לִיּוֹת גְּדוֹל, עַד שְׁנִזְכָּה
לְהִיּוֹת נֹאכָל לְהָאֱמוּנָה, וּלְהִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת
הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה. וְנִזְכָּה לְקַיֵּם מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "בְּטַח בִּיהוָה וַעֲשֵׂה טוֹב, שְׁכֵן
אֶרֶץ וִרְעָה אֱמוּנָה.

"יְהוָה, עֵינֶיךָ הֵלֵא לְאֱמוּנָה". זַכְּנִי
בְּרַחֲמֶיךָ, לְאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה,
בְּשְׁלֵמוֹת בְּאֵמֶת כְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב. "כָּל
מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה, שֶׁקָּר רַדְפוּנִי עֲזְרֵנִי. יְהוָה
שָׁמַע תְּפִלָּתִי, הֶאֱזִינָה אֶל תְּחִנּוּנַי
בְּאֲמִנְתְּךָ, עֲנֵנִי בְּצַדִּיקְתְּךָ".

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׁכָתוֹב: וַיּוֹדוּ שָׁמַיִם
פְּלֶאֶף יְהוָה, אֵף אֱמוּנָתְךָ בְּקַהֲל
קְדוּשִׁים". וְנֹאמֵר: "וְאֱמוּנָתִי וְחִסְדֵי עַמּוֹ,
וּבְשָׁמִי תְרוּם קִרְנוֹ". וְנֹאמֵר: "לְעוֹלָם
אֲשַׁמֵּר לוֹ חִסְדֵי, וּבְרִיתִי נֹאמְנָת לוֹ.
וְחִסְדֵי לֹא אֶפִּיר מֵעַמּוֹ, וְלֹא אֲשַׁקֵּר
בְּאֲמוּנָתִי. חִסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אֲשִׁירָה, לְדוֹר

וְדוֹר אוֹדִיעַ אֲמוֹנַתְךָ בְּפִי. כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם
חֶסֶד יִבְנֶה, שָׁמַיִם תִּכְיֶן אֲמוֹנַתְךָ בָּהֶם.
יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת, מִי כִמוֹךָ חֲסִין יְהוָה,
וְאֲמוֹנַתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ.”

וְקַיָּים לָנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְאֲרֻשְׁתֶּיךָ לִי
לְעוֹלָם, וְאֲרֻשְׁתֶּיךָ לִי בְצַדִּיק
וּבְמִשְׁפַּט בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים. וְאֲרֻשְׁתֶּיךָ לִי
בְאֲמוֹנָה, וַיִּדְעַתְּ אֶת יְהוָה. אֵל תַּעֲזֹבֵנִי
יְהוָה אֱלֹהֵי, אֵל תִּרְחַק מִמֶּנִּי. חוֹשָׁה
לְעִזְרָתִי, אֲדַנִּי תִשׁוּעָתִי." בְּרוּךְ יְהוָה
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

☉ [ד] לקוטי תפילות ח"ב כט ☉

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב מ, מ' שיודע מארץ-ישראל)

"טובה הארץ מאד מאד" (במדבר יד, ז)

"עֵינַי תָּמִיד אֶל יְהוָה, כִּי הוּא יוֹצִיא
מִרְשֶׁת רַגְלִי. אֵלַיךָ נִשְׁאַתִּי אֶת
עֵינַי הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם. הִנֵּה כְעֵינַי עֹבְדִים
אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינַי שֹׁפְחָה אֶל יַד
גְּבוּרָתָהּ, כֵּן עֵינַיִנוּ אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד
שִׁיחַנָּנוּ. חָנְנוּ יְהוָה חָנְנוּ, כִּי רַב שָׁבַעֲנוּ
בוֹז”.

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, מְלֵא רַחֲמִים, רַב חֶסֶד
וּמְרֻבָּה לְהִיטִיב, "טוֹב לְכָל
וּרְחַמְיוֹ עַל כָּל מַעֲשָׂיו", הַמְרַחֵם עַל
הָאָרֶץ וּמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת. רַבּוֹנוּ דְעֵלְמָא
כָּלְא, אַתָּה בְּרֵאתָ עוֹלָמְךָ בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב,
בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, כְּדִי לְהַתְּפָאֵר עִמָּהֶם
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.

וּבְטוֹבְךָ הַגָּדוֹל בְּחַרְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ
מִכָּל הָעַמִּים, וְאֶת אָרֶץ

הַקְּדוֹשָׁה מִכָּל הָאָרְצוֹת, לְהִיּוֹת לְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה. כִּי יִדְעַתְּ, שְׁשֵׁם אוֹיֵר
הַקְּדוֹשׁ הַמְּחַכִּים, וְשֵׁם מְקוֹם מוֹכֵן
לְקַדְּשֵׁת יִשְׂרָאֵל, לְהַשִּׁיג שָׁם חֲכָמָה
הָאֱמִתִּית, לְהַפִּיר אוֹתְךָ בְּדַעַת נִפְלְאָה
וּבְאֲמוֹנָה שְׁלֵמָה.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, אֱלֹהֵי
כָּל הַבְּרִיּוֹת, מָה אוֹמֵר וּמָה
אֲדַבֵּר. אַתָּה יוֹדֵעַ מַעֲלַת אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל
וְקַדְּשָׁתָהּ, הָעוֹלָה עַד אֵינ-סוֹף וְאֵין
תְּכֵלִית.

וְאֲנֹכִי הַבְּזוּי וְהַנִּמְאָס, אֲשֶׁר הִרְבִּיתִי
לְפָשַׁע נִגְדֶּךָ, וּפְגַמְתִּי וְקִלְקַלְתִּי
הַרְבֵּה מְאֹד, עַד אֲשֶׁר עַל-יְדֵי רַבּוּי עֲוֹנוֹתַי
וּפְשָׁעַי הֶעֱצוּמִים, וּבִפְרֹט עַל-יְדֵי כָּל מָה
שֶׁפְּגַמְתִּי בְּפָגַם-הַבְּרִית מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם
הַזֶּה, עַל-יְדֵי כָּל-זֶה טָרַפְתִּי אֶת דַּעְתִּי,
וּפְגַמְתִּי אֶת מַחִי. וְאֶפְלוּ מֵעַט הִרְשִׁימוּ
שִׁנְשָׂאָרָה מִדַּעְתִּי, הִיא גַם-כֵּן מִבְּלִבְלַת
וַעֲכוּרָה מְאֹד.

אֵךְ עִם-כָּל-זֶה, גַּם זֹאת הִרְשִׁימוּ
הַמַּעֲוֹטָה שֶׁל אֱמֶת דַּעְתִּי, רוֹאָה
מִרְחוֹק וּמִצִּיץ מִן הַחַרְכִּים, מִבֵּין זְכָרוֹן
דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר חוֹנְנֶתְנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.

עַד אֲשֶׁר אָנִי מִבֵּין מִרְחוֹק, גָּדַל עֲצָם
מַעֲלַת קְדֻשַׁת אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בְּלִי
שְׁעוֹר וְעָרֶךְ, וְכֹאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ מִפִּי
הַצְּדִיקִים-הָאֱמִתִּיִּים, וְרָאִינוּ בְּסִפְרֵיהֶם-
הַקְּדוֹשִׁים: "שְׁכָּל קְדֻשַׁת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי,
תְּלוּיָהּ בְּאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל”.

וְהִנֵּה עֵתָהּ, אַחֲרֵי כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלַי
מֵעוּדַי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְכַמָּה סְבוֹת
סִבְבַּת עָמִי, וּבְכַמָּה גְּלוּלִים גְּלַגְלַת עָמִי,
כְּדֵי לְקַרְבְּנִי אֵלֶיךָ, וְלִהְחַזִּירֵנִי בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וְעַדִּין לֹא עָלְתָה בְּיַדִּי
לְזָכוֹת לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה כְּרָאוּי. וְלֹא דֵי
שְׁלֹא זָכִיתִי לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֶף גַּם
פָּגַמְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל עֵת.

וְעֵתָהּ, אַחֲרֵי כָּל אֱלֹהִים, אֵינִי יוֹדֵעַ עֵתָהּ
שׁוֹם דֶּרֶךְ בַּיִת מְנוּס מִמֶּנִּי, וְלֹא
שׁוֹם יְצֵא וְתַחֲבוּלָהּ.

כִּי אִם עוֹד רוּחִי מִקְשָׁקֶשׁ בְּקִרְבִּי, עוֹד
"קוֹל דְּוִדֵי דוּפֶק" בִּי, וּמְעוֹרְרֵנִי
וּמְזַרְזֵנִי בְּתוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, לְנִסְעַ לְאַרְצֵי-
יִשְׂרָאֵל. אוֹלֵי אֲזָכָה לְשׁוֹב מִכְּסִילְתִּי
וּמִמַּעֲשֵׂי הַפְּגוּמִים, אוֹלֵי אֲזָכָה לְהִתְחִיל
לְחַיּוֹת חַיִּים-אַמְתִּיִּים, אוֹלֵי יְחוּס, אוֹלֵי
יְרַחֵם.

וְאַתָּה יוֹדֵעַ עֲצָם רַבּוּי הַסְּפָקוֹת שֶׁיֵּשׁ לִי
בְּזֶה בְּלִי שְׁעוֹר, וְזֶה עֶקֶר
הַמְּנִיעָה שְׁלִי, בְּצִרוּף שְׂאֵרֵי מְנִיעוֹת
מִחֲמַת מָמוֹן וְרַחוּק הַדֶּרֶךְ, וְשְׂאֵרֵי מְנִיעוֹת
רַבּוֹת.

אַבְּל בְּאַמַּת אֲנִי מוֹדָה לְפָנֶיךָ בּוֹחֵן
לְבוֹת וּכְלִיּוֹת, שֶׁעֶקֶר הַמְּנִיעָה הִיא
מְנִיעַת הַמַּח, מִחֲמַת כַּמָּה סְפָקוֹת
וּבְלִבוֹלִים, שֶׁמְבַלְבְּלִין אֶת דַּעְתִּי וּמוֹנְעִים
אוֹתִי, מִלְּהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק לְעֶסֶק בְּזֶה,
לְהַכִּין לִי הַדֶּרֶךְ לְנִסְעַ לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

וְאַתָּה-עַל-פִּי-בֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אַתָּה
מְרַמֵּז לִי בְּכָל-עֵת,
לְהִשְׁתַּוְּקֶק לְזֶה לְבָא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, עַד

אֲשֶׁר לֹא אוֹכַל לְנוּחַ וּלְשָׁקֵט מִלְּכַסֵּף לְזֶה,
לִילְךָ וּלְבָא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

כִּי יָדַעְתִּי, כִּי רַחֲמֶיךָ לֹא כְּלִים, בְּלִי הָאִי
וְאוֹלֵי, תִּזְכְּנִי לְבָא לְשֵׁם בְּשָׁלוֹם,
וְלִהְמַשִּׁיךְ עָלַי שֵׁם קְדוּשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל
בְּאַמַּת.

בְּאַפֵּן שְׂאֲזָכָה לְהִתְחַכֵּם מֵעֵתָהּ,
וְלִהְשָׁכִיל עַל דְּרָכֶיךָ, וּלְבַעַר הָרַע
מִקִּרְבִּי, וּלְבַטֵּל הַרוּחַ-שְׁטוֹת מִמֶּנִּי,
וְלְזָכוֹת לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמַּת, אֲשֶׁר לְזֶה
לְבַד כְּלָתָה נְפֹשִׁי, כִּי זֶה כַּמָּה נְכֻסוּף
נְכַסְפִּתִּי לְשׁוֹב אֵלֶיךָ.

וּבְכָר גְּלִית לָנוּ גִדְל רַחֲמֶיךָ וְעֲצָם
חֲנִינוּתֶיךָ בְּכָל-עֵת, וְרַב טוֹבָךָ
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אֲשֶׁר אַתָּה צוֹפֵה לְרַשֵּׁעַ
וְחַפֵּץ בְּהַצְדָּקוֹ, כִּי לֹא תַחֲפֹץ בְּמוֹת הַמֵּת,
כִּי-אִם בְּשׁוֹבוֹ מִדְּרָכָיו וְחַיָּה. וְעַד יוֹם
מוֹתוֹ תַּחֲפֶה לוֹ, "תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד דְּכָא",
עַד דְּכְדוּכָה שֶׁל נֶפֶשׁ.

רַבּוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עַל יוֹנָה אֶלְמַת
כְּמוֹנֵי, רַחֵם עַל חֲלוּשׁ דַּעָה, עַל
נְבֻזָה וְנִמְאָס כְּמוֹנֵי, אֲשֶׁר אֲנִי מְאוּס בְּעֵינֵי
עֲצָמִי בְּתַכְלִית הַמְּאוּס, וְלֹא עַל חֲנָם
מִדֶּרֶךְ הַעֲנָוָה הָאַמְתִּיִּית, כִּי-אִם מִחֲמַת
עֲכִירַת מְאוּס מֵעֲשֵׂי הָרָעִים, וְעוֹנוֹתֵי
הָעֲצוּמִים, וּפְגָמֵי הַמְּרַבִּים.

אֲנִי אֲדוֹן יְחִיד, מִלֵּא מִשְׁאַלוֹתֵי
בְּרַחֲמִים, וְזָכְנִי לְבָא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל
מְהֵרָה. וְאַזְכָּה לְעַבֵּר וּלְדַלֵּג עַל כָּל כָּל
מִיַּנִּי מְנִיעוֹת, וּלְנִסְעַ וּלְבָא לְשֵׁם מְהֵרָה
חוֹשָׁה בְּשָׁלוֹם בְּלִי פָּגַע, וּלְפַעַל שֵׁם

קדשה וטהרה, באפן שאזכה לשוב אליך ולהתקרב אליך באמת, ולא אשוב עוד לכסלה מעתה ועד עולם.

רבוננו של עולם, זכני בזכות כל הצדיקים שגלו קדשת ארץ-ישראל בעולם, ובזכות כל הצדיקים והכשרים שזכו לבא לארץ-ישראל אחרי מניעות רבות ועצומות בלי שעור, כאשר אתה ידעת, ופעלו שם מה שפעלו.

זכני בזכותם, ובזכות תורתם הקדושה, ובזכות מעשיהם הטובים, שאזכה גם אנכי השפל והבזוי, לילך ולבוא לארץ-ישראל, חיש קל מהרה.

אבי שבשמים, הגומל עמי חסדים וטובות רבות בכל עת, אשר זכיתני ברחמיך וחסדיך להתפלל על-זה לבא לארץ-ישראל. גמול על עבדך עוד חסדים וטובות יותר ויותר, ותגדיל נפלאותיך עמי, ותעשה עמי חסד-חנם בכל עת, ותלמדני בדרך עצותיך האמתיות, ותורני בדרך הישר והאמת.

באפן שאזכה מעתה, לעזב דרכי הרע ומחשבותי הפגומות. ואזכה להתקשר בך מעתה, ולילך ולבא מהרה לארץ-ישראל בשנה הזאת, ואזכה להתחדש לגמרי, להתחיל מחדש בעבודת יהוה, כאלו נולדתי היום.

רבוננו של עולם, זכר נא ההתפארות והשעשועים שקבלת מפל הצדיקים שהיו בכל דור ודור, ומכלל ישראל עמך הקדוש, וכל ההתפארות

והשעשועים אשר אתה מקבל עדין מכלל ישראל עמך, ומהצדיקים והכשרים אמתיים הנלוים אליהם שבדור הזה, אשר משם נמשך כל קדשת ארץ-ישראל.

וזכני גם-כן, שיהיה לי חלק בהתפארות הזאת, שאזכה לשוב אליך ולעשות רצונך באמת, עד אשר תתפאר עמי השכינה תמיד בכל-עת.

כי ברחמיך הרבים בחרת בנו מכל העמים, ואתה מתפאר בנו בכל דור ודור, וזאת ההתפארות עולה לכתר ועטרה על ראשך בבחינת תפלין, ומשם נמשך קדשת ארץ-ישראל.

כי ההתפארות בוקע בעינים, ועל-ידי-זה נמשכין עיני השגחתך על ארץ-ישראל, אשר משם מקבלת ארץ-ישראל קדשתה הגדולה, פי על-ידי-זה אוירה מחפים, על-ידי שנמשכין שם תמיד עיניך הקדושים, שהם עיני החכמה והמדע.

כמו שכתוב: "ארץ אשר יהוה אלהיך דורש אותה תמיד, עיני יהוה אלהיך בה, מראשית השנה ועד אחרית שנה.

על-כן רחם עלי ועל כל ישראל, וזכני שיתגלה לנו קדשת ארץ-ישראל, עד אשר נזכה לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע תמיד באמת לארץ-ישראל, ולהתפלל הרבה על-זה לפניך מלא רחמים, עד אשר נזכה לבא לארץ-ישראל חיש קל מהרה.

מלא רחמים, רחם עלינו למען שמך, חוסה עלינו כרב רחמיה. זפנו שיתעורר לבנו אליך באמת, ונזכה להרגיש ולידע היטב נוראות מתיקות הטעם הקדוש והנפלא של ארץ-ישראל.

ונזכה מעתה, לכסף ולהשתוקק ולבער ולהתלהב לארץ-ישראל, ולאפוישי ברחמי טובא, להרבות ברחמים ותחנונים לפניך, עד שנזכה לפעל בקשתנו ברחמים אצלך, שנזכה לבא מהרה לארץ-ישראל בשלום בלי פגע.

עזרנו אלהי ישענו למען שמך, כי לך לבד עינינו תלויות, מלא משאלותינו לטובה ברחמים, וזפנו לבא מהרה לכל מה שבקשנו מלפניך.

חננו ועננו ושמע תפלתנו, כי אתה שומע תפלת כל-פה עמך ישראל ברחמים. יהיו לרצון אמרי-פי, והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי.

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"ב ז ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחמם ינהגם')

"סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך, וכאשר נשאתה לעם הזה, ממצרים ועד הנה. ויאמר ה' סלחתי כדברך" (במדבר יד, יט"ב)

וזפנו ברחמיה הרבים לקדשת חנכה. ותעזרנו בכל שנה ושנה, שנזכה לפעל בקשתנו ומשאלותנו לטובה ביום-הכפורים הקדוש.

שתמחל ותסלח לעונותינו, ולעונות עמך בית ישראל, ותעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, "סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך, וכאשר נשאת לעם הזה ממצרים ועד הנה". ושם נאמר: "ויאמר יהוה סלחתי כדברך".

סלח נא, מחל נא, כפר נא, על כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך, מנעורנו עד היום הזה.

"חנני אלהים כחסדך, כרב רחמיה מחה פשעי. הרב כפסני מעוני, ומחטאתי טהרני. הסתר פניך מחטאי, וכל עונותי מחה".

ונזכה על-ידי המחילה והסליחה של יום-הכפורים, לקבל על-ידי-זה קדשת ימי החנכה הקדושים, שהם 'חנפת-הבית', ונזכה להמשיך עלינו בימי החנכה, קדשת הבית המקדש.

ותרחם עלינו, ותבנה לנו את בית קדשנו ותפארתנו במהרה בזמינו, ושם נקריב לפניך את קרבנות חובותינו, לטהרנו מעונותינו, ולסלח חטאתינו.

ונזכה להקריב לפניך בכל יום ויום, קרבנות התמיד, בבקר ובערב. ובזכות התמיד של שחר, תמחל לנו על כל העונות של לילה. ובזכות התמיד של בין-הערבים, תמחל לנו על כל העונות של היום.

כי אתה יודע גדל הרחמנות שעל ישראל כשהם נופלים בעונות חס-

ושלום, אשר אין רחמנות בעולם גדול
מזה. כי אתה יודע עצם קדשתנו
בשרשנו, ועצם דקותנו ורוחניותנו, שאנו
רחוקים לגמרי מעון, ואין עון שיך לנו
כלל, ואין אנו יכולין לשא עלינו על
משאוי העונות, אפלו יום אחד.

ועקר הרחמנות הגדול מכל מיני
רחמנות הוא, להוציא אותנו
מעונות וחסאים ופגמים, אשר רק זה
הוא עקר הרחמנות האמתי, ואין שום
רחמנות בעולם נחשב כלל כנגד זה
הרחמנות. על-כן ברחמיך נתת לנו את
בית המקדש, לכפר על כל עונותינו.

ומעת אשר חרב בית מקדשנו, השכו
עינינו, ואין אנו יכולים לנקות
עצמנו מעונות, כי אין מי שיכפר בעדנו,
אשר צרה הזאת גדולה מכל הצרות
שבעולם, כאשר נגלה לפניך אדון כל.

ובכר חלפו ועברו קרוב לאלפים שנה
מיום החרבן, אשר אנו הולכים
תועים וחשכים פיתומים ואין אב.

אדון, הקל עלנו, ושלח ישע לגאלנו,
חוס וחסל ורחם עלינו, ואמר
לצרותינו די. ותמהר ותחיש לגאלנו
גאלה שלמה, בגשמיות ורוחניות, בגוף
ונפש וממון.

ותגאול ותפדה נפשנו, מכל החטאים
והעונות והפשעים, ומכל מיני
פגמים שבעולם, ומכל התאות והמדות
רעות. ותבנה לנו את בית מקדשנו בנין
עולם עדי עד, וישונו כהנים לעבודתם,
ולויים לדוכנם, וישראל למעמדם.

רבנו של עולם, מלך רחמן רחם
עלינו, טוב ומטיב הדרש לנו,
שובה אלינו בהמון רחמיך, בגלל אבות
שעשו רצונך, בנה ביתך כבתחלה, וכוונן
מקדשך על מכונו, והראנו בבנינו,
ושמחנו בתקונו, והשב כהנים לעבודתם,
ולויים בדוכנם, לשירם ולזמרם, והשב
ישראל לנויהם, ושם נקריב לפניך את
קרבת חובותינו, תמידין כסדרן,
ומוספין כהלכתן.

רחם עלינו למען שמך, כי לא על
צדקותינו אנהנו מפילים תחנונינו
לפניך, כי על רחמיך הרבים, כי על
רחמיך הרבים אנו בטוחים, ועל חסדיך
אנו נשענים, ולסליחותיך אנו מקוים,
ולישועתך אנו מצפים.

וקיים לנו מקרא שכתוב: "ויאמר אני
אעביר כל טובי על פניך, וקראתי
בשם יהוה לפניך, ורחמתי את אשר אחן,
ורחמתי את אשר ארחם".

ותמלא עלינו רחמים, כי אתה הוא
בעל הרחמים, כי אל רחום
שמך, אל חנון שמך, בנו נקרא שמך,
יהוה עשה למען שמך, ותשפיע עלינו
רחמים רבים, רחמים גדולים.

❁ [ו] תפלות ותחנונים ח"א לא ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א קעז, 'ויאמר ה' סלחתי כדברך')

"ויאמר ה' סלחתי כדברך" (במדבר יד, כ)

"תעריך לפני שלחן נגד צררי, דשנת
בשמן ראשי כוסי רייה".

☪ [ח] לקוטי-תפלות ח"א ז ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ז, 'אלה המשפטים')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

ועזרנו ברחמיך הרבים לשמר את
הברית-קדש. ורחם עלינו
והצילנו אותנו ואת כל עמך בית ישראל,
מכל מיני פגם של נאוף חסוֹשֶׁלום, הן
בראייה, הן במחשבה בדבור ובמעשה,
ובכל החמשה חושים, בכלם תשמרנו
ותצילנו מכל מיני פגם-הברית.

רק תעזרנו להיות קדושים וטהורים
בכלם, ונזכה לקדשת-הברית באמת
כרצונך הטוב, ובצל כנפיק תסתירנו.

ותזכנו לקיים מצות ציצית כראוי, בכל
פרטיה ודקדוקיה וכונותיה,
ותרי"ג מצות התלוים בה.

ועל-ידי כנפי הציצית הקדושים, תגן
עלינו ותציל אותנו מכל מיני
פגם-הברית, ותזכנו להתקדש בקדשתך
תמיד.

ועל-ידי-זה תציל אותנו מעצת הנחש,
מעצת המפתים והמסיתים
והמדיחים מדרך האמת, בכונה להרע או
שלא בכונה.

ונזכה לקבל ולהמשיך עלינו אור
השכל האמת של צדיקי-אמת,
על-ידי שנזכה לקבל ולקיים עצות טובות
ואמתיות שלהם, ועל-ידי-זה נזכה
לאמת, ולא יצא דבר שקר מפינו לעולם.

רבנו של עולם, זכנו להתקרב
לצדיקי-אמת ותלמידי-חכמים
אמתיים, וזכנו למלאות גרונם של
תלמידי-חכמים יין.

כי אתה הודעת לנו, גדל כח הצדיקי-
אמת, וגדל מעלת קדשת אכילתם
ושתייתם.

עד אשר על-ידי ששותים מעט יין
לפעמים, זוכים לקבל חכמה ומחין
קדושים כל-כך, עד אשר על-ידי-זה
יכולים לכפר עוונות, ולהמשיך סליחה
ומחילה לעוונות ישראל.

כמו שנאמר אצל משה רבנו עליו-
השלום: "ויאמר יהוה סלחתי
בדברך".

☪ [ז] לקוטי-תפלות ח"א נה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נה, 'אבא שאול אומר')

"ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה" (במדבר טו, כ)

- מצות 'חלה' -

ונזכה לקיים מצות חלה בשלמות, ולא
נפשל לעולם ולא יבא לתוך
פינו לעולם, עסה שלא הרמה חלתה.
ותביא לנו משיח צדקנו מהרה, ונשוב
לארצנו בקרוב, ושם נזכה לקיים מצות
נתינת חלה טהורה לכהן, בשלמות גמור
בקדשה גדולה.

וּתְשָׁפִיל, אֶת אִישׁ צַר וְאוֹיֵב, הוּא "עֲשׂוּ
אִישׁ שְׁעִיר", וְתוֹצִיא בְלֵעוּ מִפִּיו.

מַחֲיָה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, הִחַיֵּינוּ
וְקִיַּמְנוּ בְּאוֹר פְּנִיךָ, וְתֵן לָנוּ כַח
לְהַמְשִׁיךְ הַרוּח־חַיִּים דְּקִדְשָׁה עַל-יַדִּי
אֲנַחְוֵתֵינוּ, לְמִלֵּאת כָּל מְשָׁלוֹת לְבַנּוֹ
לְטוֹבָה.

שְׁנֹזְכָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ תָּמִיד כָּל יְמֵי
חַיֵּינוּ, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת סוֹר מִרַע
בְּאֵמֶת, וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד,
אֲנַחְנוּ וְצֹאצְאֵינוּ וְצֹאצְאֵי עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן סְלָה.

⊗ [יא] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א יד ⊗

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א יד, 'להמשיך שלום בעולם')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

אֲנִי יְהוָה, חָמַל עָלַי, רַחֵם עָלַי, וּמְלֵא
מְשָׁלוֹתַי בְּרַחֲמִים. וּמַחֲל לִי עַל-
כָּל עֲוֹנוֹתַי. וְצוּה לְהַפְשִׁיט מֵעָלַי כָּל
הַבְּגָדִים-הַצּוֹאִים, וְהַלְבִּישֵׁנִי בְּבָגְדִים
נְקִיִּים, בְּבָגְדִים טְהוֹרִים וְקְדוּשִׁים.

וְהָיָה בְּעֲזָרִי, וּזְכַנִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
לְקַיֵּם מִצְוֹת צִיצִית כְּרָאוּי בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת, וּכְשֵׁם שְׂאֲנִי מִתְּכֶסֶה בְּטָלִית
בְּעוֹלָם-הַזֶּה, כֵּן תִּלְבִּישׁ לְמַעַלָּה אֶת נַפְשִׁי
וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי, בְּטָלִית נְאֻה וּבַחֲלוּקָא
דְּרַבְּנָן, בְּבָגְדִים נְקִיִּים וְלְבָנִים.

וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "בְּכָל עֵת יִהְיֶה
בְּגָדֶיךָ לְבָנִים, וְשָׂמַן עַל רֹאשְׁךָ
אֶל יַחְסָר".

⊗ [ט] תַּפְלוֹת-וְתַחֲנוּנִים ⊗

הַשְּׁמָטָה לְתַפְלָה הַנ"ל ח"א ז

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ז, 'נאלה המשפטים')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ, וְתִזְמִן
לָנוּ פְּרִנְסָתְנוּ וְלַחֲמֵנוּ בְּרוּחַ וּבְכַבּוֹד, בְּלִי
שׁוּם טְרָדָא וַיְגִיעָה וְדָאָגָה כָּלֵל.

כִּי אַתָּה הוֹדַעְתָּנוּ: "שְׁעַל-יַדִּי פָגַם-
הַבְּרִית חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, בְּאֵת הָעֶדֶר
הַפְּרִנְסָה וְהַלְחָם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר: "כִּי בְעַד אִשָּׁה זוֹנָה עַד כִּפּוּר
לָחֶם" - אֲבָל עַל-יַדִּי מִצְוֹת צִיצִית, נִצּוּלִין
מִפָּגַם-הַבְּרִית, וְזוֹכִין לְפְרִנְסָה-דְּקִדְשָׁה.

⊗ [י] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א ח ⊗

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זהב')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

וְתַעֲזָרְנוּ לְקַיֵּם מִצְוֹת צִיצִית כְּתַקוּנָה
בְּשְׁלֵמוֹת, בְּכָל פְּרֻטִיָּה
וְדְקְדוּקִיָּה וְתַרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ,
וּבְכּוּנָה שְׁלֵמָה כְּרָאוּי, וּבְלֵב טוֹב
וּבְשִׂמְחָה גְדוּלָה.

בְּאֵפֶן שְׁנֹזְכָה לְהַמְשִׁיךְ הַרוּח־חַיִּים
דְּקִדְשָׁה עַל-יַדִּי מִצְוֹת צִיצִית,
לְמִלֵּאת כָּל הַחֲסָרוֹנוֹת שְׁחָסַר לָנוּ
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, בְּגוּף וּנְפֶשׁ.
וְתֵאחֲז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וּתְנַעַר רְשָׁעִים
מִמֶּנָּה". וְתִשְׁבֵּר, וְתִמְגַּר, וְתִכְנִיעַ,

☉ [יב] לקוטי-תפלות ח"א מט ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מט, 'לשמש שם אהל בהם')

"ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

וּזְכַנְי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְקִים מְצוֹת
צִיצִית בְּשִׁלְמוֹת, בְּכָל פְּרֻטִיָּה
וְדִקְדוּקִיָּה וְכוֹנוֹתֶיךָ, וְתִרְי"ג מְצוֹת
הַתְּלוּים בָּהּ, וּבְלִב-טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה.
וְיִהְי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁתֵּהָא חֲשׁוּבָה
מְצוֹת צִיצִית שְׁאֲנו עוֹשִׂין מִצְמָר-
לָבָן, כְּאֵלו קִימָנו גַּם מְצוֹת תְּכֵלֶת
שֶׁבְּצִיצִית.

כִּי גְלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ: שֶׁרָצוֹנָנוּ לַעֲשׂוֹת
רָצוֹנְךָ, וְאָנו חֲפָצִים וּמְתַגַּעְגָּעִים
לְקִים מְצוֹת תְּכֵלֶת שֶׁבְּצִיצִית. וְאִם הָיִינוּ
זוֹכִים לְמַצֵּא תְּכֵלֶת לְצִיצִית, הָיִינוּ
מִפְּזָרִים הוֹן רַב כְּדֵי לְקִים הַמְצוּה
בְּשִׁלְמוֹת.

אֲךָ בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים חָרַב בֵּית-
מִקְדָּשְׁנוּ, וְנִתְעַלַּם הַחֲלָזוֹן
בְּעוֹנוֹתֵינוּ, וּמָאֵז וְהִלָּאָה אֵין אָנוּ זוֹכִים
לְקִים מְצוֹתֶיךָ בְּשִׁלְמוֹת.

עַל-כֵּן יִהְי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁתֵּהָא
חֲשׁוּבָה מְצוֹת צִיצִית לָבָן לְפָנֶיךָ,
כְּאֵלו קִימָנוּ מְצוֹת תְּכֵלֶת שֶׁבְּצִיצִית.

וְרַחֵם עָלֵינוּ, וּבְנֵה עֵירֶךָ בְּמִהְרָה
בְּיָמֵינוּ, וְהִבִּיאֵנוּ לְשִׁלּוֹם לְאַרְץ
הַקְּדוּשָׁה, וְזַכְּנוּ שְׂיַחְזוֹר וְיִתְגַּלֶּה הַחֲלָזוֹן,
וְנִזְכֶּה לְקִים מְצוֹת תְּכֵלֶת שֶׁבְּצִיצִית.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּכַלֶּה, וְתִשְׁבֵּר, וְתַעֲקֹר,
וְתִמְגַּר, מְלָכוֹת הָרָשָׁעָה

מִן הָעוֹלָם, וַיִּקִּים מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "כֹּלֶה
בְּחִמָּה כֹּלֶה וְאִינָמוּ, וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹקִים
מִשַּׁל בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סִלָּה".

וְתִזְכְּנוּ אוֹתָנוּ וְאֵת כָּל עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּךָ
תָּמִיד, וּלְקַבֵּל עָלֵינוּ אֵת עַל מְלָכוֹתֶיךָ
בְּאַהֲבָה.

וְתִמְשִׁיךְ וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ, חַיִּים אֲרָכִים
טוֹבִים וְקִימִים, וַיִּקִּים בָּנוּ
מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם".

וְתִמְתִּיק וְתִבְטֵל כָּל הַדֵּינִים מֵעָלֵינוּ,
וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׁפַע
טוֹבָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשִׁלּוֹם
וְעֲשִׂירוֹת דְּקִדְשָׁה, וַיִּקִּים בָּנוּ מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "וְהִרִיקְתִּי לָכֶם בִּרְכָה עַד בְּלֵי
דֵי".

☉ [יג] לקוטי-תפלות ח"א נד ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נד, 'זיחי מקץ - זכרון')

"ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

וְתַעֲזָרְנִי וְתִזְכְּנִי לְקִים בְּכָל יוֹם מְצוֹת
צִיצִית, וְתַפְלִין, וְקָרִיאַת-
שְׁמַע, וְתַפְלָה - בְּתַכְלִית הַשְּׁלָמוֹת, בְּלִב
טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּבְמִסִּירַת נַפְשׁ,
בְּקִדְשָׁה וּבְטָהָרָה וּבְכוֹנָה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה,
עִם כָּל פְּרֻטִיָּהם וְדִקְדוּקִיָּהם וְכוֹנוֹתֵיהֶם
וְתִרְי"ג מְצוֹת הַתְּלוּים בָּהֶם.

✪ [יד] תפילות הבקר ט ✪

(על-פי לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית ד; הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סה, ו'יאמר בעז אל רות')
 "ועשו להם ציצת על פני בגדיהם" (במדבר טו, לח)
 - מצות 'ציצית' -

וּבְבֹן תִּזְפְּנִי לְקַיֵּם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בַּבֶּקֶר,
 'מִצְוֹת צִיצִית', וְהִנַּחַת תְּפִלִּין,
 וְקִרְיַאת-שְׁמַע', וְתַפְּלָה'.

וְאִזְכָּה לְחַדֵּשׁ אֶת מַחִי, כַּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ
 לָנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים:
 "שְׁעַל-יְדֵי אֱלוֹ הַמִּצְוֹת, זוֹכִין כָּל יִשְׂרָאֵל
 לְהִתְחַדְּשׁוֹת-הַמּוֹחִין שְׁנֵמְשָׁכִין עַל כָּל
 אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, מ'אֹר
 הַזְּרִיחָה וְהַרְשִׁימָה שֶׁל ה'בְּטוֹל אֶל
 הַתְּכָלִית שְׁעַל-יְדֵי ה'שְׁנָה בַקְּדֻשָּׁה'.

עַל-בֶּן עֲזַרְנִי גַם-בֶּן, שְׁאִזְכָּה לְקַבֵּל
 'אֹר הַזְּרִיחָה', עַל-יְדֵי שְׁאִזְכָּה
 עַל-יְדֵי ה'שְׁנָה בַקְּדֻשָּׁה לְהַתְּבַטֵּל אֶל
 הַתְּכָלִית.

וְעַל-יְדֵי-בֶן אִזְכָּה בְּהַקִּיצִי מִשְׁנָתִי,
 לְקַבֵּל 'אֹר הַזְּרִיחָה' שֶׁל
 הַרְשִׁימָה. עַד שְׁאִזְכָּה בְּאֹר הַיּוֹם, לְקַיֵּם
 הַמִּצְוֹת הָאֵלוֹ בְּכָל יוֹם, הִינּוּ 'צִיצִית'
 וְתַפְּלִין וְקִרְיַאת-שְׁמַע' וְתַפְּלָה'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אִזְכָּה לְהַתְּגַבֵּר בְּכָל יוֹם,
 לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בַּחֲשֵׁק חֲדָשׁ
 וְחִיוֹת חֲדָשׁ בַּקְּדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה.

וּבְבֹן תַּעֲזַרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקַיֵּם
 'מִצְוֹת צִיצִית' בְּכָל יוֹם בַּקְּדֻשָּׁה
 וּבִטְהָרָה. עַד שְׁאִזְכָּה עַל-יְדֵי 'מִצְוֹת
 צִיצִית', לְתַקֵּן וּלְזַכֵּן אֶת כְּלֵי הַמּוֹחִין שְׁלִי,

וְלַעֲשׂוֹת מְלַבּוֹשִׁים יְקָרִים וְטְהוֹרִים לְהַמַּח
 וְהַדַּעַת שְׁלִי, שְׁיֻכְלוּ הַמּוֹחִין לְקַבֵּל 'אֹר
 הַזְּרִיחָה' שֶׁל הַרְשִׁימָה, מִהַבְּטוֹל שֶׁל אֵין-
 סוּף, וְלֹא תַעֲבֹר וְלֹא תִשְׁכַּח מִמֶּנִּי.

כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת נַפְשִׁי וְנִשְׁמָתִי, אֲשֶׁר
 בַּפְּנִימִיּוֹת נַפְשִׁי וְנִשְׁמָתִי, הֵם
 מִסְתַּכְּלִין בְּכָל-עֵת אֶל הַתְּכָלִית הַטּוֹב
 הָאֱמֵתִי, שֶׁהוּא הָאֹר הָאֵין-סוּף בְּרוּךְ-
 הוּא, וְרַצוֹנִי כּוֹסֶפֶת מְאֹד, לְהַתְּדַבֵּק
 וְלְהַכְּלִל שֵׁם בְּקִדְשָׁה בְּרָצָא וְשׁוֹב, כַּאֲשֶׁר
 הוֹדַעְתָּ רַצוֹנָךְ הַטּוֹב עַל-יְדֵי חֲכָמֵינוּ
 זְכוֹרֵנָם-לְבִרְכָה.

אֲךָ מִחֲמַת פָּגַם דַּעַתְנוּ, מִחֲמַת
 עֲוֹנוֹתֵינוּ, אֵין לָנוּ 'קְדֻשַׁת הַמּוֹחִין'
 שְׁיֻכְלוּ בְּרָצָא וְשׁוֹב כְּרָאוּנִי. וְכִשְׁאֲנוּ
 בַּבְּחִינַת 'וְשׁוֹב', שְׁיֻכְלוּ לְקַבֵּל 'אֹר
 הַזְּרִיחָה'.

וְעַל-בֶּן עַל-פִּירֵב נִשְׁכַּח מֵאֲתָנוּ
 הַתְּכָלִית הָאֱמֵתִי, מִחֲמַת
 שְׁהִיצָר-הָרַע מִתְּגַבֵּר בְּחִלּוֹתָיו, וּמִתְּגַרֵּין
 בָּנוּ מְאֹד, כַּאֲשֶׁר אַתָּה יוֹדַע.

וּבַפְּרָט שְׁעַדִּין לֹא הִתְחַלְנוּ מֵעוֹלָם,
 לְבַטֵּל אֶת-עַצְמָנוּ בְּאֵמַת אֶל
 הַתְּכָלִית, וּבַפְּרָט הַשְּׁנוּיִים שְׁנַעֲשֶׂה עִמָּנוּ
 עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

עַל-בֶּן הַגִּיעוּ רַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים עָלֵינוּ,
 וְנִתְּתָ לָנוּ 'מִצְוֹת צִיצִית
 הַקְּדוֹשִׁים', שְׁעַל-יְדֵי שְׁאֲנוּ מִתְּלַבְּשִׁים
 בְּצִיצִית בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אָנוּ מִמְּשִׁיכִין 'אֹר
 הַצִּיצִית', לְתַקֵּן הַמְּלַבּוֹשִׁים הַקְּדוֹשִׁים,
 שֶׁהֵם 'כְּלֵי הַמּוֹחִין', כְּדֵי שְׁיֻכְלוּ לְקַבֵּל
 'אֹר הַזְּרִיחָה' מִן הַרְשִׁימָה שֶׁל הַבְּטוֹל.

רבוננו של עולם, אתה יודע כמה אני רחוק מכל־זה, כי אין אתי יודע עד מה, ואני עדין רחוק מאד מלהסתכל אל התכלית, כי נגעי נפשי גדלו ושגבו מאד מאד.

על־כן רחם עלי, ופתח לי 'אור-השכל' מקדשת הצדיקי־אמת שזכו לזה בתכלית השלמות, עד שזכו להמשיך תורות קדושים וחדושי־תורה אמתיים, המחייב נפשות השומעים.

ועל־ידי קדשת 'אור הרשימה' שלהם, יאיר עלינו גם־כן מקדשתם, שנוכל להעצים עינינו ולסגרם לגמרי, מבלי להסתכל על הבלי עולם כלל.

רק נמשיך דעתנו ושכלנו ועינינו, לכסף ולהשתוקק לבטל את־עצמנו באמת אל התכלית הטוב.

ואחר־כך כשנשוב מהבטול, נזכה לתקן פלים קדושים, לקבל 'אור הזריחה' של הרשימה, ולהתחיל בכל־פעם מחדש ללמד וללמד בקדשה גדולה תורתך הקדושה, על־ידי 'קדשת מצות ציצית'.

ואזכה לבלי לשכח את 'אור הזריחה', ולהניח תפילין בקדשה ובטהרה, שהם 'אור הזריחה' של הרשימה.

ואזכה לקבל 'אור הזריחה' של הצדיקי־אמת, על־ידי 'קדשת מצות ציצית ותפלין' בשלמות בקדשה.

ותאיר עינינו בתורתך על־ידי 'קדשת ציצית ותפילין', ואזכה לתקן עיני בקדשה ובטהרה, על־ידי 'מצות ציצית ותפילין', "למען תהיה תורת יהוה בפי" תמיד, ולא אשכח אותך לעולם.

ואזכה לעשות מצות הרבה בכל יום ויום. ועל־ידי כל מצוה, אזכה להתחבר ולקשר את־עצמי, אל 'אור הזריחה' של הבטול אל התכלית, שהוא 'אור אין־סוף' ברוך־הוא. ועל־ידם נהיה דבקים בך. ונזכה שיקים בנו: "ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם, חיים כלכם היום", אמן נצח סלה ועד.

רבוננו של עולם, "מה רבו צרי, רבים קמים עלי", עד אשר אין בי כח לסבל, על הצרות והיסורים אשר עוברים עלי בכל־עת, ואיני יודע לתת עצה לנפשי איך לבטלם מעלי.

כי "השתרגו עלו על צוארי, הכשילו כחי", ואין אני יכול לפתח פי בתורה ותפלה, "נאלמתי דומיה, החשיתי מטוב, וכאבי נעפר. נאלמתי לא אפתח פי, כי אתה עשית. הסר מעלי נגעך", נגעי הנפש והגוף.

ואזכה על־ידי 'קדשת מצות ציצית', להמשיך 'אור הרשימה' של התורה, שזוכין כל הצדיקי־אמת בכל יום, על־ידי 'קדשת ציצית ותפלין', שעל־ידי־זה מקרין ומבטלין כל הדינין והיסורים מעל כל ישראל.

☪ [טו] תפלות-הבקר י ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, ציצית א; הבנויה על-פי לקוטי-
מוהר"ן ח"א כט, 'האי גברא דאזל בעי אתתא')

"ועשו להם ציצת על פנפי בגדיהם" (במדבר טו, לח)

- מצות 'ציצית' -

עֲזַרְנִי גַם-כֵּן לְקַרֵּר אֶת הַיְסוּרִים
שְׁעוּבְרִין עָלַי, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה "חם
לְבִי בְקַרְבִּי, בְּהִגִּי תְבַעַר אֲשֶׁ", עַד
שְׁשׂוּרָף חֶסֶד-וְשָׁלוֹם כָּל גּוֹפֵי עַל-יְדֵי-זֶה.

עַל-כֵּן זַכְּנֵי עַל-יְדֵי 'מִצְוֹת צִיצִית
וּתְפִלִּין', לְשֹׁמֵר שְׁלֵא יִתְאַחֲזוּ
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם הַנְּטוּרֵי-תְרַעָא, וְשְׁלֵא יוּכְלוּ
לְבַלְבֵּל אֶת מַחְשַׁבְתִּי, עַל-יְדֵי הַהִסְתָּרוֹת
וְהַמְנִיעוֹת וְהַבְּלוּלִים שְׁעוּבְרִין עָלַי.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, "שְׁמַח נַפְשׁ עַבְדְּךָ, כִּי
אֵלֶיךָ אֲדַנִּי נַפְשִׁי אֶשָּׂא". רַחֵם
רַחֵם עָלַי מֵעַתָּה, שְׁאַתְחִיל מֵעַתָּה
לְהַרְגִישׁ נְעִימוֹת דְּבָרֵי אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
וְעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְאַזְכָּה לְהַחֲיוֹת אֶת-
עֲצָמֵי בְּהַעֲצָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת, לְבַטֵּל-אֶת-
עֲצָמֵי, וְלִסְגֹר עֵינַי, וְלַהֲסַתֵּפֵל אֶל הַתְּכַלִּית
בְּקַדְשָׁה.

עַד שְׁאַזְכָּה לְבַטֵּל כָּל הַיְסוּרִים וְהַדִּינִין
מֵעָלַי לְגַמְרִי, וְאַזְכָּה לְשֹׁמֵחַ אֶת-
עֲצָמֵי בְּקַדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, וְלִקְבֹּל עָלַי 'קַדְשַׁת
נַעֲשָׂה וְנִשְׁמַע' בְּכָל יוֹם וְיוֹם, עַל-יְדֵי
'מִצְוֹת צִיצִית וּתְפִלִּין', וְאַקְבֹּל 'אוֹר
הַזְּרִיחָה' מִהַרְשִׁימָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל הַבְּטוּל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ מִמִּילָא נְבִטְלִין כָּל
הַיְסוּרִים וְהַדִּינִין וְצָרוֹת
נַפְשִׁי הַמְרַבִּים, וְיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה
בְּכָל-פַּעַם בְּקַדְשָׁה וּבְטָהֳרָה.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדַע הַאִיךְ
צָרִיכִין לְשֹׁמֵר אֶת הַבְּגָדִים, בְּכַדֵּי
שְׁלֵא יִתְאַחֲזוּ בָּהֶם הַחִיצוֹנִים, כִּי כֵן דָּרְכָם
תָּמִיד לְהֵאָחֵז בְּהַבְּגָדִים, כִּי הֵם הַמְּדַרְגָּה
הַתְּחִתוֹנָה וְהַחִיצוֹנָה שֶׁל הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן
בָּהֶם נִכְרָים וְנִרְשָׁמִים כָּל הַפְּגָמִים שֶׁל כָּל
הָעוֹנוֹת חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

וְכֵן לְהַפֵּךְ כָּל הַמִּצְוֹת, גַּם-כֵּן הֵם
נִרְשָׁמִים בְּהַבְּגָדִים, שְׁנַעֲשֶׂה מְכַל
מִצְוָה וּמִצְוָה 'חֲלוּקָא דְרַבָּנָן', שֶׁהֵם
לְבוּשִׁים וְכַסוּיִים לְהַנְשָׂמוֹת, שְׁלֵא יִתְאַחֲזוּ
בָּהֶם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

עַל-כֵּן חֲמַלְתָּ עָלֵינוּ, וְצוֹיֵת אוֹתָנוּ עַל-
יְדֵי מִשָּׂה עַבְדְּךָ עַל 'מִצְוֹת
צִיצִית', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ שְׁמִירָה
לְהַנְשָׂמָה, לְהַבְּגָדִים שֶׁל הַנְּשָׂמָה, שְׁלֵא
יִתְאַחֲזוּ בָּהֶם הַחִיצוֹנִים.

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ, שְׁנִזְכָּה לְקִיָּם כָּל
הַתּוֹרָה וְכָל הַמִּצְוֹת, וְנִזְכָּה
לְקִיָּם: "וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל
מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם".

וְנִזְכָּה לְלַבֵּן אֶת מוֹחֵינוּ, וְלַהֲרִים אֶת
מוֹחֵינוּ בְּקַדְשָׁה, עַד שְׁנִזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ לְבַנוּנִית לְכָל הַשָּׁס"ה גִּידִין, עַד

שִׁיקִים בְּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוּב: "בְּכָל עֵת יִהְיוּ
בְּגִדֶיךָ לְבָנִים, וְשֶׁמֶן עַל רֵאשֶׁךָ אֵל יַחְסֶר".

וְעַל-יָדַי שְׁיֵאִיר מוֹחִינִנו בְּקִדְשָׁה, נִזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ הַלְּבָנוּנִית, אֶל
הַשֶּׁס"ה גִּידִין הַתְּלוּיִים בְּלֵב; וְנִזְכָּה
לְקַבֵּל קְדוּשַׁת הַל"ב [שְׁלֹשִׁים-וּשְׁתַּיִם]
חוּטִים שֶׁל הַצִּיצִית הַקְּדוּשִׁים, שִׁיתַּמְשִׁךְ
עַל-יָדֶיזָה לְבָנוּנִית, לְכֹל הַשֶּׁס"ה גִּידִין
הַתְּלוּיִים בְּלֵב.

וְנִזְכָּה לְטַהַר אֶת-עַצְמֵנו מִטְּמֵאת נְדָה,
שְׂאֵנו גּוֹרְמִים חֶסֶד-וְשָׁלוֹם עַל-יָדֵי
חֲטָאֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וּבִפְרָט עַל-יָדֵי פָגַם-
הַבְּרִית, שֶׁהוּא כְּלִיּוֹת-הַגִּידִין.

וְנִזְכָּה לְבָנוֹת מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה, וּלְבָרַר
חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת, עַל-יָדֵי מְצוֹת
צִיצִית, עַד שִׁיְהִי נִבְנָה עַל-יָדֶיזָה
מְלָכוֹת-דְּקִדְשָׁה, עַל-יָדֵי הַמְּתַקֵּת
הַגְּבוּרוֹת שִׁיתַּהֲפֹכוּ לְחֲסָדִים טוֹבִים,
וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה מֵהֶם דְּעַת-דְּקִדְשָׁה.

וְנִזְכָּה לְקַיֵּם מְצוֹת צִיצִית בְּשִׁלְמוֹת,
לְקַיֵּם מְצוֹת תְּכֵלֶת שְׁבַצִּיצִית.
שְׁעַל-יָדֵי תְּכֵלֶת שֶׁל הַצִּיצִית נַעֲשֶׂה
הַכְּרָעָה וְשָׁלוֹם בֵּין חֶסֶד וְדִין, וְעַל-יָדֶיזָה
יִהְיוּ הַבְּגָדִים בְּשִׁלְמוֹת, וְנָאִים, וּלְבָנִים.

וְתַעֲזָרְנוּ שְׁנֵהִי נִשְׁמָרִים מִ'אֶסוּר
שְׁעֵטְנִז' בְּשִׁלְמוֹת, אֶפִּילוּ
בְּשׁוֹגֵג, כִּי עֲתָה בְּגָלוּתְנוּ אֵין אָנוּ יְכוּלִים
לְהַפִּיךְ אֶת הַגְּבוּרוֹת לְחֲסָדִים, וְעַל-כֵּן

אֶסוּר לָנוּ לְלַבֵּשׁ 'שְׁעֵטְנִז', כִּי עַל-יָדֵי
'שְׁעֵטְנִז' חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, מִתְּגַבְּרִים הַגְּבוּרוֹת.

וְעַל-יָדֵי שְׁנִזְכָּה לְקַיֵּם מְצוֹת צִיצִית,
בְּשִׁלְמוֹת, עַל-יָדֵי תְּכֵלֶת,
שְׁנִזְכָּה שִׁיתַּגְּלֶה הַחֲלִזוֹן בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ,
עַל-יָדֶיזָה יִהְיֶה לָנוּ כַּח לְהַפִּיךְ כָּל
הַגְּבוּרוֹת וְהַדִּינִים לְחֲסָדִים גְּדוּלִים. וְיִקַּם
בְּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוּב: "וְאִשָּׂא אֶתְכֶם עַל
כַּנְפֵי נְשָׂרִים, וְאָבֵא אֶתְכֶם אֵלַי".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲזָרְנֵי לְקַיֵּם מְצוֹת
צִיצִית בְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל
הַתּוֹרָה, וְתִקּוֹן-הַכְּלָלִי שֶׁל כָּל הַשֶּׁס"ה
גִּידִין; וְנַעֲשֶׂה הַצִּיצִית בְּקִדְשָׁה, עִם
הַחֲמִשָּׁה קְשָׁרִים, וְשְׁלֹשִׁים-וְתִשְׁעַ
כְּרִיכוֹת, וְשִׁלְש־עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת.

וְיִהְיֶה אַרְךָ הַצִּיצִית, שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה
אַצְבָּעוֹת, וְעַל-יָדֶיזָה יִהְיֶה נְכֹלֵל
נִשְׁמָתֵינוּ בְּשָׁנִים-עֶשֶׂר שְׁבַטֵי יָהּ, עַד
שְׁנִזְכָּה לְתִקּוֹן-הַכְּלָלִי בְּאַמֶּת.

וְעַל-יָדֵי תִקּוֹן-הַכְּלָלִי נִזְכָּה לְתִקּוֹן-
הַבְּגָדִים. וְעַל-יָדֶיזָה נִזְכָּה
לְדַבֵּר דְּבוּרִים קְדוּשִׁים לְפָנֶיךָ תָּמִיד,
דְּבָרִים הַמְּתַקְּבִים, דְּבוּרֵי דְעָה וְהַשְּׁכָל.

וְעַל-יָדֵי עֲטִיפַת נֶפְשִׁי בְּהַטְלִית, אִזְכָּה
לְעוֹרֵר הַשְּׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת
שֶׁל רַחֲמִים, וּלְהַלְבִּישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה
בְּלְבוּשֵׁי דְנִהַרִין. וְאִזְכָּה לְשַׁפֵּךְ שִׁיחֵי
לְפָנֶיךָ בְּכָל לֵב, וּלְקַיֵּם: "תְּפִלָּה לְעַנִּי כִּי
יַעֲטֶף, וּלְפָנֶי יִהְיֶה יִשְׁפָּךְ שִׁיחוֹ", וְאִתָּה
תִּקְבַּל דְּבוּרֵי, וְתוֹשִׁיעַנִי יִשׁוּעָה שְׁלֵמָה.

וְאֹזְכָה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל כָּל הַקְּלָפוֹת
וְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא שְׁנַמְשָׁכִין
 מִמְּקוֹמוֹת-הַמְטַנְפִים, וְאֲדַע שֶׁ"מְלַכּוֹתֶיךָ
 בְּכָל מְשָׁלָה". וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ יִהְיֶה
 נִכְנָעִין כָּל הַקְּלָפוֹת הַנֶּאֱחָזִין בִּמְאֹמֶר-
 הַסְּתוּם'.

וְאֹזְכָה לְגַדֵּל כְּבוֹדְךָ עַל-יְדֵי בְקִשְׁת
"אִיה", וְלִקְבֹּל מִשָּׁם מִמְּאֹמֶר-
 הַסְּתוּם', קִדְשָׁה וְטָהְרָה, שְׂאֻזְכָּה לְעֵלוֹת
 מִמְּקוֹמוֹת-הַמְּגַנִּים שְׁנַפְּלֵתִי לְשָׁם.

וְעַל-יְדֵי ה'צִיצִית הַקְּדוּשִׁים', אֹזְכָה
 לְעֵלוֹת מִשָּׁם, וּלְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ
 אֶת-עֲצָמֵי מִקְדָּשְׁתָּהּ הַמְּאֹמֶר-סְתוּם'.
 וְאֲבַטֵּל עַל-יְדֵי-זֶה יְנִיקַת הַחִיצוֹנִים, אֲשֶׁר
 הֵם יוֹנְקִים מֵהַעֲלָמָה שְׁנַעֲלֵם הַמְּאֹמֶר-
 סְתוּם'.

וְעַל-יְדֵי 'קִדְשַׁת הַצִּיצִית' שֶׁהֵם מְצַמְר,
 אֹזְכָה לְגֵלוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל
 הַמְּאֹמֶר-סְתוּם', שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִכָּל
 הַיּוֹ"ד מְאֹמְרוֹת, שֶׁכֻּלָּם מְקַבְּלִים קִדְשָׁתָם
 מִמְּאֹמֶר-הַסְּתוּם' הַקְּדוּשׁ.

וְלֹא יִהְיֶה לְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא שׁוּם שְׁלִיטָה
 כָּלֵל, רַק אֹזְכָה לְכַבֵּס וּלְטַהֵר נַפְשׁ
 רוּחַ נְשָׁמָה שְׁלִי, מִכָּל הַמַּחְשְׁבוֹת רָעוֹת
 וּמְגַנִּים שְׁנַפְּלֵתִי בָהֶם, וְאֹזְכָה לְתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה.

וְנֹזְכָה שְׁגָם אֶתָּה תִּתְבַרְךְ, תִּתְעַטֵּף
 בִּטְלִית-לְבָן', שֶׁהוּא טְלִית שֶׁל
 רְצוּן'. וְתִסְדֵּר הַשְּׁלֵשׁ-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
 רַחֲמִים עַל-יְדֵי הַצִּיצִית, וְתִמְלֵא עֲלֵינוּ
 רַחֲמִים וְרְצוּן וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְתִכַּפֵּר לָנוּ
 עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

⊗ [טז] תפילות-הבקר יא ⊗
 (על-פי לקוטי-הלכות, ציצית ב; הבנויה על-פי
 לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב, 'ואיה השה לעולה')
"וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצֵת עַל פְּנֵי בְּגָדֵיהֶם" (במדבר טו, לח)
 - מִצְוֹת 'צִיצִית' -

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲזָרְנִי שְׂאֻזְכָּה לְחַפֵּשׁ
 וּלְבַקֵּשׁ וּלְדַרֵּשׁ אוֹתְךָ בְּכָל-עֵת,
 וּלְמַצֵּא קִדְשַׁת אֱלֹהוֹתֶיךָ בְּכָל-עֵת. וְאֹזְכָה
 שְׁתִּתְגַּדֵּל כְּבוֹדְךָ עַל-יְדֵי דִיקָא, עַל-יְדֵי
 מְרַחֵק מִכָּל הַקְּדוּשׁוֹת כְּמוֹנִי.

וְכַל-זֶה אֹזְכָה עַל-יְדֵי קִדְשַׁת 'מִצְוֹת
צִיצִית', שְׂאֻזְכָּה בְּכָל יוֹם
 לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית כְּשָׂרִים וְיָפִים.

וְעַל-יְדֵי 'מִצְוֹת צִיצִית' אֹזְכָה,
 שֶׁהַצִּיצִית יִשְׁמְרוּ אוֹתִי וְיִצִּילוּ
 אוֹתִי, מִכָּל הַקְּלָפוֹת וְסְטֵרָא-אַחֲרָא
 הַמְּעַלְיָמִים כְּבוֹדְךָ הַקְּדוּשׁ. וְאֹזְכָה לְגֵלוֹת
 כְּבוֹדְךָ מִקְדוּשׁוֹת הַמְּאֹמֶר-סְתוּם',
 שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ הַכְּבוֹד-הָעֲלִיוֹן, מִבְּחִינַת
"בְּרֵאשִׁית", מִבְּחִינַת **"וְאִיה הַשָּׁה**
לְעֵלָה".

וְעַל-יְדֵי 'קִדְשַׁת הַצִּיצִית', אֹזְכָה לְתַקֵּן
 הֶרְהוּרֵי לְבִי, שֶׁלֹּא אֶחְרְהֵר
 חֲסִי-וְשְׁלוֹם בְּמַחְשְׁבוֹת-רָעוֹת. רַק תִּהְיֶה
 מַחְשַׁבְתִּי דְּבוּק תָּמִיד בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה
 וּבְכַסּוּפֵינִי-דְקִדְשָׁה, וְיִחַשְׁבֵּנִי לְפָנֶיךָ כְּאֵלוֹ
 הַקְּרִבְתִּי קָרְבָן עוֹלָה שֶׁמְכַפֵּר עַל הֶרְהוּר
 הַלֵּב.

וְאֹזְכָה עַל-יְדֵי שְׂאֵתְעַטֵּף בְּהַצִּיצִית,
 לְמַצוֹא אוֹתְךָ, בְּכָל צַד שְׂאֵפְנָה
 אֶמְצֵא תָּמִיד אֱלֹהוֹתֶיךָ וְכְבוֹדְךָ אֲשֶׁר הוּא
 מְלֵא כָּל הָעוֹלָם, וְלִית אֶתְר פָּנוּי מִמֶּךָ כָּלֵל.

בְּאֵנס וּבְרָצוֹן, עַל כָּלֵם תִּמְחַל וְתִסְלַח לִי
מְלֵא רַחֲמִים חֲנוּן הַמְרַבֶּה לְסִלַּח.

וּתְתַקֵּן בְּרַחֲמֶיךָ כָּל הַפְּגָמִים הָאֵלוּ,
וְלֹא יִהְיֶה נִשְׁאָר מֵהֶם שׁוּם
רֶשֶׁם כָּלֵל, כִּי אַתָּה יֹדַעַת כִּי אֵין בָּנוּ כַּח
לְתַקֵּן הַפְּגָמִים הָאֵלוּ, כִּי הִרְבִּינוּ לְפִשַׁע
וְלַפְגָּם בְּהֶם.

וּבַפָּרָט רַבּוּי וְעֶצֶם הַפְּגָמִים הַמְרַבִּים
וְהַגְּדוּלִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּעֵינַי, מִי
יֹוכַל לְשַׁעֲרָם וּלְסַפְּרָם, מִי יֹוכַל לְפֹורֵטָם
בְּפֶה, וְנִמְנַע מִמֶּנִּי אֲפֵלוּ לְהַתְּוֹדוֹת
עֲלֵיהֶם, מִכָּל-שָׁפֵן לַעֲשׂוֹת תְּקוּנִים הַרְבֵּה
כְּפִי רַבּוּי הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה לְתַקְנָם.

כִּי עֲדִין לֹא עָבַר עָלַי יוֹם אֶחָד מִיָּמַי
שֶׁלֹּא פָּגַמְתִּי בּוֹ בְּעֵינַי, בְּשׁוּגַג
וּבְמַזִּיד בְּאֵנס וּבְרָצוֹן. וְאַתָּה לְבַד יוֹדַע,
עַד הֵיכַן מִגִּיעַ פָּגָם הָעֵינַיִם, אֲשֶׁר כָּל
הַתּוֹרָה כְּלָה תְלוּיָהּ בְּהֶם.

אֲנִי לִי וַי לִי, מָה אֹמֵר מָה אֲדַבֵּר, "אִם
אִמְרַתִּי אֲסַפְּרָה כְּמוֹ", אֲפֹס קִצָּה
מִפָּגָם הָעֵינַיִם שֶׁפָּגַמְתִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
יִכְלָה הַזְּמַן וְהִמָּה לֹא יִכְלוּ, "אֲסַפְּרָם
מִחֹל יִרְבִּיוֹן".

וְאִם אַתָּה בְּעֶצְמְךָ לֹא תַעֲשֶׂה לְמַעַנְךָ
חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְתַתְּקֵן כָּל הַפְּגָמִים
הָעֲצוּמִים הָאֵלֶּה בְּרַחֲמֶיךָ, אֵין בְּיַדֵּינוּ
לְתַקֵּן פָּגָם אֶחָד מֵהֶם, מִכָּל-שָׁפֵן כָּלֵם.
"אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר־יָהּ, אֲדַנִּי מִי יַעֲמֵד. כִּי
עִמָּךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תּוֹרָא".

❁ [יז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כא ❁

(על-פי לקוטי-מוז"ר ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתים')

"וְלֹא תַתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" (במדבר טו, לט)

וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלֵא רַחֲמִים,
שֶׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ, וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה,
שְׁנַתְּחִיל מֵעַתָּה לְקַדֵּשׁ אֶת "שְׁבַעַת
הַנְּרוֹת" הַמְּאִירִין "אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה"
הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהֵם הָעֵינַיִם וְהָאֲזָנִים וְהַפֶּה
וְהַחֹטָם.

וְתוֹכְנֵי לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינַי, וְתַעֲזָרְנִי
לְהַעֲצִים אֶת עֵינַי מִרְאוֹת בְּרָע,
וְתַהֲיֶה בְּעֵזְרִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לִי שׁוּם
הַסְּתַפְלוֹת עַל שׁוּם דְּבַר שֶׁבָּעוֹלָם-הַזֶּה
כָּלֵל.

וּבַפָּרָט תַּעֲזָרְנִי וְתַצִּילְנִי וְתַמְלִטְנִי,
שֶׁלֹּא אֲסַתְּפֵל חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עַל
שׁוּם דְּבַר הַמְּבִיא לִי הַרְהוּר חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

חֹטָם וְחֲנִנִי וְרַחֵם עָלַי וְהַצִּילְנִי, וּמִלֵּט
נַפְשִׁי מֵעַתָּה מִפָּגָם-הָרְאוֹת, וְלֹא
אֲתוֹר אַחַר לְבָבִי וְאַחַר עֵינַי, "הַעֲבֵר עֵינַי
מִרְאוֹת שׁוֹא בְּדַרְכֶיךָ חַיִּינִי".

וְכָל מָה שֶׁפָּגַמְתִּי עַד הַנָּה בְּשְׁבַעַת
הַנְּרוֹת הָאֵלוּ עַל-יַדֵּי עֲוֹנוֹתִי וּפְגָמֵי
הַמְּרַבִּים, שֶׁחָטָאתִי עֲוִיתִי וּפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ,
וּפָגַמְתִּי בְּפִי, וּבְעֵינַי, וּבְאָזְנִי, וּבְחוֹטְטִי,
מִנְעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, בְּשׁוּגַג וּבְמַזִּיד

חס־ושלום, "העבר עיני מראות שוא, בדרכך חייני. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך".

☪ [יח] לקוטי־תפלות ח"א כה ☪

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א כה, 'אחוי לן מנא')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי ברחמיך הרבים, ותעזרני ותושיעני, שאזכה לשבר ולבטל את הפח המדמה שבלב, ולא אלך עוד אחר שרירות לבי הרע, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני.

רק אזכה להתגבר בכחך הגדול, לשבר ולהכניע ולבטל, כל התאות המדמיות, וכל הבלבולים, וכל המניעות, הבאים מפח המדמה, שהוא כח הבהמיות, ולא אעשה עוד מעשה בהמה, ויתבטלו ממני כל תאות הבהמיות, ולא אהיה עוד "כסוס כפרד אין הבין, ועיר פרא אדם יולד".

ואזכה לצאת ולעלות מבחינת בהמה, לבחינת אדם דקדשה, ותעלני מהרה מן המדמה, אל השכל דקדשה.

☪ [יט] לקוטי־תפלות ח"א לו ☪

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א לו, 'בקרוב עלי מרעים')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותעזרני לתקן פגם העיינין, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, ותשמר את עיני תמיד מכל מיני פגם הראות, ולא אסתפל בשום דבר המביא לידי הרהור

☪ [כ] לקוטי־תפלות ח"א נ ☪

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נ, 'הצילה מחרב נפשי')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ועזרני והושיעני מעתה, שלא אפגם עוד בברייתו כלל, הן במחשבה דבור ומעשה, הן בראיה ובשמיעה ובשאר חושים, בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, ולא אלך עוד בשרירות לבי.

ותתן לי כח וגבורה מאתך, לשבר את יצרי־הרע ולכבש את תאותי, ותתן לי יצר־טוב, ויהיה לבבי ברשותי.

☪ [כא] לקוטי־תפלות ח"א נא ☪

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נא, 'אמר רבי עקיבא')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותצילני מפגם הראות, ותקדש את עיני תמיד, ולא אסתפל עוד בשום דבר הפוגם את הראות.

רק אזכה להסתפל בעיני בתורתך, ולהסתפל על צדיקיך האמתיים, ועל כל הדברים המקדשין את העינים, עד שיהיו עיני קדושים וטהורים תמיד

❁ [כג] לקוטי-תפלות ח"א ס ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ס, 'פתיח רבי שמעון')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ובכן תזכני ברחמיך הרבים, ותשמרני
ותצילני תמיד, מחן של שקר
ומהבל היפי, ולא אחמד ולא אתאוה
בלבבי הבל יפי הנשים, ולא אסתפל
עליהם, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני
כלל, כמו שכתוב: "אל תחמד יפיה
בלבבך, כי בעד אשה זונה עד כפר לחם".

באמת לאמתו. ואזכה לתקן מהרה, את
כל הפגמים שפגמתי בעיני.

ותעזרני ברחמיך ותשמרני מקלקול
חוש הראות חסוּשְׁלוֹם, ולא
יכהו מאור עיני לעולם, "וגם עד זקנה
ושיבה, אל תעזבני".

ותשמר את אור עיני תמיד, למען
אזכה להגות בתורתך יומם
ולילה, ולנדד שנה מעיני, ולא יגיע לי
על-ידי-זה שום הזק ומחוש לעיני, ויהיו
עיני מאירות בשמש וכירח.

❁ [כד] לקוטי-תפלות ח"א סא ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

עזרני מלא רחמים, עזרני מלא
ישועות, מלא הצלות, מלא
עצות טובות, תקנני בעצה טובה מלפניך,
זכני לעצה שלמה שאזכה לקימה, באפן
שאזכה להנצל מעתה מכל מה שאני
צריך להנצל.

ואזכה מעתה על-ידי עצתך השלמה,
לשמירת הברית קדש באמת
כרצונך הטוב, ולא אפגם עוד כלל, לא
במחשבה ולא בדבור ולא במעשה, ולא
בשום חוש מחמשה חושים, ולא אתור
אחר לבבי ואחר עיני, ולא אבלבל את
דעתי עוד כלל.

❁ [כב] לקוטי-תפלות ח"א נד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נד, 'זיהי מקץ - זכרון')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותצילני מפגם הראות, ותשמרני
תמיד שלא אסתפל בשום
דבר המביא לידי הרהורים חסוּשְׁלוֹם,
ולא בשום דבר הפוגם את העינים.
"העבר עיני מראות שוא בדרךך חייני".

הצילני מעין נואפת, "שמרה נפשי
והצילני אל אבוש כי חסיתי
בך".

וכל מה שחטאתי עויתי ופשעתי לפניך
ופגמתי בעיני, בשוגג ובמזיד באנס
וברצון, והרע בעיניך עשיתי מנעורי ועד
היום הזה, על הכל תמחל ותכפר לי
אלוה סליחות, חנון המרבה לסלח.

☪ [כה] לקוטי תפילות ח"א עה ☪

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א עה, זיתן עז למלכו')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותבטל מעלינו כל מיני הרהורים
רעים הרודפים אחרינו בכל-
עת, וביותר אחרי החפצים באמת
להתקרב אליך, כאשר נגלה לפניך אדון
כל מלא רחמים.

ונזכה להמשיך עלינו אור פני מלך
חיים, אור הפנים דקדושה
הנמשך מאריך-אנפין דקדושה. ותעזרנו
להכניע ולשבר ולגרש ולבטל מאתנו כל
ההרהורים רעים הנמשכין מאריך-אנפין
דקלפה.

ותגן בעדנו שלא תפגע בנו שום אשה
רעה אשר שרשה נמשכת משם,
ולא שום הרהור רע הנמשך משם
מאריך-אנפין דקלפה, אשר אי-אפשר
להתחבא ולברח מהרהורים האלה
הנמשכין משם, כי בכל צד שפונים, הם
מזדמנים ובאים לשם.

אנא השם, מלא רחמים, ורב חסד
ואמת, חמל עלינו והצילנו
מסטרא-דמותא, מהרהורי נאוף, שהם
נקראים סטרא-דמותא, והם מרים ממות,
והם נקראים אבי אבות הטמאה.

חומל דלים, חושב מחשבות לבל ידח
ממך נדח. הצילנו מהם, שמרנו
מהם, רחם על חלושי כח כמונו היום
בדור הזה, בעקבות משיחא, אשר ירדנו

מטה מטה באין עוזר וסומך, "טבענו
ביון מצולה ואין מעמד, באנו במעמקי
מים ושבלת שטפתנו".

חוסה עלינו כרב רחמיה, ותן לנו
חנינה ולא נאבד, ותן לנו כח
להכניע ולשבר ולגרש ולבטל, אריך-
אנפין דקלפה, מעלינו ומעל גבולנו, ולא
יבא עלינו שום הרהור רע הנמשך משם.

בצדקתך תחיינו, ותוציא מצרה
נפשנו, כי אתה לבד יודע מי
ומי עומדים עלינו בכל-עת ובכל יום
ובכל שעה, על כל החפצים לשוב אליך
ולהתקרב אליך, שמתגברים על כל אחד
ואחד ביחוד, בהתגברות גדול מאד,
ורודפים אחרינו "כאשר ירדף הקרא
בהרים.

גדול העצה ורב העלילה" רחם על
פליטה הנשארת, והצילנו ממות,
ופדנו משחת. "הצילה מחרב נפשי, מיד
כלב יחידתי", ותשפיע עלינו עצות
קדושות אמתיות בכל-עת, באפן שנוזקה
להנצל באמת מכל מיני הרהורים
שבעולם, ולא יעלו ולא יבואו על לבנו
כלל, ונזכה לקדשת המחשבה באמת.

מחיה מתים ברחמים רבים, הקימנו
ונחיה באור פניך, ונחיה ולא
נמות מיתת עולם חס-ושלום.

ותצילני מהסתכלות רעים, ומהרהורים
רעים, ולא אתור אחר לבבי
ואחר עיני. עזרנו כי עליך נשעננו, כי אין
לנו על מי להשען, כי אם על אבינו
שבשמים.

"הֲצִילֵנִי מִטֵּיט וְאֵל אֶטְבְּעָה, אֲנַצֵּלָה מִשָּׁנָאֵי וּמִמַּעֲמָקֵי מַיִם. אֵל תִּשְׁטַפְּנֵי שְׂבֵלַת מַיִם, וְאֵל תְּבַלְעֵנִי מִצֹּלָה, וְאֵל תִּאֶטֶר עָלַי בְּאֵר פִּיָּה. פָּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנִי, תִּנְהַ עֲזָךְ לְעַבְדְּךָ, וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן אִמָּתְךָ. עֲשֵׂה עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה, וְיִרְאוּ שׁוֹנְאֵי וַיְבוֹשׁוּ, כִּי אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנִי וְנַחַמְתָּנִי. אָנִי בְּצַדֵּק אֶחְזֶה פָּנֶיךָ, אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תְּמוֹנַתְךָ."

מִלֵּא רַחֲמִים, שׁוֹמֵר עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד, שְׁמֵרְנֵי וְהֲצִילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, "שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בְךָ". קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ, שְׂבַעֲנוּ מִטוֹבְךָ, וְשִׂמַּח נַפְשָׁנוּ בִישׁוּעָתְךָ, וְטַהַר לִבָּנוּ לְעַבְדְּךָ בְּאֵמֶת.

☉ [כז] לקוטי-תפלות ח"ב לג ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז, 'בראשית - לעיני כל ישראל')

"וְלֹא תַתּוֹרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" (במדבר טו, לט)

וְנִזְכָּה, שִׁימְשִׁכוּ עָלֵינוּ מַחֲזִין קְדוֹשִׁים וְטַהוֹרִים, מֵהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁל הַצְּדִיקֵי-אֵמֶת. וְנִזְכָּה מֵעַתָּה לְקַדֵּשׁ אֶת מַחֲנוֹ וְדַעַתְנוּ, וְלֹא נַחֲשֵׁב עוֹד שׁוֹם מִחֲשָׁבָה חִיצוֹנָה כָּלֵל, מִכָּל-שָׁפֵן שֶׁלֹּא נִהְרַהֵר חֲסִדוֹשְׁלוֹם שׁוֹם הִרְהוֹר בְּעוֹלָם כָּלֵל.

וְנִזְכָּה, לַחֲשֵׁב בְּתוֹרַה הַרְבֵּה, וּלְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם חֲדוּשֵׁי-דְאוּרֵייתָא אֲמִתִּים הַרְבֵּה, כְּרִצוֹנָה הַטוֹב.

וְתִזְכָּנִי לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינֵי מֵעַתָּה, שֶׁלֹּא אֶסְתַּכַּל עוֹד בְּמָה שְׁאֶסוֹר לְהִסְתַּכַּל, מִכָּל-שָׁפֵן שֶׁלֹּא אֶסְתַּכַּל שׁוֹם הַסְּתַכְּלוֹת הַמְּבִיא לִידֵי הִרְהוֹר חֲסִדוֹשְׁלוֹם.

וְאִזְכָּה לִידַע בְּכָל-עֵת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּזֶה, לְבַל יִתְגַּבְּרוּ הַהִרְהוֹרִים חֲסִדוֹשְׁלוֹם יוֹתֵר, עַל-יְדֵי הַפְּחָד בְּיוֹתֵר, וְעַל-יְדֵי נַעֲנוּעַ הָרֹאשׁ וְעַצִּימַת הָעֵינַיִם יוֹתֵר מִהַמְּדָה, כֹּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ כָּל-זֶה.

☉ [כח] לקוטי-תפלות ח"ב כח ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב לב, 'יש צדיקים גנוזים')

"וְלֹא תַתּוֹרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" (במדבר טו, לט)

וְתַרְחֵם עָלַי, וְתִשְׁמְרֵנִי מֵעַתָּה מִכָּל מִינֵי פְגָם-הַבְּרִית, בְּמַחֲשָׁבָה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה. "לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נְכוֹן חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי. הִשִּׁיבָה לִי שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי. אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ, וְרוּחַ קְדֻשָּׁךְ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי."

עֲזַרְנִי וְזַכָּנִי, שִׁיאִיר עָלַי קְדֻשַׁת רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, הַשׁוֹרָה וּמְרַחֵף עַל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה, וּבְזַכּוּתוֹ וְכַחוֹ אֲזַכָּה לְצֵאת מִתְּאוֹת-נְאוּף לְגַמְרִי, וְלֹא אָבוּא לִידֵי שׁוֹם הִרְהוֹר כָּלֵל, וְלֹא לְשׁוֹם הַסְּתַכְּלוֹת הַנּוֹגַע לְתַאוּה זֹאת.

וְתַעֲצִים עֵינֵי "מְרֹאוֹת בְּרַע", "הַעֲבֹר עֵינֵי מְרֹאוֹת שׁוֹא, בְּדַרְכֶיךָ חֵינִי". וְתִצְלִילֵנִי מִכָּל מִינֵי פְגָם-הַבְּרִית, וְתִשְׁמְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲפִלוּ מִרִיחַ שֶׁל נְאוּף.

☪ [כח] תפלה שאחרי תקון הכללי ☪

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
אבותי, אלהי אברהם, אלהי
יצחק, ואלהי יעקב, אלהי כל הצדיקים
והחסידים האמתיים, ואלהי כל ישראל,
אלהי הראשונים והאחרונים.

שתרחם עלי, ותעשה, את אשר
בחקיך אלך, ואת משפטיך
אשמר, ותכף את יצרי להשתעבד לך,
ותגער בהיצר-הרע, ותגרשו ממני, מעתה
ועד עולם.

ותשמרני ותצילני ותפלטני מעתה,
מכל מיני הרהורים רעים,
וממחשבות רעות, ומפגם הראות, ומפגם
הדבור.

☪ [כט] תפלות ותחנונים ח"א יז ☪

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א קכח, 'בחלינהו לעיניה')
"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

ותצילנו מכל מיני יצרין רעין, ובפרט
מהיצר-הרע של תאות
המשגל, ושמרני שלא אסתפל לעולם
שום הסתכלות הפוגם את העינים, ואפלו
רק איזה הסתכלות בעלמא מן הצד.

ואזכה לקים מקרא שכתוב: "ולא
תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם". ונאמר: "עיניך לנכח וביטו,

רק אזכה לשכל אمتי, לידע איך
להתנהג בעיני בקדשה ובטהרה
באמת פרצונך הטוב, באפן שאזכה
להנצל ולהשמר מפל דבר רע.

ותקדש את עיני מעתה באמת,
בחסידיך העצומים, ותזכני
לקדש ולטהר את כל הארבע יסודות
בקדשה גדולה.

ואזכה להוסיף בכל פעם, קדשה על
קדשה, עד שאזכה להיות כלו
טוב, עד אשר לא יזיק עוד לעיני, שום
הסתכלות בעולם כלל.

ואפלו אם אראה בעיני מה שאראה,
לא יגיע לדעתי ומחי, שום צד
הרהור ומחשבה חיצונה כלל, ולא
יבלבל שום ראיה והסתכלות את דעתי
כלל.

רק אזכה להיות דבוק בקדשתך תמיד.
מריה דעלמא כלא, זכני לבא לכל-
זה מהרה, אף-על-פי שאני רחוק עתה
מכל-זה כמו שאני רחוק, עד אשר קשה
עלי לבקש אותך על כל אלה.

אך על רחמיך הרבים אני בוטח, ועל
כח הצדיקים האמתיים אני נשען,
שתזכני מהרה לבא לכל-זה, פי הן "כל
תוכל, ולא יבצר ממך מזמה". ואתה
עושה נפלאות בכל דור ודור, וממך לא
יפלא כל דבר.

וְעַפְעַפִּיךָ יִישְׁרוּ נִגְדֶךָ". וְנֹאמַר: "בְּרִית
כְּרַתִּי לְעֵינַי, וּמָה אֲתַבּוּנֶן עַל בְּתוּלָה".

☪ [ל] תפלות-ותחנונים ח"א מב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רנד, 'עינים הם דברים גבוהים')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר טו, לט)

וּזְכַנּוּ לְשֹׁמֵר אֶת עֵינֵינוּ, מִכָּל מִינֵי
הַסְּתַפְלוֹת רָעִים, רַחֲמָנָא-לִי צְלֵן.
רק נזכה להסתפל בהם הסתפלות דקדשה
לבד.

כִּי כָּבַר גְּלִית לָנוּ: שֶׁהַעֵינַיִם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, הֵם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים גְּבוּהִים
וְרַמִּים מְאֹד, וְהֵם רוֹאִים תָּמִיד דְּבָרִים
גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים, וְאִם הָיָה הָאָדָם זוֹכֵה
לְעֵינַיִם פְּשׁוּרִים, הָיָה יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוּלִים
רק ממה שעיניו רואות.

עַל-כֵּן זָכַנּוּ נָא, לְשֹׁמֵר אֶת עֵינֵינוּ,
וּלְקַדְשָׁם בְּתַכְלִית הַקְּדוּשָׁה,
וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת בָּהֶם דְּבָרִים נִפְלְאִים
וְנוֹרָאִים.

וְתִשְׁפִיעַ לָנוּ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת,
שְׁנִזְכָּה לִידַע וּלְהַשִּׁיג הַיֵּטֵב,
וּבְמַהִירוֹת גְּדוּל, כָּל הַדְּבָרִים הַקְּדוּשִׁים
וְהַנִּפְלְאִים אֲשֶׁר אָנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ, אֶף-
עַל-פִּי שֶׁכָּל אֱלוֹ הַדְּבָרִים עוֹבְרִים לְפָנֵינוּ
רק בְּהַעֲבָרָה בְּעֶלְמָא וּבְמַהִירוֹת גְּדוּל.

וַיִּקְרָא בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "גַּל עֵינַי
וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ".
וְנֹאמַר: "מֶלֶךְ בִּיפְיוֹ תַחֲזִינָה, עֵינֶיךָ
תִּרְאִינָה אֶרֶץ מְרַחֲקִים". וְנֹאמַר: "אֲז
תִּפְקַחְנָה עֵינַי עוֹרִים, וְאֲזַנֵּי חֲרָשִׁים
תִּפְתַּחְנָה". וְנֹאמַר: "כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ,
בְּשׁוֹב יִהְיֶה צִיּוֹן". אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

